

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ОБЛІК ОПОДАТКУВАННЯ І АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ З НАДХОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Студентки 2 курсу, 2М групи,
спеціальності 071 "Облік і
оподаткування"
спеціалізації "Облік і
оподаткування"

_____ Кондратенко Ірини Олександрівни

Науковий керівник
к.е.н., доцент

_____ Головіна Дар'я Вікторівна

Гарант освітньої програми
д.е.н., професор

_____ Бенько Микола Михайлович

Київ 2018

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем
Кафедра обліку та оподаткування
спеціальність 071 "Облік і оподаткування"
Спеціалізація "Облік і оподаткування"

Затверджую

Зав. кафедри _____

Сопко В.В.

"__" ____ 2018р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентіві
Кондратенко Ірини Олександрівни
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи

"Облік, оподаткування і аналіз операцій з надходження основних засобів"

Затверджена наказом ректора від "__" ____ 2018р. № ____

2. Строк здачі студентом закінченої роботи _____

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи Поглиблення теоретико-методологічних основ обліку, оподаткування і аналізу операцій з надходження основних засобів та розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення на прикладі досліджуваного підприємства КЗ "Кіровоградська дитяча обласна лікарня".

Об'єкт дослідження Процес обліку, оподаткування та аналізу операцій з надходження основних засобів

Предмет дослідження Теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку, оподаткування та аналізу операцій з надходження основних засобів у медичному закладі.

4. Перелік графічного матеріалу Таблиці, рисунки, формули

5. Консультанти по роботі із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ОПЕРАЦІЙ З НАДХОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

1.1. Економічний зміст основних засобів як об'єкта обліку та аналізу

1.2. Огляд та аналіз нормативної бази і спеціальної літератури з обліку та аналізу основних засобів

1.3. Передумови організації обліку надходження основних засобів КЗ

"Кіровоградська дитяча обласна лікарня"

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ НАДХОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

2.1. Фінансовий облік надходження основних засобів

2.2. Узагальнення інформації про основні засоби у звітності підприємства

2.3. Облік основних засобів в системі прийняття управлінських рішень

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА НАПРЯМИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

3.1. Мета джерела, основні показники аналізу операцій з надходження основних засобів

3.2. Розробка та апробація системи аналізу операцій з надходження основних засобів

6. Календарний план виконання роботи

[illegible]

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(прізвище, ініціали, підпис)

9. Гарант освітньо-професійної програми _____ Бенько М.М.
(прізвище, ініціали, підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент _____
(прізвище, ініціали, підпис)

11. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no text or other markings on the paper.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(підпис, дата)

12. Висновок про випускню кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента _____
(*прізвище, ініціали*)

може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Бенько М.М.
(*підпис, прізвище, ініціали*)

Завідувач кафедри _____ Фоміна О.В.
(*підпис, прізвище, ініціали*)

« _____ » _____ 201_ р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ОПЕРАЦІЙ 3 НАДХОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	11
1.1. Економічний зміст основних засобів як об'єкта обліку та аналізу.....	11
1.2. Огляд та аналіз нормативної бази і спеціальної літератури з обліку та аналізу основних засобів.....	25
1.3. Передумови організації обліку надходження основних засобів КЗ "Кіровоградська дитяча обласна лікарня".....	33
Висновки до розділу 1.....	46
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ НАДХОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	47
2.1. Фінансовий облік надходження основних засобів.....	47
2.2. Узагальнення інформації про основні засоби у звітності підприємства.....	67
2.3. Облік основних засобів в системі прийняття управлінських рішень.....	73
Висновки до розділу 2.....	84
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА НАПРЯМИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	86
3.1. Мета джерела, основні показники аналізу операцій з надходження основних засобів.....	86
3.2. Розробка та апробація системи аналізу операцій з надходження основних засобів.....	99
Висновки до розділу 3.....	115
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	117
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	121
ДОДАТКИ.....	129

ВСТУП

У вітчизняній охороні здоров'я є низка глобальних проблем. Основними з них є гостра нестача технічних засобів та їх неефективне використання. На сьогодні надзвичайно мало уваги серед наукових кіл приділяється процесам використання основного капіталу закладів медичної галузі. Незадовільний технічний стан основних засобів закладів системи охорони здоров'я на сьогодні є однією з проблем, що поруч з нерівномірним доступом до якісних медичних послуг, високим відсотком власних витрат хворих, що характеризують теперішній стан системи охорони здоров'я України.

Дослідження економістів, які вивчають показники фінансування на національному та галузевому рівні, не можуть повністю оцінити проблеми, що виникають під час господарської діяльності окремо взятої установи. Саме тому, необхідно звернути увагу на власний капітал медичних закладів, а також на його використання і формування. Сьогодні існує необхідність пошуку напрямів підвищення економічної ефективності функціонування медичних закладів, серед яких – визначення стану основних засобів медичних закладів.

Збільшення ефективності формування і використання основних фондів закладів медицини є одним з чільних питань під час переходу до ринкових відносин, адже від вирішення даної проблеми залежить і фінансовий стан медичного закладу, і його конкурентоспроможність. Саме тому, важливою проблемою є з'ясування ефективності використання основних фондів закладу, з врахуванням оцінки їх технічного стану, виокремлення резервів їх збільшення, а також виявлення найважливіших факторів, що впливають на їхню ефективність.

Розглядаючи питання оцінювання основного капіталу закладів медичної галузі варто зазначити, що заклад даного типу має управляти таким чином формуванням та використанням основних засобів для забезпечення

при мінімальних затратах максимального ефекту від надання медичних послуг населенню, тобто відновлення, збереження та зміцнення здоров'я людини.

Одним із найбільш важливих завдань, що стоять перед бухгалтерським обліком є збір інформації про надходження, наявність, рух та вибуття основних засобів, а також результатів аналізу з метою ефективного управління діяльністю медзакладу. Проте, якість такої інформації, а також об'єктивність її відображення в звітності останнім часом втратили свою користь для користувачів. У сучасних умовах порядок обліку основних засобів має низку невирішених питань, серед яких некоректне відображення витрат на ремонт основних засобів, формальність облікової політики, впровадження МСФЗ, відсутність єдиної інформаційної системи, незадовільний стан первинного обліку, низький рівень організації первинного обліку тощо.

Основною причиною даної ситуації є незадовільна методична розробка основних нормативних документів, які регулюють облік основних засобів, недостатня врегульованість норм фіскального законодавства, постійні їх зміни та стрімка адаптація Національних положень бухгалтерського обліку до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Дослідженню питань щодо обліку основних засобів присвятили свої наукові пошуки багато провідних вчених економістів, зокрема Атамас П.Й., Бутинець Ф.Ф., Войнаренко Н.П., Войтенко В.І., Голов С.В., Білуха М.Т., Завгородній М.М., Лінник В.Г., Осадчий Ю.І., Пушкар М.С., Сопко В.В., Швець В.Г., Кузуб М.В., Мельниченко С.В., Бардаш С.В., Лазаришина І.Д., Днрїй В.А., Сопко В.В., Шаповалова А.П., Столяр Л.Г., Кузнєцова С.О. та інші. Не зменшуючи доцільність зазначених досліджень, невирішеними залишаються деякі питання щодо оподаткування і аналізу операцій з надходження основних засобів.

Виходячи з актуальності й ступеня наукової розробки проблеми, **метою** дослідження є поглиблення теоретико-методичних основ обліку,

оподаткування і аналізу операцій з надходження основних засобів та розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення на прикладі досліджуваного підприємства КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня».

Для досягнення поставленої мети у випускній кваліфікаційній роботі були поставлені та вирішені наступні завдання:

- розкрити економічний зміст основних засобів як об'єкта обліку та аналізу[Error: Reference source not found](#);
- здійснити аналіз нормативної бази і спеціальної літератури з обліку та аналізу;
- дослідити передумови організації обліку надходження основних засобів в КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»;
- проаналізувати механізм надходження основних засобів: Документальне оформлення та облік;
- з'ясувати порядок модернізації та ремонту основних засобів;
- розкрити порядок обліку, уцінки, дооцінки та вибуття основних засобів;
- розробити елементи облікової політики з питань обліку основних засобів;
- дослідити мету, джерела та основні показники аналізу операцій з надходження основних засобів;
- розробити систему аналізу операцій з надходження основних засобів.

Об'єктом дослідження є процес обліку, оподаткування та аналізу операцій з надходження основних засобів.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку, оподаткування та аналізу операцій з надходження основних засобів у медичному закладі.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувались методи теоретичного узагальнення та порівняння для розвитку понятійного апарату теорії обліку, оподаткування і аналізу операцій з надходження основних засобів; системного аналізу для розробки елементів облікової

політики з питань обліку основних засобів; економіко-математичного моделювання при розробці моделей, які дозволять оцінити результативність операцій з надходження основних засобів.

Інформаційною базою наукового дослідження послужила первинна документація, реєстри обліку, звітність підприємства, нормативно – правові акти, статистичні матеріали Державної служби статистики України, наукові статті, монографії вітчизняних та зарубіжних вчених тощо.

Наукова гіпотеза. Неефективність обліку, оподаткування і аналізу операцій з надходження основних засобів обумовлюється незадовільним технічним станом засобів праці, недостатньою тривалістю роботи обладнання та низьким рівнем організаційно менеджменту в організації.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що обґрунтовані наукові положення, практичні рекомендації, висновки роблять внесок у проблеми обліку основних засобів у сучасних умовах господарювання. Розроблені елементи облікової політики з питань обліку основних засобів, а також система аналізу операцій з надходження основних засобів може сприяти підвищенню ефективності обліку, оподаткування і аналізу операцій з надходження основних засобів. Практична цінність роботи полягає в тому, що авторські розробки та дослідження можуть використовуватися в практичній діяльності підприємства КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня».

Апробація наукових досліджень. Основні наукові положення дослідження висвітлено у статті «Проблемні аспекти обліку операцій з надходження основних засобів», опублікованій у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ (2018 року).

Структура роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних інформаційних джерел і додатків. Обсяг основної частини складає 117 сторінок. Робота містить 19 таблиць, 12 рисунків. Список використаних інформаційних джерел містить 72 найменування.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ОПЕРАЦІЙ З НАДХОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Reference source not found

1.1. Економічний зміст основних засобів як об'єкта обліку та аналізу

В сучасних умовах господарювання будь-яке підприємство має в своєму розпорядженні основні засоби. Надходження основних засобів відбувається за рахунок їх вкладів в основний капітал суб'єктами господарювання та шляхом будівництва, покупки або на основі безоплатної передачі.

До основних засобів відносяться ті основні фонди, які беруть участь у господарському процесі безпосередньо, та ті засоби, що створюють умови для функціонування організації, тобто це будівлі і споруди господарського призначення. До них відносяться не тільки фонди безпосередньо призначення, але також і фонди будівельного, програмного забезпечення, автомобільного транспорту, зв'язку, та інших видів діяльності.

Основні фонди – найважливіший вид економічних ресурсів бюджетної установи. Основні фонди – це матеріальні активи, які заклад утримує з метою використання їх у процесі надання послуг бюджетної установою, здавання в оренду або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій [25]. У табл. 1.1. розглянемо основні підходи науковців до трактування даного поняття.

Таблиця 1.1

Основні підходи науковців до визначення поняття «основні засоби» *

Автор	Визначення
1	2
Борисов А. Б. [12]	Основні засоби - засоби праці виробничого та невиробничого призначення. Характерною особливістю основних засобів є участь в процесі виробництва тривалий час, протягом багатьох циклів, при збереженні основних властивостей і первинної форми, при цьому поступове зношування і їх вартість переноситься на продукцію, що виготовляється.

Продовження табл. 1.1

1	2
Бабаєв Ю. А. [4]	Основні засоби - це частина майна, використовувана як засоби праці при виробництві продукції, виконанні робіт або наданні послуг або для управління організацією протягом періоду, що перевищує 12 місяців, або звичайний операційний цикл, якщо він перевищує 12 місяців.
Дем'яненко М. Я. [69]	Основні засоби - це термін бухгалтерського обліку, синонім економічного поняття «необоротні матеріальні активи» (засоби виробництва, матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі діяльності або для здійснення адміністративних і соціальних функцій, що використовуються протягом тривалого періоду і поступово переносять свою вартість на продукцію у міру зношення); матеріальні цінності (виробниче майно), що споживається у виробничому процесі, тобто фізичний капітал. Засоби - це прийоми, дія, знаряддя, гроші, матеріальні цінності, речі, устаткування, будь-яке добро, яке використовується для досягнення певної мети.
Бабяк Н. Д. [5]	Основні засоби - засоби праці, що є матеріально-речовими елементами, грошовим вираженням яких є основні виробничі і невиробничі фонди.
Бутинець Ф. Ф. [13]	Основні засоби - матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він перевищує один рік).
М. Куттер [36]	Основні засоби - непоточні активи, якими компанія володіє порівняно довго з метою продовження та розвитку своєї діяльності, а не для перепродажу
О. Лишненко [37]	Основні засоби - це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більший, ніж один рік (або операційного циклу, якщо він перевищує один рік)
І. Скворцов [64]	Основні фонди - це уречевлена форма грошової вартості засобів праці, коли гроші вживаються як "грошова одиниця вимірювання" для визначення спожитої вартості товару - кількості праці, яка витрачена на їх виготовлення
В. Осипов [54]	Основні виробничі фонди і оборотні виробничі фонди - це вартісні категорії. Натуральною оболонкою основних фондів є засоби праці, оборотних - предмети праці. Їх розрізняють за способом перенесення своєї вартості на собівартість продукції. Основні виробничі фонди - це та частина виробничих фондів, вартість яких вступає в кругообіг у повному обсязі, а завершує його по частинах, у розмірі зношення
С. Мочерний [46]	Основні засоби розглядаються як засоби праці, що експлуатуються довше, ніж один рік, і мають вартість понад встановлений ліміт, повністю і багаторазово беруть участь у процесі виробництва, переносять свою вартість на готову продукцію частинами, у міру зношення

Закінчення табл. 1.1

1	2
Ватуля І. Д., Левченко З. М. [52]	Необоротні активи, що мають матеріальну форму, вартість яких становить понад 1000 гривень за одну одиницю.
Атамас П.І. [3]	Матеріальні цінності які використовуються у діяльності установи протягом періоду, що перевищує один рік і поступово зменшується у зв'язку з фізичним і матеріальним зношуванням.
Верига Ю.А., Гладиких Т.В., Артюх О.В., Кулявець Н.О., Мілька А.І. [53]	Необоротні активи, що мають матеріальну форму, вартість яких становить понад 1000 гривень з ПДВ за одну одиницю або комплект.
Лемішовський В.М., Михайлов М.П., Телегунь М.І., Славка О.П., Шара Є.Ю., Андрієнко О.М., Жидєєва Л.І. [16]	Матеріальні активи, які використовує установа багаторазово і безперервно у ході використання основних функцій, надання послуг, очікувальний строк корисного використання 1 рік, вартість яких без податку на додану вартість та інших платежу становить 1000 гривень за одиницю.

* - згруповано автором на основі [12; 4; 69; 5; 13; 36; 37; 64;54; 46; 52; 53; 16]

Проаналізувавши запропоновані визначення поняття, можемо зробити висновок, що основні підходи до його трактування є досить різноманітними. Борисов А. Б. зазначає, що основні засоби - засоби праці виробничого та невиробничого призначення. Особливістю основних засобів є участь в процесі виробництва тривалий час, протягом багатьох циклів, при збереженні основних властивостей і первинної форми, при цьому поступове зношування і їх вартість переноситься на продукцію, що виготовляється [12]. На думку Бабаєва Ю. А., основні засоби - це частина майна, використовувана як засоби праці при виробництві продукції, виконанні робіт або наданні послуг або для управління організацією протягом періоду, що перевищує 12 місяців, або звичайний операційний цикл, якщо він перевищує 12 місяців [4]. Як зазначає Дем'яненко М. Я., основні засоби - це термін бухгалтерського обліку, синонім економічного поняття «необоротні матеріальні активи» (засоби

виробництва, матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі діяльності або для здійснення адміністративних і соціальних функцій, що використовуються протягом тривалого періоду і поступово переносять свою вартість на продукцію у міру зношення); матеріальні цінності (виробниче майно), що споживається у виробничому процесі, тобто фізичний капітал. Засоби - це прийоми, дія, знаряддя, гроші, матеріальні цінності, речі, устаткування, будь-яке добро, яке використовується для досягнення певної мети [69].

На думку Бабяк Н. Д. під основними засобами варто розуміти засоби праці, що є матеріально-речовими елементами, грошовим вираженням яких є основні виробничі і невиробничі фонди [5]. У свою чергу Бутинець Ф. Ф. зазначає, що основні засоби - матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він перевищує один рік) [13].

У своїх дослідження М. Куттер зробив висновок, основні засоби - непоточні активи, якими компанія володіє порівняно довго з метою продовження та розвитку своєї діяльності, а не для перепродажу [36]. Тоді як О. Лишиленко довів, що основні засоби - це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більший, ніж один рік (або операційного циклу, якщо він перевищує один рік) [37].

Цікавим є визначення І. Скворцова, який зауважив, що основні фонди - це уречевлена форма грошової вартості засобів праці, коли гроші вживаються як "грошова одиниця вимірювання" для визначення спожитої вартості товару - кількості праці, яка витрачена на їх виготовлення [64]. Тоді як В. Осипов

переконаний, що основні виробничі фонди і оборотні виробничі фонди - це вартісні категорії. Натуральною оболонкою основних фондів є засоби праці, оборотних - предмети праці. Їх розрізняють за способом перенесення своєї вартості на собівартість продукції. Основні виробничі фонди - це та частина виробничих фондів, вартість яких вступає в кругообіг у повному обсязі, а завершує його по частинах, у розмірі зношення [54]. В той же час, у наукових напрацюваннях С. Мочерного основні засоби розглядаються як засоби праці, що експлуатуються довше, ніж один рік, і мають вартість понад встановлений ліміт, повністю і багаторазово беруть участь у процесі виробництва, переносять свою вартість на готову продукцію частинами, у міру зношення [46].

Як бачимо у визначеннях Кутера М., Лишиленко О. та Бутинця Ф. в основі детермінації поняття основних засобів вагомість категорії “активів”. Згідно з Законом України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” активими є ресурси, отримані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до збільшення економічних вигод у майбутньому.

Тоді як у працях Мочерного С., Борисова А., Осипова В., Скворцова І. капітал за характером кругообігу поділяється на основний і оборотний. Основний капітал - частина постійного капіталу, що складається із вартості засобів праці. Основні засоби розглядаються як відношення до засобів виробництва. Предметами праці є оборотні фонди, а засобами праці - основні засоби (фонди). Категорія “фонд” являє собою уречевлену форму грошової вартості засобів праці. Основні виробничі засоби переносять свою вартість на вартість виробленого продукту частинами, у міру зношення.

Розглянемо основні підходи до визначення досліджуваного поняття в економічній літературі з обліку у бюджетних установах. Аналіз визначених понять дає змогу зробити висновок, що зазначені автори пояснюючи поняття «основні засоби» беруть за основу поточні у їх проміжку часу чинні нормативні положення. Так, Ватуля І. Д. ТА Левченко З. М. основні засоби

розуміють, як необоротні активи, що мають матеріальну форму, вартість яких становить понад 1000 гривень за одну одиницю [52]. Група авторів Верига Ю.А., Гладиких Т.В., Артюх О.В., Кулявець Н.О. та Мілька А.І. зазначають, що основні засоби – це необоротні активи, що мають матеріальну форму, вартість яких становить понад 1000 гривень з ПДВ за одну одиницю або комплект. На думку інших вчених, а саме: Лемішовського В.М., Михайлова М.П., Телегуна М.І., Славки О.П., Шари Є.Ю., Андрієнка О.М., Жидеєвої Л.І. під основними засобами слід розуміти матеріальні активи, які використовує установа багаторазово і безперервно у ході використання основних функцій, надання послуг, очікувальний строк корисного використання 1 рік, вартість яких без податку на додану вартість та інших платежів становить 1000 гривень за одиницю [16]. Слід зауважити, що на сьогоднішній день, вказану суму збільшено до 6000 гривень.

На думку Атамаса П.І. основні засоби є матеріальними цінностями, які використовуються у діяльності установи протягом періоду, що перевищує один рік і поступово зменшується у зв'язку з фізичним і матеріальним зношуванням [3].

У табл. 1.2 наведено різновиди трактування сутності поняття «основні засоби» згідно нормативно-правових актів.

Таблиця 1.2

Сутність поняття «основні засоби» згідно нормативно-правових актів

Нормативний документ	Визначення основних засобів
1	2
П(С)БО 7 «Основні засоби» [57]	матеріальні активи, які підприємство/установа утримує з метою використання їх у процесі виробництва/діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)

Продовження табл. 1.2

1	2
Податковий кодекс України [56]	матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 2500 грн., невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 6000 грн. і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік .
МСБО 16 «Основні засоби» [45]	матеріальні об'єкти, які утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг, для надання в оренду іншим або для адміністративних цілей та використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного звітного періоду.
Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби»	основні засоби - матеріальні активи, які утримуються для використання їх у виробництві/діяльності або при постачанні товарів, виконанні робіт і наданні послуг для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб суб'єкта державного сектору або здавання в оренду іншим особам і використовуються, за очікуванням, більше одного року

* - згруповано та доповнено за матеріалами [61]

Розгляд питань нормативно-правового забезпечення обліку основних засобів дозволяє стверджувати, що основні засоби як матеріальні активи використовувані у діяльності будь-якого підприємства, термін використання яких більший за операційний цикл [61]. У П(С)БО 7 «Основні засоби» вказується, що основними засобами є матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року (операційного циклу, якщо він довший за рік) [57]. У Податковому кодексі України під поняттям основні засоби запропоновано розуміти матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі,

незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 6000 грн. і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік [56].

У той же час МСБО 16 «Основні засоби» представляє наступне визначення даного поняття: основні засоби – це матеріальні об'єкти, які утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг, для надання в оренду іншим або для адміністративних цілей та використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного звітного періоду [45].

У бюджетних установах під основними засобами розуміють матеріальні активи, які утримуються для використання їх у виробництві/діяльності або при постачанні товарів, виконанні робіт і наданні послуг для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб суб'єкта державного сектору або здавання в оренду іншим особам і використовуються, за очікуванням, більше одного року.

Проаналізувавши основні підходи до розуміння сутності досліджуваного поняття, можемо запропонувати власне визначення. Таким чином, на наш погляд, під основними засобами медичного закладу варто розуміти об'єкт капіталовкладень, який виступає у ролі основи господарської діяльності і має свої специфічні особливості, які медичний заклад використовує у процесі своєї господарської діяльності або здає в оренду іншим суб'єктам господарювання з метою отримання корисного ефекту, при цьому термін використання даних засобів більше одного року.

Відтак, основним засобом визнається той необоротний актив, що призначений для господарської діяльності медичного закладу, тобто

планується використовувати в господарській діяльності. Господарська діяльність медичної установи – діяльність закладу, що пов'язана з наданням медичних послуг, спрямована на якість та спроможність її надання, та проводиться такою особою самостійно та через свої відокремлені підрозділи, а також через будь-яку іншу особу, що діє на користь першої особи, зокрема, за договорами комісії, доручення та агентськими договорами (пп. 14.1.36 ПКУ) [56].

Необоротні матеріальні активи, які не планується використовувати в господарській діяльності медичного закладу відносяться до невиробничих основних засобів (п. 144.3 ПКУ). Це означає, що витрати на їхнє придбання (створення) в цілях оподаткування не амортизують, але в бухгалтерському обліку таке розмежування відсутнє: необоротні матеріальні активи, які не наведено на отримання доходу обліковуються відповідно до П(С)БО 7 [57; 56]. Від рівня забезпечення медичних закладів сучасним діагностичним та лікувальним обладнанням та створенням відповідних умов для їх ефективного використання залежить медична, соціальна та економічна ефективність лікувально-діагностичного процесу.

Основні фонди складаються з активної та пасивної частини. До активної частини належить медичне обладнання, комп'ютери, транспортні засоби. Активна частина основних фондів безпосередньо використовується в процесі надання медичної допомоги. До пасивної частини відносяться будинки, споруди, приміщення тощо [44]. Пасивна частина основних фондів створює необхідні умови для надання медичної допомоги. Важливе значення для економічного аналізу має структура основних фондів – коефіцієнти активних та пасивних фондів [44].

Склад основних засобів доволі різноманітний, а тому вони потребують класифікації. Згідно з наявною практикою необоротні активи можна класифікувати за такими ознаками, що представлені на рис. 1.1.

Основну класифікаційну групу необоротних активів становить та, яку утворено за матеріально-речовою ознакою. Ця група має складну структуру,

що охоплює матеріальні необоротні активи. Ті, що мають фізичну або матеріальну форму, та нематеріальні необоротні активи. Згідно П(С)БО 7 «Основні засоби» основні засоби класифікуються за такими групами [57]:

- земельні ділянки чи земля;
- капітальні витрати на поліпшення земель;
- будинки і споруди;
- машини й обладнання;
- транспортні засоби;
- інструменти, прилади та інвентар;
- тварини;
- багаторічні насадження;
- інші основні засоби.

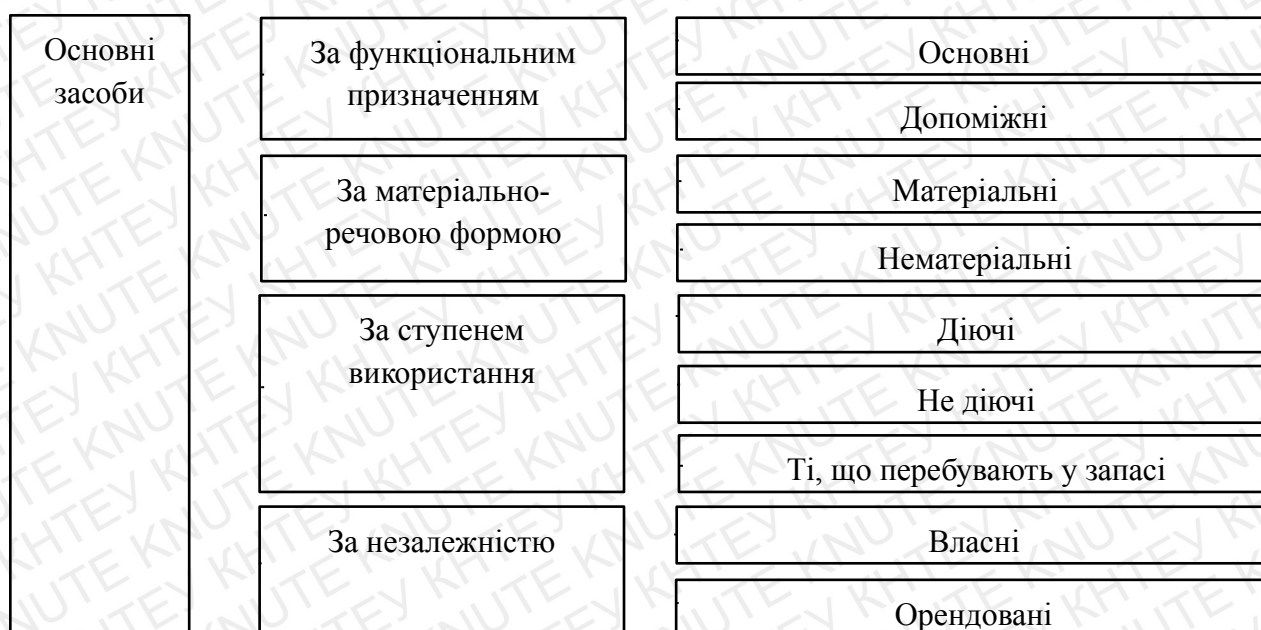

Рис. 1.1. Класифікація основних засобів за Методичними рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів бюджетної установи*

* - за матеріалами [71]

Для цілей бухгалтерського обліку основні засоби класифікуються за такими групами [33]:

1.1. Основні засоби:

- земельні ділянки – У цій групі обліковуються земельні ділянки, отримані суб'єктом державного сектору згідно з законодавством;

- капітальні витрати на поліпшення земель. – До них відносяться витрати неінвентарного характеру (не пов'язані з будівництвом споруд) на культурно-технічні заходи з поверхневого поліпшення земель для сільськогосподарського використання, які проводяться за рахунок капітальних вкладень (планування земельних ділянок, корчування площ під рілля, очищення полів від каменів і валунів, зрізання купин, розчищення чагарників, очищення водойм тощо);

- будинки, споруди та передавальні пристрої. – У цій групі із виділенням в окремі підгрупи обліковуються: будинки виробничо-господарського призначення, зайняті органами управління, лінії електропередач, кабельні та повітряні лінії зв'язку тощо; машини та обладнання, лабораторне обладнання (пірометри, регулятори, калориметри, прилади для визначення вологи, перегінні куби, лабораторні копри, прилади для випробування на газонепроникність, прилади для випробування міцності зразків на розрив, мікроскопи, термостати, стабілізатори, витяжні шафи тощо); комп'ютерна техніка і її комплектуючі (комп'ютери, монітори, периферійне і мережеве обладнання комп'ютера, що за вартістю за одиницю чи комплект відноситься до основних засобів) та електронні засоби обробки інформації (електронно-обчислювальні, керуючі та аналогові машини, цифрові обчислювальні машини та пристрої тощо); медичне обладнання (медичне обладнання (зуболікувальні крісла, операційні столи, ліжка зі спеціальним обладнанням тощо), спеціальне дезінфекційне та дезінсекційне обладнання;

- транспортні засоби. – У цій групі з виділенням на окремі підгрупи обліковуються усі види засобів пересування, які призначені для переміщення людей і вантажів, незалежно від вартості:

- інструменти, прилади, інвентар. – У цій групі обліковуються: інструменти – механічні та немеханічні знаряддя праці загального значення,

господарський інвентар (предмети конторського та господарського облаштування, переносні бар'єри, вішалки, гардероби, шафи різні, дивани, столи, крісла, шафи, палатки (крім кисневих), ліжка (крім ліжок з спеціальним обладнанням), килими, порт'єри та інший господарський інвентар;

1.2. Інші необоротні матеріальні активи включають:

- малоцінні необоротні матеріальні активи. – Суб'єкти державного сектору, які систематично отримують значний обсяг білизни, постільних речей, одягу та взуття для здійснення своєї діяльності, до цієї групи зараховують:

- 1) білизну (сорочки, халати);
- 2) постільні речі (матраци, подушки, ковдри, простирадла, підодіяльники, наволочки, покривала, мішки спальні тощо);
- 3) одяг і обмундирування, включаючи спецодяг (медичні халати);
- 4) взуття, включаючи спеціальне;

За місцем зберігання всі основні засоби перебувають на відповідальному зберіганні у матеріально відповідальних осіб, які призначаються наказом керівника суб'єкта державного сектору. З посадовими особами, які відповідають за збереження основних засобів, укладається письмовий договір про повну індивідуальну матеріальну відповідальність [66~А_].

Кожному об'єкту основного засобу (крім білизни, постільних речей, одягу, взуття, бібліотечних фондів, малоцінних необоротних матеріальних активів, матеріалів довготривалого використання) присвоюється інвентарний номер [33].

Якщо інвентарний об'єкт є складним і включає ті чи інші відокремлені елементи, що становлять разом з ним одне ціле, на кожному такому елементі повинен бути зазначений той самий інвентарний номер, що й на основному об'єкті. Для білизни, постільних речей, одягу, взуття, бібліотечних фондів та малоцінних необоротних матеріальних активів встановлюються

номенклатурні номери. При цьому предметам одного найменування, якості матеріалу та ціни встановлюється один номенклатурний номер [33].

Для необоротних матеріальних активів спеціального призначення суб'єкт державного сектору може присвоювати інвентарні або номенклатурні номери [43].

Медичне майно являє собою комплекс особливих матеріальних засобів. Вони призначені для надання допомоги, лікування, діагностики, профілактики патологій і поразок, здійснення протиепідемічних, а також різних санітарно-гігієнічних заходів [41]. До основних засобів медичної установи відносять будь-яке майно, яке використовується протягом тривалого періоду часу. Це майно може бути задіяно безпосередньо у виробництві, при виконанні будь-яких робіт або передачі в тимчасове користування

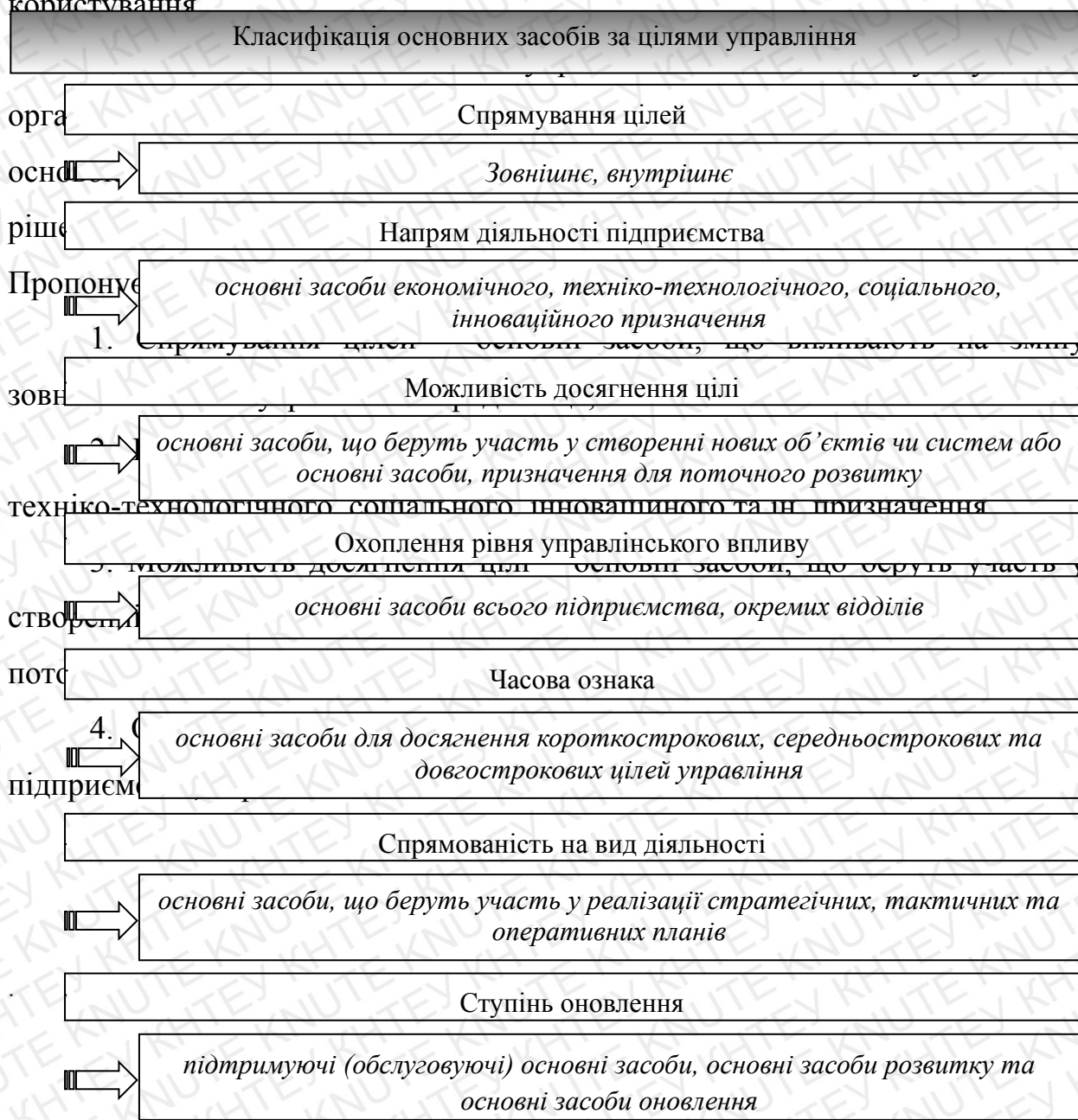

Рис. 1.2. Класифікація основних засобів за цілями управління*

* - розроблено автором

5. Часова ознака – основні засоби для досягнення короткострокових, середньострокових та довгострокових цілей управління.
6. Спрямованість на вид діяльності – основні засоби, що беруть участь у реалізації стратегічних, тактичних та оперативних планів.
7. Ступінь оновлення – підтримуючі (обслуговуючі) основні засоби, основні засоби розвитку та основні засоби оновлення.

Відповідно, така класифікація основних засобів дасть змогу встановити баланс інтересів підрозділів організації, котрі зацікавлені у її ефективному

функціонуванні та здійснюють вплив на формування характеру, змісту і спрямованості її функціонування. Збалансування інтересів спрямовує пріоритетний напрямок розвитку організації відповідно до цілей управління та поточного стану наявних основних засобів, придатних для використання у практичній діяльності.

Таким чином, розкрито економічну сутність поняття «основні засоби» з поглядів різних науковців. З'ясовано, що дане поняття досі не знаходить однозначного трактування у наукових дослідженнях фахівців. На підставі здійсненого аналізу, надано власне уточнене визначення: «основні засоби медичних закладів - це об'єкт капіталовкладень, який виступає у ролі основи господарської діяльності і має свої специфічні особливості, які медичний заклад використовує у процесі своєї господарської діяльності або здає в оренду іншим суб'єктам господарювання з метою отримання корисного ефекту, при цьому термін використання даних засобів більше одного року.

1.2. Огляд та аналіз нормативної бази і спеціальної літератури з обліку та аналізу основних засобів

На сьогоднішній день, Україна докладає чимало зусиль до побудови самостійної та ефективної економічної системи. Це передбачає, насамперед, існування держави в якості важливого суб'єкта глобальних відносин, налагодження співпраці з іншими країнами на світовому рівні, посилення соціально-економічного розвитку в середині країни. Країна переймається чималою кількістю проблем, розв'язання яких вимагає передусім повноцінної та ефективної діяльності підприємств, які виступають складовим елементом господарського механізму держави. Своєю чергою, це вимагає безперервного удосконалення системи менеджменту господарських процесів в будь-якій сфері діяльності, зокрема виробничої.

Нормативно-правова база виступає визначним аспектом, який полягає у забезпеченні збалансованого розвитку системи бухгалтерського обліку та

створенні відповідних передумов задля систематичного і ефективного виконання нею характерних для бухгалтерського обліку функцій у певні економіко-правовій сфері.

Нормативно-правова документація має на меті забезпечення відповідності національної системи бухгалтерського обліку загальним підходам до побудови системи бухгалтерського обліку, створення моделі взаємозв'язків облікової системи і системи оподаткування, перегляд допустимих способів оцінювання майна і зобов'язань, створення належних передумов для покращення аналітичності облікових інформаційних даних і забезпечення загальнодоступності даних фінансових звітів.

Підприємства на даний час доволі багато уваги зосереджують на ефективному використанні основних засобів та їх контролі. Зважаючи на це, основні засоби, зазвичай, займають левову частку в структурі загальних активів медичних установ. Тому, на сьогоднішній день потребує негайного вирішення проблематика їх надходження. У нормативно-правових документах визначено методологічні принципи формування масиву інформаційних даних щодо основних засобів і їх розкриття у фінансових звітах.

Варто зауважити, що перехід на застосування міжнародних стандартів фінансової звітності бюджетних закладів зумовлений чималою кількістю проблем, які пов'язані із потребою у підвищенні рівня якості і правдивості даних бюджетного обліку, що, в свою чергу, дозволяє забезпечувати можливість оцінювання рівня ефективності використання бюджетних ресурсів; гармонізації звітних даних з міжнародними нормативами; абсолютним і правдивим відображенням усіх здійснених фінансових операцій; вираженні повного задоволення суспільних потреб у певних послугах в розрізі обсягу, змісту, якості.

Впровадження пристосованих до міжнародних Національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку бюджетних установ, спричинило суттєві зміни у методологічних засадах бухгалтерського обліку в

бюджетній сфері. Також суттєві зміни торкнулися й методології бухгалтерського обліку основних засобів в бюджетних установах. Через те, що основні засоби є найбільш вартісним елементом у балансі державних підприємств та організацій, їхній стан, оцінка, нарахування амортизаційних відрахувань підпадають під безперервний контроль не лише зі сторони вище стоячих розпорядників бюджетних ресурсів, але зі сторони різноманітних контролюючих установ та служб, в ролі речників держави – реального власника бюджетних коштів.

Сучасна нормативно-правова база регулювання бухгалтерського обліку в бюджетних установах має вигляд своєрідної системи, яка складається з чотирьох рівнів. Правдивість та повнота інформаційних даних щодо основних засобів регламентується чималою кількістю нормативних документів з бухгалтерського обліку. Дана нормативна документація володіє різним правовим статусом, тим самим утворюючи чотирьохрівневе регулювання системи бухгалтерського обліку основних засобів, наведене на рис. 1.3.

Законодавче забезпечення, на якому ґрунтується діяльність бюджетних установ, є доволі різноманітним: від загальногосподарської нормативної документації (якою користуються і госпрозрахункові суб'єкти господарювання), яку затверджує Верховна Рада України, Кабінет міністрів України, інші міністерства та відомства, до вузько спеціалізованої документації (якою користуються тільки бюджетні установи), яку затверджує Державне казначейство України тощо.

Зокрема, С.В. Свірко пропонує до першого рівня віднести законодавчі акти, накази Президента України і постанови уряду. Окрему групу регулюючих документів складають Положення (стандарти) бухгалтерського обліку та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку для державного сектору. Третій рівень включає методичні рекомендації (вказівки), інструкції, коментарі, листи Міністерства фінансів, Державного казначейства та інших

відомств. До останнього рівня належать робочі документи з бухгалтерського обліку самої організації [62].

Рис. 1.3. Рівні нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку основних засобів в бюджетній установі

З рис. 1.3 можна зробити висновок, що держава регламентує тільки окремі аспекти бухгалтерського обліку основних засобів, при цьому не змінюючи їх варіативність, що дозволяє бюджетним установам відбирати найкращий альтернативний варіант, беручи до уваги специфічні

характеристики галузі, що, в свою чергу, дозволить досягнути поставлену ними мету.

Щодо проблематики законодавчого регулювання бухгалтерського обліку основних засобів в бюджетній установі, варто зауважити, що при цьому потрібно брати до уваги не лише загальні нормативні положення, які торкаються кожної ділянки бухгалтерського обліку в бюджетній установі, але й спеціальні рекомендації, стандарти, що торкаються тільки проблематики бухгалтерського обліку основних засобів.

Нормативно-правове забезпечення обліку основних засобів державного сектору наведено у Додатку Б. Оскільки державні організації та наукові установи утримуються за рахунок державних коштів, свою діяльність вони мають узгоджувати з нормативами Бюджетного Кодексу України [15]. Не менш важливим в плані питань нормативного регулювання є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [59].

Що до Податкового Кодексу України, то він був прийнятий з метою забезпечення усунення суперечностей, дискусійних питань і розв'язання проблем в системі податкового і бухгалтерського обліку. Облік основних засобів також зазнав чимало позитивних змін. Так, основні засоби було розділено на 16 груп із встановленням найменшого терміну їх експлуатації, визначено методи здійснення амортизації, визначення первісної вартості основних засобів, основних засад здійснення індексації. Господарським Кодексом регламентовано сутність майна бюджетних установ, зокрема і основних засобів, а також джерела його формування. В свою чергу, Цивільний Кодекс України наводить порядок купівлі та оренди, головні положення використання транспортних засобів в якості об'єктів основних засобів. Водночас, згідно із ст. 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» вимоги П(С)БО розкривають головні правила ведення бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності.

Відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 16.01.07 № 34 «Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в

державному секторі на 2007-2015 рр.», була здійснена модернізація обліку в бюджетному секторі. Проведені реформи обліку в бюджетних організаціях та установах, адаптація національних стандартів обліку в бюджетному секторі до міжнародних, торкнулися методологічно-організаційних питань обліку основних засобів державного сектору. Основні методологічні засади формування в бухгалтерському обліку та розкриття у фінансовій звітності інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи наводяться в НП(С)БО в державному секторі 121 «Основні засоби» [49]. Даним стандартом обумовлено порядок визнання, оцінки та питання амортизації основних засобів в бюджетному секторі. Відповідно до зазначеного стандарту, суб'єкти державного сектору зараховують до малоцінних необоротних матеріальних активів предмети вартістю (без податку на додану вартість), що не перевищує 2500 гривень та строк використання яких перевищує один рік, та сценічно-постановочні засоби вартістю, що не перевищує 5000 гривень за одиницю.

Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів в державному секторі затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11 [43] мають на меті доповнення та конкретизацію НП(С)БО 121. Проводячи аналіз НП(С) БО 121 та вище зазначених Методичних рекомендацій, варто наголосити про їх суперечність в сфері амортизаційної політики. Наприклад, відповідно до НП(С)БО 121, вартість основного засобу розподіляють на послідовній основі впродовж терміну його експлуатації за допомогою нарахування амортизації на момент складання балансу, водночас місячна величина амортизаційних відрахувань обчислюється шляхом ділення річної величини амортизаційних відрахувань на 12. Згідно із Методичними рекомендаціями, вартість основного засобу розподіляють на послідовній основі впродовж терміну його експлуатації за допомогою нарахування амортизації на момент складання балансу та щокварталу обчислюється шляхом ділення річної величини амортизаційних відрахувань на 4. І піля

цього зазначається, що за наказом керівника бюджетної установи у прийому наказі про облікову політику може передбачатися нарахування амортизаційних відрахувань на річну дату складання балансу. Таким чином, в даних документах відсутні єдиний підхід до амортизаційної політики. Відтак, керівники можуть самостійно ухвалювати рішення стосовно якого метода буде нараховуватися амортизація і відображати особливості амортизаційної політики у наказі про облікову політику бюджетної установи.

Не дивлячись на те, що Національні стандарти затверджувалися як адаптовані до Міжнародних, все ж таки помічаємо в них розбіжності. Основна відмінність стосується методики оцінки основних засобів: якщо в Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку в державному секторі № 17 «Основні засоби» пріоритетною вважається оцінка за справедливою вартістю, в НП(С)БОДС 121 пріоритетом є оцінка за первісною вартістю. Про існуючі проблемні питання неузгодженості НП(С)БОДС 121 та МСБОДС вказує і Калюга Є.В., зокрема вченим відмічено: пріоритет економічного змісту операцій над їх юридичною формою, поняття майбутніх економічних вигод і потенціалу корисності, відмінності у вимогах до ведення обліку та підготовки звітності пов'язаних із різною класифікацією активів і зобов'язань, доходів і витрат, а також відсутністю вимог і практики застосування деяких методів обліку, прийнятих у МСБОДС [30, с. 107].

Вагоме місце в питаннях організаційно-методологічного забезпечення обліку основних засобів у бюджетній сфері належить Наказу Міністерства фінансів України № 818 від 13.09.2016 р. «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання» [60]. Порядок слід застосовувати розпорядникам бюджетних ресурсів, Державній казначейській службі України та фондам загальнообов'язкового державного соціального та пенсійного страхування в процесі складання типових форм з обліку та списання основних засобів. Наказом затверджено, що окрім загальнообов'язкових форм первинних документів, бюджетні установи, згідно із галузевими особливостями, можуть

формувати свої форми задля оформлення здійснених господарських операцій щодо надходження, руху і вибуття основних засобів, з обов'язковими реквізитами, визначеними у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і Порядком, та затверджувати їх у розпорядчій документації про побудову системи бухгалтерського обліку. Водночас появляються певні суперечності: з одного боку – наказ є обов'язковим до реалізації всіма бюджетними установами, з іншого – вони можуть самостійно формувати свої форми задля оформлення здійснених господарських операцій з надходження, руху та вибуття основних засобів.

Крім цього, працівники бухгалтерії у бюджетних установах в процесі здійснення своєї діяльності в сфері основних засобів повинні керуватися: Планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі № 1203 та Порядком застосування Плану рахунків № 1219; Типовою кореспонденцією № 1219; Положенням № 879 «Про інвентаризацію активів та зобов'язань»; наказом № 572 «Про затвердження типових форм для відображення бюджетними установами результатів інвентаризації».

Розглянемо теоретичні аспекти та проблемні питання, представлені в літературних джерелах (див. Додаток В). Отже, періодичні видання доволі широко висвітлює проблематику обліку основних засобів, проте дана проблематика аналізується переважно тільки зі сторони бухгалтерського і податкового обліку купівлі, використання і амортизації основних засобів. А стосовно проблематики аналізу надходження основних засобів, то кожний суб'єкт господарювання у виробничі та невиробничі сфері розв'язує самостійно відповідно із обраною обліковою політикою.

Таким чином, аналіз літературних джерел, де відображаються теоретико-методологічні основи бухгалтерського обліку основних засобів дав змогу дійти наступних висновків: по-перше, нормативно-правова база бухгалтерського обліку є недосконалою і має чимало недоліків, по-друге, існуюча система нормативно-правового забезпечення, зокрема що стосується

операцій з основними засобами, утруднює здійснення діяльності через існуючі протиріччя у рекомендаціях.

1.3. Передумови організації обліку надходження основних засобів Комунального закладу «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Дитяча обласна лікарня є – самостійним спеціалізованим лікувально-профілактичним закладом, що забезпечує висококваліфіковану стаціонарну і консультативну поліклінічну медичну допомогу дитячому населенню області, центром організаційно-медичного керівництва дитячими лікувально-профілактичними закладами (відділеннями), розташованими на території області, базою спеціалізації і підвищення кваліфікації лікарів і середнього медичного персоналу. Лікувальний заклад «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» – багатопрофільна лікувальна установа, центр по наданню спеціалізованої медичної допомоги дитячому населенню області. Одночасно в лікарні може лікуватися 400 дітей. Кожного року через її відділення проходять 11-12 тисяч маленьких пацієнтів. Із них біля 40% сільських жителів [31].

Адміністративна структура управління у Кіровоградській дитячій лікарні представлена на рис. 1.4. Як бачимо, у головного лікаря Кіровоградської дитячої лікарні є шість заступників, серед яких: заступник головного лікаря з медичної частини, заступник головного лікаря з хірургічної роботи, заступник головного лікаря з економічних питань, заступник головного лікаря з оргметодроботи, заступник головного лікаря з експертизи тимчасової непрацездатності, заступник головного лікаря з медсестринства.

У Додатку Г наведена організаційно-управлінська структура закладу. В складі лікарні функціонують 15 спеціалізованих відділень, де розгорнуто 180 ліжок хірургічного профілю, 160 ліжок – соматичного профілю, 60 інфекційних ліжок та 30 педіатричних для лікування недоношених та хворих

новонароджених дітей; створені сучасні діагностичні кабінети: комп'ютерної енцефалографії, ендоскопії, функціональної діагностики, ЛФК, а також відділення: сурдологічне, ультразвукової діагностики, генетичне, імуноалергологічне та фізіотерапевтичне; відділення променевої діагностики; відділення клінічної лабораторної діагностики з генетичним відділом, яка організована однією з перших в Україні [31].

Рис. 1.4. Адміністративний апарат управління у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»*

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Більшість спеціалізованих ліжок, які розгорнуті в дитячій обласній лікарні, є єдиними в області для надання стаціонарної допомоги дітям [31]

Фінансовий аналіз є необхідною і важливою складовою фінансового менеджменту. Основна мета фінансового аналізу як елемента фінансового менеджменту – дати об'єктивну оцінку фінансового стану, фінансових

результатів, ефективності фінансової діяльності підприємства з тим, щоб прийняти ефективні управлінські рішення. У табл. 1.3 наведено динаміку фінансових результатів діяльності Кіровоградської дитячої лікарні.

Таблиця 1.3

Динаміка фінансових результатів діяльності КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2013-2017рр., тис. грн.

Стаття	Рік					Відхилення 2017 від 2013	
	2013	2014	2015	2016	2017	Абсолютне, +/-	Відносне, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Доходи							
Бюджетні асигнування	62217,3	63114,7	62417,2	62313,1	63916,5	1699,2	2,73
Доходи від надання послуг (виконання робіт)	1,4	2,6	1,8	0,2	0,4	-1	-71,43
Інші доходи від обмінних операцій	117,2	124,3	113,1	115,8	116,4	-0,8	-0,68
Інші доходи від необмінних операцій	699,1	713,2	714,9	722,8	784,1	85	12,16
Усього доходів	63035	63954,8	63247	63151,9	64817,4	1782,4	2,83
Витрати							
Витрати на виконання бюджетних програм	65112,2	63247,3	62874,3	63999,2	66244,8	1132,6	1,74
Витрати на виготовлення продукції	0,3	1,2	0,7	2,1	0,4	0,1	33,33
Інші витрати за обмінними операціями	117,2	122,3	125,3	127,3	194	76,8	65,53
Інші витрати за необмінними операціями	1010,2	1098,3	1147,4	1277,7	1328,4	318,2	31,50
Усього витрат	66239,9	64469,1	64147,7	65406,3	67767,5	1527,6	2,31
Профіцит/дефіцит	-3204,9	-514,3	-900,7	-2254,4	-2950,1	254,8	-7,95

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Відповідно до розрахованих даних можемо зробити висновок, що діяльності Кіровоградської дитячої лікарні у аналізованому періоді переважно фінансується з бюджетних асигнувань. Так, даний показник у

2017 році становив 63916,5 тис. грн., що на 2,73% більше, ніж у 2013 році, коли даний показник становив 62217,3 тис. грн. У лікарні також наявні інші доходи від обмінних та необмінних операцій, які у 2017 році становили 116,4 тис. грн. та 784,1 тис. грн. відповідно. Даний вид доходів знаходиться приблизно на однаковому рівні протягом усього аналізованого періоду. Незначну частку займають доходи від надання послуг (виконання робіт), а саме 0,4 тис. грн. у 2017 році, що є дещо нижчим у попередні періоди.

На рис. 1.5 наведено динаміку доходів Кіровоградської дитячої лікарні у 2013-2017рр. Як бачимо дохідна частина фінансового результату Кіровоградської дитячої лікарні за останні 5 років має нерівномірну тенденцію, однак позитивним є факт зростання загального обсягу доходів у 2017 році, а саме на 1782,4 тис. грн. або 2,83% порівняно з 2013 роком.

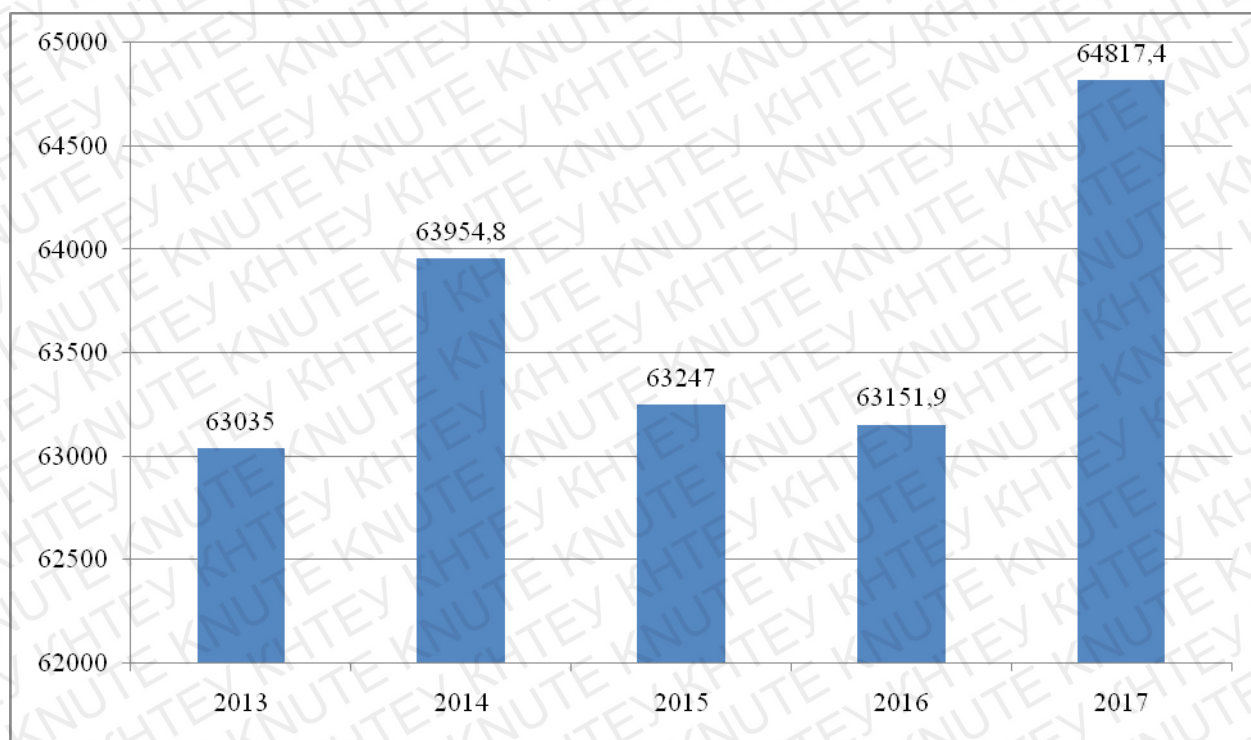

Рис. 1.5. Динаміка доходів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2013-2017рр.*

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Що стосується витрат Кіровоградської дитячої лікарні, то основна частка витрат зосереджена на виконанні бюджетних програм. Так, даний показник у 2017 році становив 66244,8 тис. грн., що на 1,74% більше, ніж у 2013 році, коли даний показник становив 64980,8 тис. грн.

років тому. Відчутну вагу також мають інші витрати за необхідними операціями, які у 2017 році становили 1328,4 тис. грн., що на 31,5% більше. Ніж у 2013 році.

На рис. 1.6 наведено динаміку витрат Кіровоградської дитячої лікарні у 2013-2017рр.

Як бачимо, динаміка витрат Кіровоградської дитячої лікарні протягом аналізованого періоду мала схожу тенденцію до рівня доходів. Так, загальний обсяг витрат у 2017 році становив 64817,4 тис. грн., що на 1527,6 тис. грн. або 2,31% більше, ніж у 2013 році.

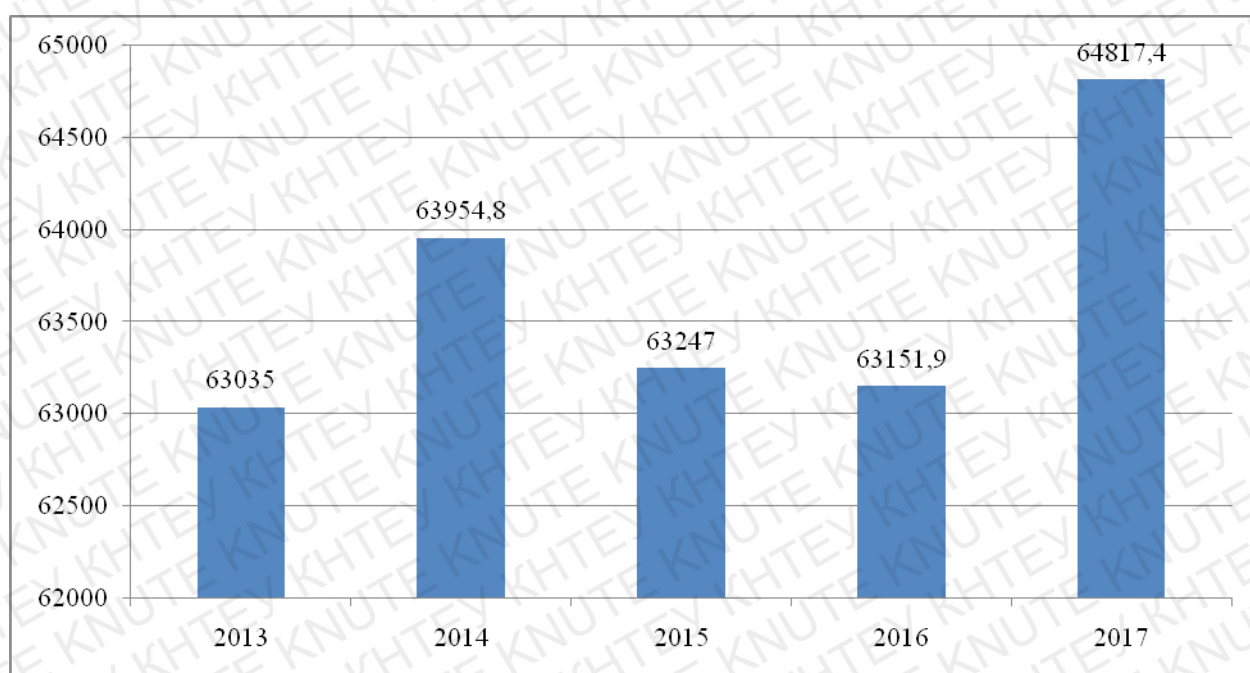

Рис. 1.6. Динаміка витрат КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2013-2017рр.*

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Розглянуті зміни здійснили відповідний вплив на результативні показники підприємства (див. рис. 1.7).

1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт рентабельності активів	0,17	0,31	0,36	0,25	0,20	0,03	16,98
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,15	0,31	0,36	0,37	0,26	0,11	76,65
Коефіцієнт рентабельності діяльності	0,12	0,24	0,27	0,26	0,24	0,12	108,11

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності установи

Проведені розрахунки свідчать про те, що загальна прибутковість та рентабельність установи у 2017 році порівняно з 2013 роком зросла, оскільки зросла рентабельність активів на 0,03 пунктів, рентабельність власного капіталу на 0,11 пунктів, рентабельність діяльності – на 0,12 пунктів. Це є позитивною тенденцією для установи. У табл. 1.5 проведемо аналіз показників ліквідності та платоспроможності у динаміці за період 2013-2017 років. Під ліквідністю зазвичай розуміють можливість швидкого конвертування активів в грошовий еквівалент з мінімальним рівнем втрат економічних вигід. При цьому, платоспроможністю є рівень здатності суб'єкта господарювання погасити власні довгострокові зобов'язання.

Таблиця 1.5

Показники ліквідності та платоспроможності КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2013-2017 рр.

[illegible]

Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	0,78	0,77	0,81	0,58	0,63	-0,15	-19,23
Коефіцієнт фінансування	0,28	0,30	0,24	0,72	0,59	0,31	110,71
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,07	0,45	0,42	0,19	-0,57	-0,64	-914,29
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,02	0,21	0,17	0,16	-0,21	-0,23	-1150,00

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності установи

Показник покриття показує обсяг оборотних активів, що припадає на одиницю короткострокових зобов'язань. Для показника покриття нормативним вважається значення вище 1. З розрахованих даних видно, що цей показник у 2017 зменшився порівняно з 2013 роком і становить 0,63, що не відповідає нормі. Це є негативною тенденцією.

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує обсяг середньо- та високоліквідних оборотних активів, що припадає на одиницю короткострокових зобов'язань. Для показника швидкої ліквідності норма становить 0,6-0,8. У 2017 році коефіцієнт значно зменшився порівняно з 2013 роком і становив 0,64 пунктів, що відповідає нормі.

Показник абсолютної ліквідності показує обсяг високоліквідних оборотних активів, що припадає на одиницю короткострокових зобов'язань. Для показника абсолютної ліквідності – 0,1. Протягом усього аналізованого періоду даний показник збільшується і наближається до норми. У 2017 році він становить 0,40 пунктів, така динаміка показника є позитивною, однак ще не відповідає нормі.

Таким чином, провівши розрахунки показників ліквідності, можемо зробити висновок, що підприємство є не достатньо ліквідним та залежить від короткострокових кредитів банку.

Аналізуючи платоспроможність установи, можна сказати, що коефіцієнт платоспроможності (автономії) зменшився на 0,15 пунктів, і фактично становив 0,63 пункти, що відповідає нормативному значенню $>0,5$; коефіцієнт фінансування зменшився на 0,31 пункт і фактично становив 0,59 пунктів, що також відповідає нормативному значенню <1 ; коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами зменшився на 0,64 пункти і фактично становив -0,57 пунктів, що не відповідає нормативу та коефіцієнт маневреності власного капіталу зменшився на 0,23 пункти та фактично становив -0,21 пункт, що не відповідає нормативному значенню >0 . Можемо констатувати зниження платоспроможності установи.

Слід зауважити, що лікарня знаходиться у безпосередньому підпорядкуванні управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації. Лікарня має статус юридичної особи, свій баланс, рахунки в установах банку, статут, штамп і печатку [31].

Що стосується організації обліку, то лікарня веде облік і подає звіт про свою діяльність за відповідними формами та у встановлені строки. Облік основних засобів веде головний бухгалтер відповідно до покладених на неї посадових обов'язків. У бухгалтерії використовується конфігурація «Бухгалтерський облік для бюджетних установ України» (1С:Бюджет 7.7), призначена для автоматизації бухгалтерського обліку бюджетних установ та організацій.

Лікарня має правила внутрішнього розпорядку для хворих, матерів госпіталізованих з дітьми і відвідувачів. У лікарні згідно з наказом МОЗ України від 05.06.97 N 174 «Про затвердження Положення про клінічний лікувально-профілактичний заклад охорони здоров'я» надано статус клінічного лікувально-профілактичного закладу охорони здоров'я [31].

Особливості організаційно-правової форми та діяльності Кіровоградській дитячої лікарні накладають відбиток на організацію та ведення обліку, що, однак не звільняє ці суб'єкти господарювання від загальних вимог щодо облікового процесу, зокрема використання облікової політики. Більш того, сучасний стан вітчизняної економіки в цілому та суб'єктів державного сектору зокрема, а саме, необхідність оптимізації діяльності державних установ та організацій, потребує ініціалізації усіх резервів, у тому числі, застосування інструменту облікової політики як засобу підвищення ефективності організації бюджетного обліку.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» облікова політика імпліційно притаманна будь-якій вітчизняній юридичній особі незалежно від її організаційно-правової форми і форми власності як сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності, але на практиці користувачі звітності, як і самі облікові працівники найчастіше інтерпретують цей термін через регламентацію обраних господарчим суб'єктом варіантів вирішення облікових проблем.

Через це облікова політика ефективно використовується підприємствами в якості дієвого засобу оптимізації обліку, менеджменту та діяльності в цілому.

Якщо звернутися до міжнародних вимог щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності, Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку в державному секторі 1 «Подання фінансових звітів» визначає останню як «конкретні принципи, основи, домовленості, правила та процедури, прийняті суб'єктом господарювання для складання та подання фінансових звітів».

Даний стандарт рекомендує розробити політику, у Кіровоградській дитячій лікарні, для забезпечення подання у фінансових звітах інформації, яка:

- є доречною для потреб користувачів при прийнятті рішень;
- достовірно відображає фінансові результати діяльності та стан суб'єкта господарювання, економічну сутність подій та операцій, є вільною від упередженості, обачною та повною в усіх суттєвих аспектах.

Розроблена облікова політика Кіровоградській дитячій лікарні має на меті забезпечувати:

- повне віддзеркалення бухгалтерському обліку всіх фактів господарської діяльності, виходячи не лише з правових норм, а й з економічного змісту;
- безперервне застосування прийнятої методології щодо відображення господарських операцій та оцінки активів протягом звітного періоду;
- повне відтворення доходів та видатків протягом звітного періоду;
- співставність даних аналітичного та синтетичного обліку, фінансової звітності;
- ведення бухгалтерського обліку відповідно до умов діяльності та особливостей суб'єкта господарювання.

Роль облікової політики у Кіровоградській дитячій лікарні є ширшою. Необхідність розробки ефективної облікової політики диктується завданнями, що ставляться як перед системою управління в цілому, так і перед організацією бухгалтерського обліку як інформаційної системи господарського суб'єкта. Надання своєчасної повної релевантної облікової інформації користувачам для прийняття ефективних управлінських рішень можливо лише за наявності жорсткого виконання чітко ідентифікованих спеціальних облікових процедур, що базуються на розроблених загальних принципах. У цьому сенсі формування облікової політики конкретної бюджетної установи здатне вирішити ще й задачу ефективного використання бюджетних коштів за рахунок зменшення витрат на збір, обробку, надання інформації та зменшення викривлення останньої.

Це рішення полегшує централізація облікового процесу в бюджетних установах: в централізованій бухгалтерії створені усі передумови оптимізації облікового процесу - концентрація облікової інформації й контрольних повноважень в єдиному центрі та наявність високоосвіченого облікового персоналу дозволяють розробити облікову політику для підвідомчих закладів Кіровоградській дитячої лікарні із урахуванням їх особливостей. Таким чином, облікова політика бюджетної установи є інструментом підвищення ефективності як самого обліку, так і використання державних коштів, себто, діяльності конкретної установи.

Відповідно до облікової політики Кіровоградської дитячої лікарні [31]:

1. Бухгалтерський облік основних засобів ведеться відповідно до вимог НП(с)БОДС 121 «Основні засоби», затвердженого наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, та Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11.

2. Нарахування амортизації проводиться, виходячи зі строків корисного використання основних засобів, визначених у додатку 1 до Методичних рекомендацій щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджених наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11 (далі – Методрекомендації №11).

3. Строки корисного використання інших необоротних матеріальних активів встановлює комісія з прийняття-передачі матеріальних цінностей в момент їх прийняття.

4. Повноваження з визначення доцільності переоцінки залишкової вартості основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) та результату від втрати (відновлення) їх корисності та в разі необхідності їх проведення покладаються на комісію зі списання матеріальних цінностей. Склад цієї комісії затверджується окремим наказом Центральної районної лікарні.

5. Видача основних засобів зі складу та їх переміщення проводиться за накладними (вимогами), завізованими головним лікарем або у разі його відсутності заступником головного лікаря.

6. Списання основних засобів проводиться за умови врахування особливостей правового режиму майна, наявності встановлених законодавчими актами обтяжень чи обмежень щодо розпоряджання майном (крім випадків, якщо встановлено заборону розпоряджання майном).

6.1. Щодо майна об'єктів комунальної власності списання основних засобів проводиться відповідно до Порядку списання об'єктів основних засобів комунальної власності територіальної громади, затвердженого рішенням сесії місцевої ради, яка має повноваження розпоряджатися таким майном.

6.2. Щодо майна об'єктів державної власності списання основних засобів проводиться відповідно до Порядку списання об'єктів державної власності, затвердженого постановою КМУ від 08.11.2007 № 1314.

7. Відповідно до вимог пункту 5 розділу I Методичних рекомендацій до НП(с)ОБДС 121 для оформлення оприбуткування, руху, вибуття та аналітичного обліку основних засобів використовуються типові форми документів, затверджені в установленому законодавством порядку, а за їх відсутності форми документів, складені самостійно з дотриманням вимог до оформлення первинних документів.

Таким чином, проаналізовані дані свідчать про недостатність фінансування медичного закладу а також про низький рівень організації управління у лікарні. В результаті чого відбувається значний знос основних засобів Кіровоградської дитячої лікарні.

Оцінивши сучасний стан та особливості нормативно-правового забезпечення обліку основних засобів в державному секторі слід зазначити:

- з початком адаптації нормативної бази обліку основних засобів до міжнародних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, відбулися значні зміни в методології та практиці обліку бюджетної

сфери економіки. Були прийняті окремі стандарти, методичні вказівки та роз'яснення щодо питань обліку, оцінки, інвентаризації, амортизаційної політики основних засобів;

- в той же час проведені порівняння НП(С)БО 121, Методичних рекомендацій з обліку основних засобів в державному секторі, МСБОДС 17 вказують на розбіжності в методиці та практиці обліку, оцінки, процесу визнання основних засобів з метою постановки на баланс. Вважаємо за необхідне, ввести єдині правила щодо питань обліку основних засобів у державному секторі;

- не зважаючи на певні недоречності та неузгодженості в сучасному законодавстві обліку основних засобів державного сектору, на нашу думку, основні вимоги які висувалися до початку проведення модернізації обліку в державному секторі економіки – виконано.

Висновки до розділу 1

В результаті аналізу теоретико-методологічних основ обліку і аналізу операцій з надходження основних засобів[Error: Reference source not found](#), зроблено ряд висновків.

По-перше, проаналізувавши економічний зміст основних засобів як об'єкта обліку та аналізу з'ясовано, що дане поняття досі не знаходить однозначного трактування у наукових дослідженнях фахівців. На підставі здійсненого аналізу, надано власне уточнене визначення: «основні засоби медичних закладів - це об'єкт капіталовкладень, який виступає у ролі основи господарської діяльності і має свої специфічні особливості, які медичний заклад використовує у процесі своєї господарської діяльності або здає в оренду іншим суб'єктам господарювання з метою отримання корисного ефекту, при цьому термін використання даних засобів більше одного року.

По-друге, дослідження літератури, у якій відображено особливості обліку основних засобів дало змогу зробити наступні висновки: по-перше, спостерігаємо наявність недосконалої нормативно-правової бази, по-друге, наявна розгалужена система нормативно-правових актів, особливо що стосується здійснення особливих операцій з основними засобами ускладнює здійснення господарської діяльності через наявні суперечності у рекомендаціях.

Аналіз передумов організації обліку надходження основних засобів в КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» виявив, що лікарня знаходиться у безпосередньому підпорядкуванні управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації. Лікарня має статус юридичної особи, свій баланс, рахунки в установах банку, статут, штамп і печатку. Медичний заклад веде облік і подає звіт про свою діяльність за відповідними формами та у встановлені строки. проаналізовані показники свідчать про недостатність фінансування медичного закладу а також про низький рівень організації

управління у лікарні. В результаті чого відбувається значний знос основних засобів Кіровоградської дитячої лікарні.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ НАДХОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

2.1. Фінансовий облік надходження основних засобів

У Кіровоградській дитячій лікарні ведеться організація основних засобів, при якій керуються наступною нормативною базою:

- 1) [НП\(С\)БО 121](#);
- 2) [Методичні рекомендації основних засобів](#);
- 3) План рахунків № 1203 та Порядок застосування Плану рахунків № 1219;
- 4) Типова кореспонденція № 1219;
- 5) [Порядок № 818](#);
- 6) [Положення № 879](#);
- 7) наказ № 572.

У лікувальному закладі «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» важливе місце займає організація та методика обліку надходження основних засобів. У закладі кожний запис на рахунках бухгалтерського обліку провадиться на підставі первинних облікових документів, які фіксують факт здійснення тієї чи іншої фінансової або господарської операції.

Надходження, внутрішнє переміщення, списання, ліквідація, реалізація та інші операції з основними засобами оформляють відповідними первинними документами, перелік яких був затверджений наказом Міністерства статистики України від 29.12.1995р. № 352 «Про затвердження типових форм первинного обліку». З первинних документів, що застосовуються КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» для обліку основних засобів, найбільш поширені такі;

ф. № 03-1 (бюджет) «Акт прийняття-передачі основних засобів» складається на кожний окремий об'єкт основних засобів, який надходить

шляхом придбання або безоплатної передачі від інших організацій. На об'єкт, що раніше був у використанні, робиться запис про суму зносу.

ф. № 03-2 (бюджет) «Акт прийняття-здавання відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів» застосовується для приймання-здавання основних засобів після капітального ремонту, реконструкції чи модернізації.

ф. № 03-3 (бюджет) «Акт про списання основних засобів» застосовують для оформлення вибуття окремих інвентарних об'єктів, предметів основних засобів у разі повної або часткової їх ліквідації. Акт складається у двох примірниках постійно діючою комісією, призначеною керівником установи, і затверджується у встановленому порядку.

ф. № 03-4 (бюджет) «Акт про списання автотранспортних засобів» застосовують для оформлення вибуття транспортних засобів внаслідок їх зносу, морального старіння, знищення в результаті аварії, стихійного лиха тощо.

ф. № 03-5 (бюджет) «Акт про списання з балансу бюджетних установ і організацій вилученої з бібліотеки літератури» складається у двох примірниках на підставі опису та загальних списків книг, що підлягають вилученню з бібліотек. Опис робиться під час інвентаризації книжкових фондів і виявлення застарілих видань.

ф. № 03-12 (бюджет) «Відомість нарахування зносу на основні засоби» застосовується для обрахування суми зносу основних засобів за повний календарний рік за нормами зносу, визначеними відповідно до діючого законодавства. Сума нарахованого зносу не може перевищувати 100% первісної (відновної) вартості основних засобів.

Документальне оформлення основних засобів в КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» ведеться відповідно до Закону про бухгалтерський облік № 129-ФЗ, первинні облікові документи містять такі обов'язкові реквізити:

- найменування документа (форми), код форми, дату складання, найменування організації, від імені якої складено документ;
- зміст господарської операції;
- вимірювачі господарської операції (у натуральному і грошовому вираженні);
- найменування посад осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення, особисті підписи та їх розшифровки (включаючи випадки створення документів із з
- стогуванням засобів обчислювальної техніки).

Також при документальному оформленні КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» згідно п. 2 статті 9 Закону про бухгалтерський облік № 129-ФЗ і п. 5 «Методичних вказівок з бухгалтерського обліку основних засобів» первинні облікові документи приймаються до обліку, якщо вони складені за формою, що міститься в альбомах уніфікованих (типових) форм первинної облікової документації. Документи, форми яких не передбачені в цих альбомах та затверджені головним лікарем лікарні, містять обов'язкові реквізити відповідно до вищевикладених вимог. Недотримання всіх цих вимог (зокрема, відсутність у первинних облікових документах хоча б одного з обов'язкових реквізитів) означає ведення бухгалтерського обліку з порушенням встановленого порядку і може стати причиною застосування до організації фінансових санкцій. Оперограма приймання основних засобів, що надходять до КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» представлена у табл.2.1.

Таблиця 2.1

**Оперограма приймання основних засобів, що надходять до КЗ
«Кіровоградська дитяча обласна лікарня»***

№	Операція	Виконавець		
		Члени комісії	Головний лікар	Головний бухгалтер
1	2	3	4	5
1.	Формування та призначення складу комісії		+	
2.	Огляд та оцінка об'єкту основних засобів	+		

3.	Складання акту приймання основних засобів (у двох прим.)			+
----	--	--	--	---

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5
4.	Підписання акту	+		
5.	Затвердження акту у головного лікаря		+	
6.	Передача акту в обробку			+
7.	Перевірка правильності оформлення акту та здійснення відповідного запису в інвентарній книзі			+
8.	Підпис головного бухгалтера			+
9.	Передача акту для реєстрації операції в систему синтетичного обліку			+

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Відповідно графік документообігу при надходженні основних засобів наведено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Графік документообігу при надходженні основних засобів в КЗ
«Кіровоградська дитяча обласна лікарня»***

п/п	Вид роботи	Місце виконання	Виконавець	Строк виконання
1	2	3	4	5
1	Огляд об'єкта необоротних активів	склад	комісія	Перед введенням об'єкта в експлуатацію
2	Складання Акта приймання-передачі 03 у 2-х примірниках (перв. вартість, назва, залишкова вартість)	склад	Комісія	У момент введення об'єктів експлуатацію
3	Підпис акта	склад	Голова та члени комісії	Удень складання Акта приймання-передачі 03
4	Затвердження акта	склад	Керівник	Протягом двох робочих днів після складання документа
5	Передача акта для обробки	бухгалтерія	Працівник із обліку 03 (бухгалтер)	В день з затвердження Акта до 16.00
6	Перевірка й обробка інформації Акта та внесення її до інвентарної картки	бухгалтерія	Працівник із обліку 03 (бухгалтер)	Протягом одного робочого дня після затвердження документа до 14.00
7	Передача Акта для	бухгалтерія	Працівник із	Протягом одного

фіксування інформації в системі реєстрів синтетичного обліку		обліку 03 (бухгалтер)	робочого дня після затвердження до 18.00
--	--	-----------------------	--

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Оформлюючи операцію з надходження основних засобів бухгалтерії потрібно вирішити ряд завдань, зокрема:

- правильно встановити та задокументувати, до якої з шістнадцяти груп основних засобів належить придбаний об'єкт;
- визначити первісну та ліквідаційну вартості;
- встановити та оформити наказом по підприємству строк корисного використання (експлуатації) та метод амортизації.
- обрати метод нарахування витрат (застосовується до групи об'єктів) та розрахувати вартість, що амортизується;
- визначити до якого виду податкових витрат (собівартості чи інших витрат) належатимуть суми амортизації та витрати, пов'язані з утриманням та експлуатацією об'єкта.

Рахунок 10 «Основні засоби» призначено для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух основних засобів, які контролюються суб'єктом державного сектору, а також об'єктів інвестиційної нерухомості. За дебетом рахунку відображається оприбуткування об'єктів основних засобів, які обліковуються за первісною вартістю, збільшення первісної вартості внаслідок поліпшення об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта; збільшення вартості внаслідок дооцінки вартості об'єкта основних засобів. За кредитом рахунку відображається вибуття основних засобів внаслідок безоплатної передачі, продажу, або невідповідності критеріям визнання активом, а також зменшення вартості у разі часткової ліквідації об'єкта основних засобів або його уцінки. Рахунок 10 «Основні засоби» має такі субрахунки [58]:

1. На субрахунках 1010 (1020) «Інвестиційна нерухомість» ведеться облік об'єктів інвестиційної нерухомості, зокрема земельних ділянок, будівель, споруд, які розташовуються на землі, утримуються з метою отримання орендних платежів та/або збільшення власного капіталу.

2. На субрахунках 1011 (1021) «Земельні ділянки» ведеться облік земельних ділянок, отриманих суб'єктом державного сектору згідно з законодавством, зокрема на праві постійного користування.

3. На субрахунках 1012 (1022) «Капітальні витрати на поліпшення земель» ведеться облік капітальних витрат на поліпшення земель. До них відносяться витрати неінвентарного характеру (не пов'язані з будівництвом споруд) з поверхневого поліпшення земель для сільськогосподарського використання, які проводяться за рахунок капітальних вкладень (планування земельних ділянок, корчування площ під рілля, очищення полів від каменів і валунів, зрізання купин, розчищення чагарників, очищення водойм тощо).

4. На субрахунках 1013 (1023) «Будівлі, споруди та передавальні пристрої» ведеться облік будинків, споруд, їх структурних компонентів та передавальних пристроїв, житлових будівель.

5. На субрахунках 1014 (1024) «Машини та обладнання» ведеться облік машин та обладнання.

6. На субрахунках 1015 (1025) «Транспортні засоби» ведеться облік всіх видів засобів пересування, які призначені для переміщення людей і вантажів, незалежно від вартості.

7. На субрахунках 1016 (1026) «Інструменти, прилади, інвентар» ведеться облік інструментів, виробничого інвентарю та приладдя, господарського інвентарю, які відносяться до складу основних засобів.

8. На субрахунках 1017 (1027) «Тварини та багаторічні насадження» ведеться облік довгострокових біологічних активів, які не пов'язані із сільськогосподарською діяльністю, та плодоносних рослин, які пов'язані із сільськогосподарською діяльністю.

9. На субрахунках 1018 (1028) «Інші основні засоби» ведеться облік основних засобів, які не включені до інших субрахунків рахунку 10 «Основні засоби».

З 2017 року бюджетні установи застосовують окремий субрахунок, на якому ведуть облік коштів для придбання, модернізації, реконструкції, реставрації основних засобів та інших необоротних активів.

Так, створено новий рахунок 54 «Цільове фінансування», який призначено для обліку та узагальнення інформації про наявність і рух коштів фінансування заходів цільового призначення, зокрема коштів, які спрямовуються на придбання необоротних активів (у тому числі землі, нематеріальних активів тощо), на будівництво (придбання), модернізацію, реконструкцію та реставрацію (у тому числі житла (приміщень), інших об'єктів), на створення державних запасів і резервів; на придбання фінансових інвестицій, капітальних активів тощо [55].

На субрахунках 5411 «Цільове фінансування» розпорядників бюджетних коштів» ведеться облік надходження коштів цільового фінансування, які виділяються з відповідного бюджету на проведення заходів цільового характеру, а також витрачання таких коштів із визнанням відповідної суми доходів або включення до внесеного капіталу у частині введених в експлуатацію необоротних активів.

За кредитом цього рахунку відображають отримання коштів на фінансування заходів цільового призначення або виключення з бюджетних асигнувань цільового фінансування суми поточних витрат. За дебетом рахунка відображають зменшення цільового фінансування на створення (придбання) основних засобів на суму внесеного капіталу в результаті оприбуткування активів розпорядником бюджетних коштів [67].

Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку з відображенням господарських операцій за цільовим фінансуванням надано в табл. 2.3.

Видно, що суми отриманих бюджетних асигнувань як за загальним, так і за спеціальним фондом бюджетні установи зараховують на один

субрахунок - 2313. Тому для розмежування таких надходжень за загальним і спеціальним фондами слід вести додаткові аналітичні рахунки. Наприклад: 1 - загальний фонд; 2 - спеціальний фонд.

Таблиця 2.3

Відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з отримання цільового фінансування

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
1	2	3
Отримання цільового фінансування для придбання основних засобів і / або їх поліпшення	2313 Реєстраційні рахунки	5411 «Цільове фінансування»

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Рахунок 13 «Капітальні інвестиції» призначений для обліку витрат на придбання або створення матеріальних і нематеріальних необоротних активів, довгострокових біологічних активів. Рахунок 13 «Капітальні інвестиції» має такі субрахунки [58]:

1. На субрахунках 1311 (1321) «Капітальні інвестиції в основні засоби» ведеться облік витрат на придбання, створення (виготовлення) власними силами та поліпшення основних засобів, а також витрат за незакінченими і закінченими, але не зданими в експлуатацію об'єктами капітального будівництва, реконструкції, модернізації основних засобів.

2. На субрахунках 1312 (1322) «Капітальні інвестиції в інші необоротні матеріальні активи» ведеться облік витрат на придбання, створення (виготовлення) власними силами інших необоротних матеріальних активів.

3. На субрахунках 1313 (1323) «Капітальні інвестиції в нематеріальні активи» ведеться облік витрат на придбання (розробку) нематеріальних активів, а також витрат за незакінченими і закінченими, але не зданими в

експлуатацію об'єктами з виготовлення (створення) та модернізації нематеріальних активів.

4. На субрахунках 1314 (1325) «Капітальні інвестиції в довгострокові біологічні активи» ведеться облік витрат на придбання або вирощування (створення) довгострокових біологічних активів.

5. На субрахунку 1324 «Капітальні інвестиції в необоротні активи спецпризначення» ведеться облік державними цільовими фондами витрат за незакінченими і закінченими, але не зданими в експлуатацію об'єктами необоротних активів спеціального призначення.

Відповідно, для обліку основних засобів призначені такий субрахунок [55]: «Капітальні інвестиції в основні засоби».

На цьому рахунку накопичуються витрати, які пов'язані з придбанням або створенням об'єктів капітальних інвестицій, до моменту їх введення в експлуатацію. При введенні таких об'єктів в експлуатацію усі витрати, накопичені на рахунку 13 «Капітальні інвестиції», списують з одночасним складанням *Акта введення в експлуатацію основних засобів* згідно затверджених Типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання від 13.09.2016 № 818. Методика бухгалтерського обліку операцій із зарахування об'єктів капітальних інвестицій до складу основних засобів подано у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій із зарахування об'єктів капітальних інвестицій до складу основних засобів

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
1	2	3
Зарахування об'єктів капітальних інвестицій до складу основних засобів, інших необоротних активів	10 Основні засоби	1311 «Капітальні інвестиції в основні засоби»
Одночасно	5411 «Цільове фінансування»	5111 «Внесений капітал розпорядникам бюджетних коштів»

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Варто відзначити, що раніше, до 2017 року одночасно створювали фонд в незавершене капітальне будівництво, облік якого вели на субрахунку 402 «Фонд у незавершеному капітальному будівництві». Здійснювали бухгалтерську запис по дебету субрахунків 801, 802, 811-813 і кредитом субрахунку 402.

Наказом Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року № 11 затверджуються Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, які регламентують порядок нарахування амортизації основних засобів бюджетних установ [43], в яких у п. 4. розділу V рекомендується вартість об'єкта основних засобів розподіляється на систематичній основі протягом строку його корисного використання (експлуатації) шляхом нарахування амортизації на дату балансу щокварталу діленням річної суми амортизації на 4. За рішенням керівника суб'єкта державного сектору у розпорядчому документі про облікову політику може бути передбачено нарахування амортизації на річну дату балансу. Відповідно до НП(С)БО 121 «Основні засоби», амортизація - це систематичний розподіл вартості необоротних активів, яка амортизується, протягом строку їх корисного використання (експлуатації), а знос основних засобів - це сума амортизації об'єкта основних засобів з початку його корисного використання.

Рахунок 14 «Знос (амортизація) необоротних активів» призначено для обліку й узагальнення інформації про нараховану протягом звітного періоду амортизацію, визнані втрати від зменшення корисності (відновлення корисності) та суму зносу (накопичену амортизацію) необоротних матеріальних і нематеріальних активів, що підлягають амортизації. Рахунок 14 «Знос (амортизація) необоротних активів» має такі субрахунки [58]:

1. На субрахунках 1411 (1421) «Знос основних засобів» ведеться облік зносу об'єктів основних засобів, облік яких ведеться на рахунку 10 «Основні засоби», крім інвестиційної нерухомості.

2. На субрахунках 1412 (1422) «Знос інших необоротних матеріальних активів» ведеться облік зносу тих необоротних активів, облік яких ведеться на рахунку 11 «Інші необоротні матеріальні активи».

3. На субрахунках 1413 (1423) «Накопичена амортизація нематеріальних активів» ведеться облік накопиченої амортизації нематеріальних активів, облік яких ведеться на рахунку 12 «Нематеріальні активи».

4. На субрахунках 1414 (1424) «Знос інвестиційної нерухомості» ведеться облік зносу інвестиційної нерухомості, облік якої ведеться на субрахунках 1010 (1020) «Інвестиційна нерухомість».

5. На субрахунках 1415 (1425) «Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів» ведеться облік накопиченої амортизації довгострокових біологічних активів, облік яких ведеться на субрахунках 1711 (1721) «Довгострокові біологічні активи рослинництва» та 1712 (1722) «Довгострокові біологічні активи тваринництва».

Відповідно інформація щодо узагальнення амортизації основних засобів наводиться на субрахунку 1411 (1421) «Знос основних засобів». Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання та введений в експлуатацію.

Процедура визнання основного засобу є обов'язковою на етапі надходження об'єкта на медичний заклад. У цьому випадку виконують первісне визнання, в результаті якого об'єкт потрапляє до тієї чи іншої облікової групи (статті балансу). При визнанні основного засобу необхідно перевірити чи відповідає він наступним критеріям:

- 1) критерій форми – об'єкт повинен мати матеріальну форму;
- 2) критерій призначення – бюджетна установа має намір використовувати об'єкт у своїй діяльності (тобто об'єкт не призначений для продажу);

3) критерій строку використання – передбачуваний строк корисного використання повинен бути більше одного року.

З метою визнання об'єкта активом необхідно перевірити чи відповідає об'єкт наступним критеріям (п. 6 П(С)БО 7):

- критерій економічної вигоди - існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання;
- критерій достовірності вартості - вартість може бути достовірно визначена.

При цьому, на етапі надходження основних засобів (незалежно від того, внаслідок яких подій воно відбулося) основне завдання бухгалтера полягає у правильному зарахуванні на баланс. Це, у свою чергу, передбачає знання особливостей формування первісної вартості об'єкта основного засобу у бухгалтерському обліку та балансової вартості у податковому обліку.

Надходження основних засобів до КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» регулює НП(С)БО 121, який почав діяти в 2015 р. В 2017 році були затверджені державою нові зміни в НП(С)БО: НП(С)БО 124 «Доходи» та НП(С)БО 135 «Витрати». Нижче розглянемо план рахунків та на яких рахунках їх обліковує КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» (Додаток А). Як бачимо з Додатку А разом зі зміною субрахунків змінилася і кореспонденція рахунків і суттєво змінився підхід до обліку операцій з такими об'єктами. Надходження основних засобів у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» оформляється:

- актом прийому-передачі основних засобів (ф. ОЗ-1).
- актом здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (ф. ОЗ-2).
- Акт прийому-передачі основних засобів на безоплатній основі (ф. ОЗ-1)
- актом встановлення, пуску та демонтажу медичної машини (ф. ОЗ-5).

Акт прийому-передачі основних засобів застосовується для оформлення зарахування до складу основних засобів окремих об'єктів, для

обліку введення їх в експлуатацію, при оформленні внутрішнього переміщення, а також для виведення із складу основних засобів, внаслідок їх продажу. Він оформляється комісією в одному примірнику в момент поступлення чи вибуття основних засобів. Після цього, акт прийому-передачі основних засобів з даного технічного документу передається в бухгалтерію, підписується головним лікарем та головним бухгалтером.

Акт здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів підписується відповідним працівником відділу та представником організації (відділу), що проводила ремонт чи модернізацію основних засобів та передається в бухгалтерію. В технічну документацію об'єкта основних засобів вносяться необхідні зміни в характеристику об'єкта, що пов'язані з ремонтом, реконструкцією чи модернізацією. Документ складається в двох примірниках:

- один передається організації, що здійснює ремонт;
- інший – в бухгалтерію.

В бухгалтерії КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» на кожен об'єкт основних засобів відкривається інвентарна карта обліку засобів (ф. ОЗ-6) на підставі акту прийому-передачі основних засобів (ф. ОЗ-1), технічної та іншої документації. В інвентарній картці записується тільки основні якісні та кількісні характеристики основного засобу (назву організації, місце знаходження, рахунок, субрахунок, код аналітичного обліку, первісну вартість, норму амортизаційних відрахувань, рік випуску, суму зносу, дату введення в експлуатацію, номер техпаспорт). Всі зміни, що відбуваються з основними засобами, обов'язково реєструються в інвентарній картці.

Для реєстрації інвентарних карток в Кіровоградській КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» використовують опис інвентарних карток обліку основних засобів (ф. ОЗ-7), записи в якому ведуться в розрізі класифікаційних груп основних засобів.

Для об'єктивного обліку основних засобів за місцями їх знаходження матеріально-відповідальна особа веде інвентарний список основних засобів

(ф. ОЗ-9). Дані цього інвентарного списку повинні відповідати даним інвентарних карток, які ведуться в бухгалтерії.

При надходженні основні засоби зараховуються на баланс КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» за первісною вартістю. Первісною вартістю основних засобів в медичному закладі є:

- вартість придбання у разі придбання за плату;
- собівартість виробництва у разі самостійного виготовлення (створення) ліків;
- справедлива вартість у разі отримання без оплати від фізичних та юридичних осіб (крім суб'єктів державного сектору);
- первісна (переоцінена) вартість основних засобів у разі отримання без оплати від суб'єктів державного сектору;
- залишкова вартість переданого об'єкта основних засобів у разі отримання у результаті дарування або обміну на інший актив;
- умовна вартість у разі відсутності активного ринку.

Після первісного визнання об'єкта основних засобів як активу його облік ведеться за первісною вартістю.

Види оцінок основних засобів, що проводять при надходженні основних засобів у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»:

- 1) первісна вартість – це фактична вартість активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, переданих, витрачених для придбання (створення) активів;
- 2) переоцінена вартість – це вартість активів після їх переоцінки;
- 3) справедлива вартість – це сума, за якою можна продати актив або оплатити зобов'язання за звичайних умов на певну дату;
- 4) вартість, яка амортизується – це первісна або переоцінена вартість необоротних активів, за вирахуванням їх ліквідаційної вартості;
- 5) ліквідаційна вартість – це сума коштів або вартість інших активів, яку КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх

корисного використання(експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією). Ліквідаційна вартість може дорівнювати нулю, якщо суб'єкт державного сектору не може достовірно визначити суму, яка очікується від реалізації (ліквідації) основних засобів після закінчення строку їх корисного використання (експлуатації);

б) залишкова вартість – це різниця між переоціненою вартістю необоротного активу і сумою його накопиченого зносу.

З 2017 року КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» застосовує новий план рахунків для організації надходження основних засобів. Разом з планом рахунків, який змінився досить суттєво змінився і облік, в тому числі і облік основних засобів.

Для того передати чи отримати основні засоби на безоплатній основі, слід оформити акт приймання-передачі. Є дві його форми:

1. Акт приймання-передачі основних засобів, форма якого затверджена наказом Мінфіну від 13.09.2016 № 818, застосовуємо, коли безоплатна передача основних засобів відбувається між установами в межах одного органу управління майном. Коли установа отримує активи як благодійну, гуманітарну допомогу від суб'єктів господарювання приватного сектору економіки, вона складає цей акт в одному примірнику.

2. Якщо установи, між якими має відбутися безоплатна передача основних засобів, підпорядковуються різним органам управління майном, вони складають інший акт приймання-передачі, форма якого наведена у додатку до Порядку подання та розгляду пропозицій щодо передачі об'єктів з комунальної у державну власність та утворення і роботи комісії з питань передачі об'єктів у державну власність, затвердженого постановою КМУ від 21.09.1998 № 1482. Цей акт обов'язково застосовувати, коли відбувається безоплатна передача основних засобів у комунальну власність з державної або навпаки – з комунальної у державну.

Цьому випадку комісія установи оглядає актив, визначає за документами первісну вартість або ж вживає заходів для визначення

справедливої вартості активу. Якщо безоплатна передача основних засобів відбулась без первинних документів або в них не відображена сума первісної вартості і сума зносу.

Первісна вартість об'єкта основних засобів, отриманого в обмін на подібний об'єкт, дорівнює залишковій вартості переданого об'єкта основних засобів. Якщо залишкова вартість переданого об'єкта перевищує його справедливу вартість, то первісною вартістю об'єкта основних засобів, отриманого в обмін на подібний об'єкт, є справедлива вартість переданого об'єкта з включенням різниці до витрат звітного періоду.

Основні засоби у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» відображаються по дебету рахунка 10 в момент їх надходження, але лише у випадку, якщо об'єкт основний засіб:

- не потребує монтажу;
- вводиться в експлуатацію відразу ж після надходження у лікарню.

У цьому випадку кореспонденція рахунків КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» буде такою:

Таблиця 2.5

Типова Кореспонденція рахунків КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

№п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Отримано та введено в експлуатацію попередньо оплачений об'єкт (за рахунок власних коштів) основних засобів, що не потребує монтажу	101-106	631
2	Отримано за рахунок надходжень фонду розвитку та введено в експлуатацію об'єкт основних засобів, що не потребує монтажу	101-106	372
3	Отримано та введено в експлуатацію попередньо оплачений об'єкт основних засобів, що не потребує монтажу, за рахунок внутрішньовідомчої передачі	101-105	375
4	Введено в експлуатацію об'єкт основних засобів, що не потребує монтажу, отриманий від надходжень загального фонду	101-106	376

Продовження табл. 2.5

1	2	3	4
5	Введено в експлуатацію об'єкт основних засобів, що не потребує монтажу, за рахунок спеціального фонду	101-104	377
6	Введено в експлуатацію об'єкт основних засобів, що не потребує монтажу, отриманий за рахунок власних надходжень	101-106	41,46

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Якщо об'єкт основних засобів, не відповідає вищевказаним вимогам, тоді для відображення надходження основних засобів використовується рахунок 13 «Капітальні інвестиції». Практично в усіх випадках витрати на придбання або виготовлення основних засобів накопичується по дебету рахунка 13 «Капітальні інвестиції» і при введенні в експлуатацію об'єкта основних засобів списуються на дебет рахунку 10: Дебет 10 і Кредит 13.

Купівля основних засобів виробничого характеру в залежності від терміну оплати відображається такими проводками:

Таблиця 2.6

Типова Кореспонденція рахунків КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» при купівля основних засобів виробничого характеру залежно від оплати

№п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
Перша подія – отримання основних засобів			
1	Отримано основні засоби від постачальника (підрядчика)	152	631
2	Відображено суму податкового кредиту	641	631
3	Відображено отримання транспортних, посередницьких, страхових та інших послуг, пов'язаних з придбанням основних засобів	152	685
4	Відображено суму податкового кредиту	641	631
5	Відображено витрати на заробітну плату працівникам, що монтують основні засоби	152	685
6	Відображено нарахування на заробітну плату	152	65
7	Введення об'єкта основних засобів в експлуатацію	10	152
8	Перераховано оплату постачальнику (підряднику)	631	311
Перша подія – оплата об'єкта основних засобів			
1	Перераховано аванс постачальнику	371	311
2	Відображено виникнення податкового кредиту по ПДВ	641	644
3	Отримано основні засоби від постачальника	152	631

Продовження табл.2.6

1	2	3	4
4	Відображено суму податкового кредиту	644	631
5	Відображено отримання транспортних, посередницьких, страхових та інших послуг пов'язаних з придбанням основних засобів	152	685
6	Відображено суму податкового кредиту	641	685
7	Відображено витрати на заробітну плату працівникам, що монтують основні засоби	152	661
8	Відображено нарахування на заробітну плату	152	65
9	Введення об'єкта основних засобів в експлуатацію	10	152
10	Здійснено оплату послуг	685	311
11	Відображено взаємозалік заборгованостей	631	371

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Відповідно до наведеного вище опису схем документального оформлення у Кіровоградській дитячій лікарні, ми бачимо, що придбання в експлуатацію основних засобів здійснюється комісією, призначеною для цієї цілі наказом або розпорядженням відомства до якого відноситься лікарня та її керівника (головного лікаря).

Введення в дію об'єктів основних засобів, а також їх купівлю комісія оформлює «Актом прийому-передачі» (внутрішнього переміщення) основних засобів в єдиному екземплярі на кожний об'єкт. Складання загального акту на декілька об'єктів, що отримуються, припускається лише у відношенні господарчого інвентарю, інструментів, обладнання, якщо ці об'єкти однотипні, мають однакову вартість, отримуються одночасно і під відповідальність одної й тої ж особи.

Акт є єдиним первісним бухгалтерським документом, в якому вказується склад комісії, ретельна характеристика об'єкта, джерело придбання, рік випуску заводом, дата введення в експлуатацію, кратка технічна документація і результати випробування, його відповідність технічним умовам, заключення комісії. Вказується також, хто прийняв, необхідна інформація для нарахування зносу. В тому випадку, коли на підприємство надходять основні засоби, які були в експлуатації, в акті прийому-передачі вказуються суми зносу.

Ведення в експлуатацію основних засобів у Кіровоградській дитячій лікарні обліковуються на субрахунку 141 «Капітальні інвестиції в основні

засоби». Цей субрахунок відображає операцій із придбання основних засобів. Одержані основні засоби Кіровоградська дитяча лікарня веде обліковий порядок на рахунку 10 незалежно від того, експлуатувалися вони чи ні. Основні засоби можуть відноситися на рахунок 10 із рахунка 14 тільки після введення елемента основних засобів в експлуатацію. Базою для цього, як правило, виступає акт введення в експлуатацію. Форму, яка запланована для застосування установою, слід затвердити в наказі про облікову політику.

Основні засоби визнають активом після їх введення у експлуатацію. До цього часу вартість витрат установи на придбання або створення необоротних активів відображають як капітальні інвестиції на субрахунку:

- 1) 1311 – якщо придбавають основні засоби;
- 2) 1312 – якщо інші необоротні матеріальні активи.

Облік основних засобів 2018 року в частині акумулювання витрат на їх придбання (створення) ведеться у меморіальному ордері:

а) 4 «Накопичувальна відомість за розрахунками з дебіторами» – якщо установа спершу оплатила товари й послуги, а отримує їх пізніше;

б) 6 «Накопичувальна відомість за розрахунками з кредиторами» – якщо установа спершу отримала товари, послуги, а їх оплату зробить пізніше.

Тож буде задіяний субрахунок 2113 або 6211.

Таблиця 2.7

Кореспонденція рахунків з облік у надходження основних засобів у

КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2017 році

Зміст операції	Кореспонденція рахунків		
	ДТ	КТ	Сума
1	2	3	4
Оприбуткування основних засобів (вартість без ПДВ та сум без копійок)			
що сплачені шляхом попередньої оплати	101 - 109 101 - 109	364	405 774

Продовження табл. 2.7

1	2	3	4
---	---	---	---

що сплачені після їх отримання	101 - 109 101 - 109	675	-
Водночас проводить другий запис (сума без ПДВ)			
при оплаті коштами загального фонду	801, 802 811 - 813	401	570 701
при оплаті коштами спеціального фонду	801, 802 811 - 813	401	757 244 7
Безоплатне отримання основних засобів (крім внутрівідомчого передачі в межах головного розпорядника бюджетних коштів)	101 - 109	370	13 317 643
Водночас проводить другий запис	812	401, 131	13 317 643
Безоплатне отримання основних засобів за операціями з внутрівідомчої передачі в межах головного розпорядника бюджетних коштів	101 - 109	401, 131	16 467 603
Отримання необоротних активів установою - замовником придбаних за операціями з внутрівідомчої передачі, які проводяться за рахунок власних надходжень спеціального фонду кошторису, коли установа - закупник є бюджетною установою	109-104	684	405 630

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

До вартості основних засобів включаються непрямі податки (ПДВ і акцизний збір), митні та реєстраційні платежі, витрати, пов'язані з їх транспортуванням, тощо (табл. 2.8). Відповідно за джерелами надходжень розрізняють кошти загального та спеціального фонду.

Таблиця 2.8

**Кореспонденція рахунків при придбанні основних засобів КЗ
«Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2017 році**

Зміст операції	Кореспонденція рахунків		
	ДТ	КТ	Сума
1	2	3	4
Відображення суми придбання за рахунок загального фонду	141	675	228 703
	802	402	228 703
Відображення суми по придбанню за рахунок фонду розвитку	141	675	228 703
	801	402	228 703
Зараховано до складу основних засобів	105	141	228 703
Відображаються зміни у складі основних засобів	402	401	228 703

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

З таблиці ми бачимо, що КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» збільшив основний капітал за рахунок придбання об'єкту основного засобу. Коли автомобіль буде введено в експлуатацію, сформується Акт введення. Повністю сформований акт разом з доданою технічною документацією після затвердження керівником лікарні надається в бухгалтерію. Введення в дію деяких об'єктів потребує складання спеціальних актів державного прийняття.

Таким чином, можемо зробити висновок, що документальне оформлення основних засобів в КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» ведеться відповідно до Закону про бухгалтерський облік № 129-ФЗ. Надходження основних засобів до КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» регулює НП(С)БО 121, який почав діяти в 2015 р. В 2017 році були затверджені державою нові зміни в НП(С)БО: НП(С)БО 124 «Доходи» та НП(С)БО 135 «Витрати». Відповідно до розглянутого опису схем документального оформлення у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня», ми бачимо, що придбання в експлуатацію основних засобів здійснюється комісією, призначеною для цієї цілі наказом або розпорядженням відомства до якого відноситься лікарня та її керівника (головного лікаря).

2.2. Узагальнення інформації про основні засоби у звітності підприємства

В бухгалтерському обліку бюджетної установи для узагальнення інформації про наявність, рух та нарахування амортизації необоротних активів застосовуються рахунки та субрахунки 1 Класу [55] за видами активу. Особливістю обліку необоротних активів в бюджетній установі є одночасне нарахування фонду в необоротних активах або фінансових інвестиціях (відображення видатків загального чи спеціального фондів, за кошти яких придбані (створені) активи) при їх оприбуткуванні.

Відповідно у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» узагальнення інформації про основні засоби у звітності підприємства

ведеться відповідно до 1 Класу рахунків. Так, рахунки цього класу призначені для узагальнення інформації про наявність і рух основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, запасів, біологічних активів, капітальних інвестицій, зносу (амортизації) необоротних активів тощо [58].

Аналітичний облік основних засобів та зносу по них (крім інструментів, приладів та інвентарю, малоцінних необоротних матеріальних активів, інвентарної тари, інших необоротних матеріальних активів) ведеться за кожним об'єктом окремо. Крім того, в картках обліку позначається, до якого виду відноситься об'єкт основних засобів [51]:

- власні та отримані на умовах фінансової оренди;
- виробничі та невиробничі.

Для узагальнення інформації про наявність та рух основних засобів, нарахування зносу та для відображення капітальних інвестицій призначений Журнал 4, який складається з двох розділів [51]:

- розділ I. Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів та зносу необоротних активів (за кредитом рахунків 10, 11, 12, 13, 19);
- розділ II. Облік капітальних та фінансових інвестицій та інших необоротних активів (за кредитом рахунків 14, 15, 18, 35).

Записи у Журнал 4 здійснюються на підставі первинних та зведених облікових документів [51]:

- акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів;
- акт списання основних засобів;
- розрахунок амортизації тощо.

У першому розділі Журналу 4 відображається [51]:

- вибуття основних засобів внаслідок їх продажу, безоплатної передачі, невідповідності критеріям визнання активом;
- сума уцінки, яка відображається за кредитом відповідних рахунків

основних засобів;

- сума нарахованої амортизації;
- сума збільшення зносу основних засобів внаслідок їх дооцінки та зменшення корисності.

У другому розділі Журналу 4 відображаються капітальні інвестиції (введення в дію основних засобів, вибуття капітальних інвестицій внаслідок продажу, уцінка тощо). Для аналітичного обліку капітальних інвестицій призначена Відомість 4.1. Аналітичний облік капітальних інвестицій ведеться у розрізі [51]:

- витрат капітального характеру (будівельні, монтажні, проектні роботи, вартість придбаного устаткування, що потребує і не потребує монтажу, затрати на (виготовлення, спорудження) інших необоротних матеріальних активів, фінансова оренда);
- інвестицій у капітальне будівництво, що виконано підрядним і господарським способом.

У Відомості 4.1 також відображаються витрати на проведення модернізації, модифікації, дообладнання (субрахунок 152) та реконструкції і добудови (субрахунок 151) об'єкта основних засобів, що приводить до збільшення первісно очікуваних від його використання майбутніх економічних вигод [51].

У новій формі Балансу (ф. № 1-дс) для відображення інформації про залишкову вартість, суму нарахованого зносу (амортизації) і первинної вартості ОЗ та інших необоротних матеріальних активів передбачено відповідно рядки 1000, 1001 і 1002 (код рядка відповідно до Додатка 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»). У цих рядках наводиться узагальнена інформація про такі активи, тому для правильної трансформації сум нарахованої амортизації, перенесеної на нові субрахунки відповідно до Плану рахунків у відповідні рядки Балансу (ф. № 1-дс), треба виконати певний розрахунок (див. табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Відображення інформації про основні засоби у складі статей балансу (форма №1-ДС)

Рахунки (субрахунки) за Планом рахунків № 611	Дані Балансу (ф. № 1) за 2016 рік, графа 4 «На кінець звітного періоду»	Перенесення на нові субрахунки згідно із Планом рахунків	Дані в новій формі Балансу (ф. № 1-дс), графа 3 «На початок звітного періоду»	
	Рядок	Субрахунок	Рядок	Субрахунок
1	2	3	4	5
Основні засоби				
401 «Фонд у необоротних активах за їх	120 «Балансова (залишкова) вартість»	5111 «Внесений капітал розпорядниками	1000 «Залишкова вартість»*	5111 «Внесений капітал розпорядниками
141 «Капітальні інвестиції в	121 «Знос»	1411 «Знос основних засобів»	1002 «Знос»*	1411
10 «Основні засоби»	122 «Первинна (переоцінена) вартість»	101	1001 «Первинна вартість»*	101 «Основні засоби та інвестиційна нерухомість розпорядників бюджетних коштів»

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Отже, вартість об'єкта основних засобів розподіляється на систематичній основі протягом строку його корисного використання (експлуатації) шляхом нарахування амортизації на дату балансу.

У Форма № 5-дс "Примітки до річної фінансової звітності" інформацію відображають у розрізі груп основних засобів [68]:

- у графі 7 «Вибуття за звітний рік: первісна (переоцінена) вартість» — це зменшення первісної вартості у зв'язку зі списанням об'єктів як непридатних, безоплатним переданням (внутрішнім), реалізацією (продажем) об'єктів, вибуття в разі крадіжки чи нестачі. Також у цій графі відображають вибуття об'єктів ОЗ у разі, якщо вони не відповідають критеріям визнання, зазначеним у п. 1 р. II НП(С)БОДС 121 «Основні засоби»;

- у графі 8 «Вибуття за звітний рік: накопичена амортизація» — це зменшення суми накопиченої амортизації в разі вибуття необоротного активу чи його безоплатного передання суб'єкту держсектора.

- у графі 9 «Надійшло за рік: первісна (переоцінена) вартість» — це збільшення первісної вартості у зв'язку із зарахуванням об'єктів до складу необоротних активів у разі їх придбання та безоплатного отримання за операціями внутрівідомчого передання, отримання благодійних грантів і дарунків, у зв'язку з реконструкцією, добудовою, дообладнанням;

- у графі 10 «Надійшло за рік: знос» — це збільшення суми зносу, переданого суб'єкту держсектора в разі безоплатного отримання необоротних активів від іншого суб'єкта держсектора.

- у графі 12 «Нарахована амортизація за звітний рік» відображають нараховані суми амортизації на основні засоби й інші необоротні матеріальні активи протягом звітного періоду

- у графі 17 «Діапазон корисного використання: від» — найменший строк корисного використання, визначений бюджетною установою для відповідної групи основних засобів (необоротних активів);

- у графі 18 «Діапазон корисного використання: від» — найбільший строк корисного використання, визначений бюджетною установою для відповідної групи основних засобів (необоротних активів).

У КЗ "Кіровоградська дитяча обласна лікарня" використовують під час нарахування амортизації Типові строки корисного використання основних засобів суб'єктів державного сектора, наведені в додатку 1 до Методичних рекомендацій щодо облікової політики суб'єкта державного сектора, затверджених наказом Мінфіну України від 23.01.2015 р. № 11 [68].

Що стосується відмінностей фінансового та податкового обліку, то хоча законодавці і намагаються зблизити податковий і бухгалтерський облік, повністю піти від відмінностей усе ж не вдається. Взяти хоча б невиробничі основні засоби (ОЗ). Підхід до цих об'єктів у податковому і бухгалтерському обліку неоднаковий, що є причиною розбіжностей між двома видами обліку.

У цій статті ми узагальнимо основні правила відображення операцій з невиробничими ОЗ у кожному з обліків [8].

У податковому обліку до 01.01.17 р. невиробничими вважалися ОЗ, які не використовуються в госпдіяльності платника. Це давало привід податківцям зараховувати до невиробничих будь-які ОЗ, тимчасово не використовувані в госпдіяльності. Наприклад, ті, що перебувають на капремонті (див. лист ДФСУ від 12.03.16 р. № 5389/6/99-99-19-02-02-15) [8].

Після 01.01.17 р. завдяки Закону України від 21.12.16 р. № 1797-VIII ситуація змінилася. Причому на користь платникам. Зараз невиробничими вважають ОЗ, які не призначені для використання в госпдіяльності (п.п. 138.3.2 ПКУ). Тим самим законодавці акцентували увагу на початковому невиробничому призначенні об'єктів. Тимчасове невикористання об'єкта ОЗ у госпдіяльності – не привід переводити такий об'єкт до невиробничих ОЗ [8].

Таким чином, через різні підходи до невиробничих ОЗ у податковому і бухгалтерському обліку високодохідникам і малодохідникам, що добровільно коригують фінрезультат на різниці, коригувань у податково-прибутковому обліку не уникнути.

Підсумовуючи усе вищесказане, можемо зробити висновок, що важливою умовою функціонування суб'єкта господарювання в державному секторі є наявність основних засобів. Це вимагає постійного контролю за ефективністю використання основних засобів для потреб управління виробничою діяльністю. Одним із основних завдань обліку основних засобів є надання повної, правдивої та неупередженої інформації щодо них. Однак інформація, що міститься у фінансовій звітності відносно основних засобів, не завжди є такою через недосконалість вітчизняного законодавства та постійні зміни в ньому, тому бухгалтерський облік основні засоби варто здійснювати достовірно, правильно та відповідно до чинних положень нормативно-правових актів. Подальшому дослідженню підлягають основні аспекти організації обліку та відображення на рахунках бухгалтерського

обліку господарські операції з віднесення, тобто зменшення внесеного капіталу на суму амортизації.

2.3. Облік основних засобів в системі прийняття управлінських рішень

Основні засоби складають основу матеріально-технічної бази більшості підприємств, адже саме вони мають найбільшу питому вагу у структурі активів підприємства. Відповідно, управлінські рішення щодо наявності та руху основних засобів мають значний вплив на загальні показники діяльності підприємства. В цих умовах перед системою бухгалтерського обліку основних засобів постає ряд завдань: точна ідентифікація, достовірна оцінка, обґрунтованість методу та суми нарахування зносу тощо. Швидке та ефективне вирішення цих завдань ґрунтується на правильній класифікації основних засобів, без якої прийняття управлінських рішень не може бути достатньо ефективним [34].

В сучасних умовах економічної нестабільності важливу роль відіграє побудова ефективної системи управління державними установами, а насамперед розробки механізму управління основними засобами, які є базовою складовою всього майна установ. Слід зазначити, що для ефективного функціонування механізму потрібно дотримання певних умов. Для кожної господарської системи ці умови різні, але здебільшого вони включають установлення твердих гарантій захисту прав при проведенні політичних, економічних і законодавчих реформ приватної власності, гарантію виконання зобов'язань по контрактах, законів, що гарантують відповідальність юридичних та фізичних осіб [6].

Провідний науковець Дорошенко О. у своїх дослідженнях стверджує, що головні бухгалтери повинні не лише констатувати результати виконання кошторису, а й приймати адекватні управлінські рішення щодо цільового та

ефективного використання бюджетних коштів у відповідності до їхнього функціонального призначення [26, с. 45].

Для сприяння оперативному управлінню бюджетними ресурсами та оцінювання ризиків чинними нормативно-інструктивними документами органів державного казначейства передбачено складання управлінської звітності. Це звітність про стан та результати діяльності органів казначейства, яка використовується керівництвом центрального апарату для планування, контролю та прийняття відповідних управлінських і економічних рішень. Види звітності. Залежно від використання коштів звітність бюджетних установ поділяється на: звітність за бюджетними коштами; звітність за спеціальними коштами; суми за дорученням за іншими позабюджетними коштами. За терміном складання звітність буває: місячна; квартальна; річна. На рис. 2.1 розглянемо систему аналітичних рахунків для обліку основних засобів у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» на прикладі транспортних засобів.

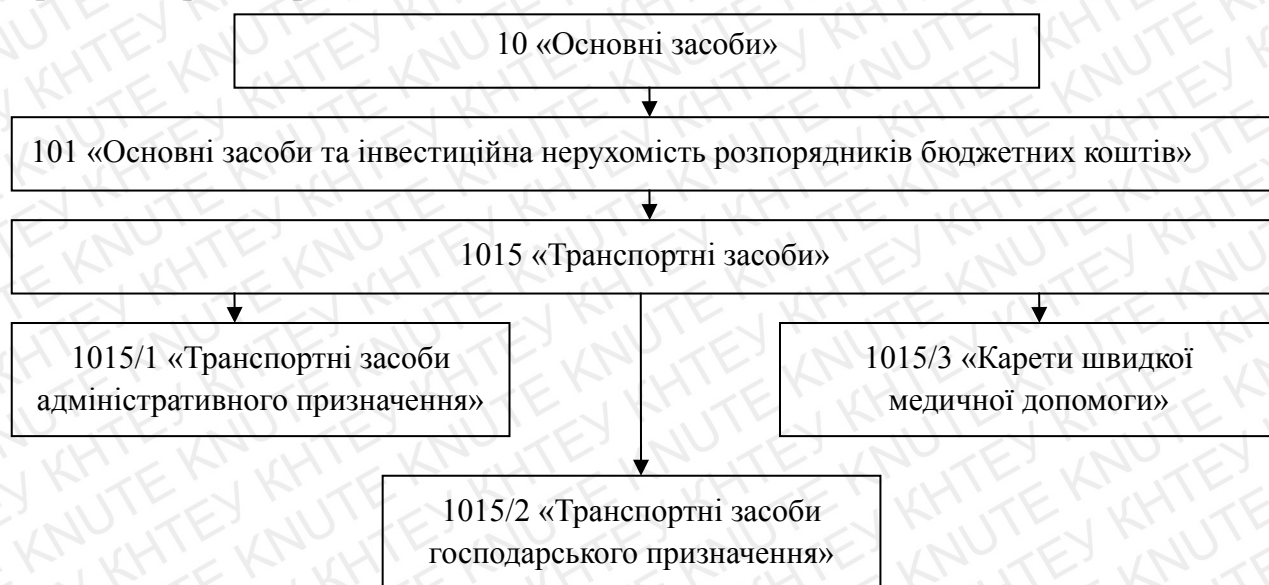

Рис. 2.1. Система аналітичних рахунків для обліку основних засобів у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» (на прикладі транспортних засобів)

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Система управління – це форма реалізації взаємодії й розвитку відносин управління, виражених у законах і принципах менеджменту, а також у меті, функціях, структурі, методах і процесі управління [20].

При цьому, механізм управління складається з таких частин: цільова частина - сукупність усіх цілей, на реалізацію яких спрямована управлінська діяльність (підвищення ефективності виконання основних функцій системи); функціональна частина - види управлінської діяльності необхідні для виконання основних функцій організації; методологічна частина - ті методи, які використовуються при виконанні всіх видів управлінської діяльності, тобто забезпечують виконання функціональної частини; інструментальна частина - управлінські рішення, повноваження, засоби інформаційно-матеріально-енергетичного впливу на об'єкт управління; технологічна частина - технологія підготовки прийняття і виконання управлінських рішень; цільова частина - сукупність усіх цілей, на реалізацію яких спрямована управлінська діяльність [50].

Основою інформаційного забезпечення системи управління фінансовими ресурсами на відтворення основних засобів є бухгалтерський облік, який разом з економічним складає систему обліково-аналітичного забезпечення. Обліково-аналітичне забезпечення управління відтворення основних засобів – це система збору, обробки, узагальнення, подання та аналізу фінансової інформації про порядок формування джерел відтворення основних засобів, забезпечення необхідної кількості та якості для ведення господарської діяльності [39]. У КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» механізм управління основними засобами являє собою систему певних аспектів, які відображено на рис. 2.2.

Як бачимо, механізм управління становить елементи, які впливають на управлінські відносини або інформацію як предмет управлінської діяльності. За допомогою інформації здійснюється керівний вплив на процеси, які відбуваються в системі, для досягнення необхідних бажаних станів (цілей) та отримується інформація про стани об'єкта управління і системи в цілому [50].

Рис. 2.2. Механізм управління основними засобами у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»*

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Метою обліково-аналітичного забезпечення має стати поєднання процедур бухгалтерського обліку і економічного аналізу формування інформації такого характеру: історичного, що узагальнює результати діяльності; аналітичного, що передусє прийняттю обґрунтованого управлінського рішення. Звідси можна сформулювати основні функції обліково-аналітичного забезпечення системи управління як частини інформаційно-аналітичного забезпечення: 1) інформаційна – забезпечення системи управління інформацією про діяльність підприємства внутрішніх і зовнішніх користувачів; 2) облікова – відображення фактів господарської діяльності підприємств; 3) аналітична – здійснення на підставі первинних аналітичних даних економічного аналізу діяльності підприємств [24].

Механізм управління основними засобами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» спрямований на вирішення таких основних завдань [50]:

- вивчити зарубіжний досвід функціонування організаційно-управлінського механізму;
- вивчення складу і динаміки основних виробничих засобів, технічного стану і темпів оновлення їх активної частини, технічного переозброєння і модернізації, реконструкції підприємства, впровадження нової техніки;
- визначення показників використання основних виробничих фондів - фондівіддачі та фондомісткості, а також факторів, що впливають на них;
- встановлення ступеня ефективності використання засобів праці, характеристика ступеня екстенсивності та інтенсивності роботи найважливіших груп обладнання;
- забезпечення інтенсивного зростання виробництва м'ясної продукції підприємства та рівня прибутковості його діяльності;
- забезпечення належних умов для збереження якості м'ясної продукції;
- збільшення прибутковості власного капіталу підприємства.

До основних елементів системи обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами, як єдиного систематизованого інформаційного ресурсу відносять первинні і зведені бухгалтерські документи, облікові регістри, внутрішню звітність, фінансову звітність. Так, на рівні підприємства прийняття управлінських рішень стосовно оптимізації структури фінансових ресурсів для менеджменту основних засобів в організаціях базується на інформації, що міститься в первинних та зведених бухгалтерських документах, облікових регістрах, а також в фінансовій та внутрішній звітності [39].

Обліково-аналітичне забезпечення у системі управління основними засобами виконує такі функції [39]:

1. Облікова функція. Суть облікової функції обліково-аналітичного забезпечення управління підприємства полягає у відображенні фактів здійснення господарської діяльності щодо формування фінансових ресурсів для відтворення основних засобів, при цьому формується адекватна та

суттєва інформація в системі організації первинного та зведеного обліку, зовнішньої та внутрішньої звітності для прийняття управлінських рішень з метою відновлення виробничого потенціалу.

2. Аналітична функція. Суть аналітичної функції обліково-аналітичного забезпечення полягає у здійсненні різних видів аналізу та оптимізація структури фінансових ресурсів для відтворення основних засобів підприємства, використовуючи первинні аналітичні дані бухгалтерського обліку. Роль аналітичного забезпечення підвищується в сучасних економічних умовах, оскільки проведений аналіз дає керівництву повну інформацію про стан спрацювання основних засобів на підприємстві і перспективи його діяльності на майбутнє при умові оптимізації структури джерел відтворення виробничого потенціалу. Основними джерелами аналітичної складової є облікова, статистична, оперативна, звітна, планова, нормативна та інша інформація.

3. Контрольна функція. Контрольна функція обліково-аналітичного забезпечення полягає у перевірці господарської діяльності щодо порядку формування фінансових ресурсів для відтворення основних засобів господарської діяльності суб'єкта господарювання, перевірки виконання завдань стратегічного плану, дотримання вимог чинного законодавства.

4. Інформаційна функція. Суть інформаційної функції полягає у забезпеченні керівників підприємства необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень щодо раціонального відтворення виробничого потенціалу.

Існує багато розбіжностей щодо класифікації управлінських рішень. Мескон М., Альберт М. і Хедоурі Ф. виділяють організаційні, інтуїтивні й раціональні рішення. Доктор економічних наук, професор Завадський Й.С. управлінські рішення класифікує за такими ознаками:

1) за функціональними призначеннями — планові, організаційні, регулюючі, активізуючі, контрольні;

- 2) за характером дій – директивні, нормативні, методичні, рекомендаційні, дозволяючі;
- 3) за часом дії - стратегічні, технічні й оперативні;
- 4) за напрямом впливу - внутрішні й зовнішні;
- 5) за способом прийняття - індивідуальні й колективні;
- 6) за характером і змістом – творчі, прийняті за аналогією, прийняті автоматично;
- 7) за ступенем повноти інформації – прийняті в умовах визначеності, невизначеності і ризику;
- 8) за ступенем ефективності - оптимальні, раціональні;
- 9) за методами підготовки - креативні, евристичні, репродуктивні [19].

Як вже зазначалось вище, управлінські рішення щодо наявності та руху основних засобів мають значний вплив на загальні показники діяльності установи. Не останню роль при цьому відіграє правильна класифікація основних засобів, без якої прийняття управлінських рішень не може бути достатньо ефективним.

Для кращої результативності управлінського механізму керівництво КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» також враховує принципи, на яких він базується [50]:

1. Відповідність (підпорядкованість) стратегічним цілям економічного розвитку підприємства. Механізм забезпечення ефективності використання основних засобів повинен створювати необхідні матеріальні та фінансові умови для реалізації цілей і завдань економічного розвитку підприємства в цілому.
2. Перспективність. Механізм забезпечення ефективності використання основних засобів повинен передбачити умови для розширення підприємства та підвищення ефективності його діяльності в майбутніх періодах на основі оптимізації співвідношення між вирішенням поточних та перспективних завдань розвитку.
3. Обґрунтованість управлінських рішень за характером відтворення

основних засобів підприємства. Обґрунтування потреб в основних засобах слід проводити на основі кваліфікованого аналізу стану і використання основних виробничих фондів, вивчення резервів підвищення ефективності їхнього використання.

4. Ефективність. Формування відтворювальних процесів на підприємстві повинно базуватися на умові досягнення економічного або соціального ефекту, що має кінцевий економічний вимір.

5. Принцип безперервності і надійності виявляється у створенні таких організаційно-господарських та технічних умов, за яких досягається стійкість і безперервність заданого режиму виробничого процесу. Вирішення цього завдання забезпечується: надійністю та злагодженістю функціонування як самої управляючої системи та її органів, так і об'єкта, яким управляють.

6. Принцип плановірності, пропорційності та динамізму означає, що система управління має бути націлена на вирішення не тільки поточних, а й довгострокових завдань розвитку підприємства, може нести матеріальну, юридичну, адміністративну відповідальність за якість прийнятого рішення і повноту його реалізації.

Дотримання вимог цих принципів потребує безперервного збору, обробки та аналізу різної інформації: науково-технічної, економічної, правової та ін. Це, у свою чергу, передбачає використання новітньої комп'ютерної техніки та математичних методів як важливої передумови нормального функціонування механізму управління економікою на всіх її рівнях, і передусім на підприємствах.

Розглянемо послідовність здійснення процесу управління основними засобами у бюджетних установах з врахуванням зовнішніх та внутрішніх факторів, запропонований Ю.В. Неміш, який ми пропонуємо для використання у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» [50]:

I етап. На цьому етапі проводиться управління процесом формування основних засобів, визначаються джерела, тобто складові за допомогою яких

основні засоби надходять в організацію, дане питання регулюється Господарським кодексом України і включає таких перелік:

- придбання необхідних основних засобів;
- будівництво нових споруд;
- грошові та матеріальні внески засновників;
- доходи, одержані від реалізації продукції;
- доходи від цінних паперів;
- оперативний та фінансовий лізинг;
- кредити банків та інших кредиторів;
- капітальні вкладення і дотації з бюджетів;
- надходження від роздержавлення і приватизації власності;
- безоплатні або благодійні внески, пожертвування.

II етап. На цьому етапі потрібно проводити управління використання основних засобів, яке має важливе значення для розвитку діяльності установи, оскільки збільшується економічний потенціал і виробничі можливості галузі, підвищується технічний рівень господарювання та збільшуються темпи зростання продуктивності праці, поліпшення якості послуг та інших показників. Управління процесом використання основних засобів включає такі напрями:

- збільшення екстенсивного завантаження;
- підвищення інтенсивного навантаження;
- автоматизація та механізація господарського процесу;
- вибір правильних методів амортизації;
- застосування прогресивних форм організації та управління господарством.

Шетап. Третім етапом проведення управління основними засобами на слід відмітити процес оновлення, який є наслідком інтенсивного відтворення та використання діючих основних засобів установи. Ці процеси сприяють постійному підтримуванню належного технічного рівня кожної установи та дають змогу збільшувати обсяг послуг без додаткових інвестиційних

ресурсів, знижувати собівартість послуг за рахунок скорочення питомої амортизації й витрат на обслуговування господарського процесу та його управління, підвищувати фондівіддачу і прибутковість. На даному етапі слід проводити управління на відповідних позиціях:

- модернізація - управління вдосконалення конструкції, що забезпечує підвищення продуктивності об'єкта, який модернізується, сприяє розширенню його технологічних можливостей до рівня сучасних технічних і технологічних вимог, досягненню економії ресурсів, поліпшенню умов праці. Це порівняно незначні зміни в конструкції робочих механізмів, машин, установок та іншого обладнання, а також методів надання послуг;

- реконструкція - управління комплексом заходів щодо збільшення господарських потужностей, підвищення продуктивності праці, технічного рівня господарського процесу з метою збільшення випуску надаваних послуг, зниження їх собівартості з як найменшими затратами матеріальних і грошових ресурсів на одиницю введеної потужності;

- розширення відбувається шляхом відновлення основних засобів в кожному наступному циклі у зростаючому масштабі щодо кількості та якості надаваних послуг;

- до технічного переозброєння діючих основних засобів відноситься комплекс заходів по підвищенню техніко-економічного рівня окремих виробництв, цехів та ділянок на основі впровадження передової техніки та технології, механізації і автоматизації господарського процесу, модернізації та заміни застарілого і фізично зношеного устаткування новим, більш продуктивним, а також по удосконаленню загальнозаводського господарства та допоміжних служб. Технічне переозброєння діючої установи здійснюється за проектами і кошторисами на окремі об'єкти або види робіт, що розробляються на I етапі основі єдиного техніко-економічного обґрунтування та у відповідності з планом підвищення техніко-економічного рівня галузі (підгалузі), як правило, без розширення виробничих площ.

IV етап. Четвертий етап управління основними засобами - це етап на якому основні засоби вибувають з установи, об'єкт припиняється визнаватися активом, а тому не очікуються майбутні економічні вигоди від його використання або продажу.

Запропонований сформований механізм управління основними засобами потребує адаптації до умов та особливостей бюджетних установ у галузі надання медичних послуг.

Аналіз обліку основних засобів в системі прийняття управлінських рішень, з'ясовано, що економічні зміни сьогодення створюють об'єктивні умови для визначення методів та підходів управління основними засобами. Правильна постановка проблеми дає змогу підприємству сформувати управлінські завдання, прийняти управлінські рішення, розробити заходи розвитку конкурентних переваг та адаптувати підприємство до нестабільних умов господарювання. На нашу думку, описані вище підходи та методи відіграють важливу роль в управлінні основними засобами.

Підсумовуючи усе вищесказане, можемо зробити висновок, що економічні зміни сьогодення створюють об'єктивні умови для визначення методів та підходів управління основними засобами. Правильна постановка проблеми дає змогу підприємству сформувати управлінські завдання, прийняти управлінські рішення, розробити заходи розвитку конкурентних переваг та адаптувати підприємство до нестабільних умов господарювання. На нашу думку, описані вище підходи та методи відіграють важливу роль в управлінні основними засобами.

Висновки до розділу 2

У результаті дослідження обліку надходження та руху основних засобів у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» зроблено ряд висновків.

По-перше, проаналізувавши документальне оформлення та облік надходження основних засобів з'ясовано, що оформлення основних засобів в КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» ведеться відповідно до Закону про бухгалтерський облік № 129-ФЗ. Надходження основних засобів до КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» регулює НП(С)БО 121, який почав діяти в 2015 р. В 2017 році були затверджені державою нові зміни в НП(С)БО: НП(С)БО 124 «Доходи» та НП(С)БО 135 «Витрати». Відповідно до розглянутого опису схем документального оформлення у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня», ми бачимо, що придбання в експлуатацію основних засобів здійснюється комісією, призначеною для цієї цілі наказом або розпорядженням відомства до якого відноситься лікарня та її керівника (головного лікаря).

По-друге, дослідивши процес узагальнення інформації про основні засоби у звітності підприємства, виявлено, що важливою умовою функціонування суб'єкта господарювання в державному секторі є наявність основних засобів. Це вимагає постійного контролю за ефективністю використання основних засобів для потреб управління виробничою діяльністю. Одним із основних завдань обліку основних засобів є надання повної, правдивої та неупередженої інформації щодо них. Однак інформація, що міститься у фінансовій звітності відносно основних засобів, не завжди є такою через недосконалість вітчизняного законодавства та постійні зміни в ньому, тому бухгалтерський облік основні засоби варто здійснювати достовірно, правильно та відповідно до чинних положень нормативно-правових актів. Подальшому дослідженню підлягають основні аспекти організації обліку та відображення на рахунках бухгалтерського обліку

господарські операції з віднесення, тобто зменшення внесеного капіталу на суму амортизації.

По-третє, здійснивши аналіз обліку основних засобів в системі прийняття управлінських рішень, з'ясовано, що економічні зміни сьогодення створюють об'єктивні умови для визначення методів та підходів управління основними засобами. Правильна постановка проблеми дає змогу підприємству сформулювати управлінські завдання, прийняти управлінські рішення, розробити заходи розвитку конкурентних переваг та адаптувати підприємство до нестабільних умов господарювання. На нашу думку, описані вище підходи та методи відіграють важливу роль в управлінні основними засобами.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА НАПРЯМИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

3.1. Мета, джерела, основні показники аналізу операцій з надходження основних засобів

Нестабільність вітчизняної економіки та дефіцитність державного бюджету зумовлює звернення особливої уваги на управління бюджетними установами та рівнем ефективності використання ними фінансових ресурсів.

Аналіз необоротних активів бюджетної установи є одним із найважливіших чинників, що зумовлюють кінцеві результати її діяльності. Наявність та рух основних засобів характеризуються в натуральному та грошовому відношенні. Такі дані дозволяють проводити аналіз основних засобів в узагальнюючому вигляді та в розрізі окремих їх видів. Саме тому, на початковому етапі аналізу вивчається структура та динаміка необоротних активів бюджетної установи [7].

У структурі необоротних активів левину частку займають основні засоби. Основні засоби - це матеріальні активи, які використовуються установою багаторазово і безперервно в процесі виконання основних функцій, надання послуг, строк корисного використання яких більше одного року і вартість яких без податку на додану вартість та інших платежів перевищує 1000 гривень за одиницю [14].

Основні засоби відіграють значну роль у процесі праці. Протягом тривалого періоду вони надходять на підприємство і передаються в експлуатацію; зношуються в результаті експлуатації; піддаються ремонту, за допомогою якого відновлюються їх фізичні якості; переміщуються всередині підприємства; вибувають з підприємства внаслідок недоцільності подальшого застосування [21].

Ефективність діяльності будь-якого підприємства залежить від певних чинників. Останніми роками збільшилось значення речових факторів виробництва основних фондів. Основними проблемами є їхнє збереження, переоснащення для подальшої роботи на підприємстві. Збільшення обсягу виконаної роботи чи наданих послуг відбувається завдяки ефективному використанню основних фондів. Таким чином, проблема ефективності стає на перший план у процесі вивчення і дослідження роботи підприємств [21].

За своїм призначенням основні засоби поділяються на виробничі та невиробничі. Ті з них, котрі перебувають у розпорядженні бюджетних та наукових установ, виступають у формі невиробничих основних засобів, на відміну від виробничих фондів сфери матеріального виробництва. Спільними їх рисами є те, що вони використовуються протягом тривалого терміну і під час свого функціонування зберігають свою натуральну форму, поступово зношуються та морально старіють у міру розвитку науки та техніки. Основні засоби бюджетних установ виступають у якості предметів невиробничого споживання, як загального, так і особистого. Характерним при цьому є те, що їх споживання є процесом створення послуг із задоволення потреб працівників. Слід зауважити, що не всі основні невиробничі засоби однаково впливають на виконання основних функцій бюджетних та наукових установ. Через це їх умовно поділяють на активну та пасивну частини [23].

Підвищення ефективності використання основних засобів підприємств є одним з основних питань в умовах ринкових відносин. Від вирішення цієї проблеми залежить фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність його продукції на ринку. Забезпечення певних темпів розвитку та підвищення ефективності виробництва можливе за умови інтенсифікації відтворення та ліпшого використання діючих основних фондів підприємств. Ці процеси, з одного боку, сприяють постійному підтримуванню належного технічного рівня кожного підприємства, а з іншого - дають змогу збільшувати обсяг виробництва продукції без додаткових інвестиційних ресурсів, знижувати собівартість виробів за рахунок скорочення питомої

амортизації й витрат на обслуговування виробництва та його управління, підвищувати фондівдачу та прибутковість [9].

Мета економічного аналізу ефективності використання основних засобів полягає у визначенні забезпеченості основними засобами за умови найбільш інтенсивного їх використання та пошуку резервів підвищення фондівдачі. Це пов'язано з тим, що основні засоби, що становлять матеріально-технічну базу виробництва, є фундаментом його удосконалення і розвитку. Цей процес відбувається як шляхом збільшення кількості об'єктів основних засобів (екстенсивний шлях), так і за рахунок підвищення ефективності їх використання (інтенсивний шлях). При цьому економічно виправданим є збільшення часу роботи устаткування, його повне завантаження, кваліфікований догляд і ремонт тощо.

У процесі аналізу основних засобів вивчають склад, структуру, стан, рівень забезпеченості та ефективність їх використання бюджетними та науковими установами в ході виконання господарської діяльності. Важливість аналізу основних засобів обумовлена, з одного боку, необхідністю дотримання режиму жорсткої економії бюджетних ресурсів, а з іншого - специфікою діяльності бюджетних та наукових установ, яка полягає в високій соціальній значимості кінцевих результатів їх роботи. Значення аналізу основних засобів полягає в тому, що з його допомогою можна визначити шляхи підвищення ефективності використання об'єктів основних засобів, намітити заходи щодо поліпшення їх стану і збереження [1].

Джерелами інформації для проведення аналізу основних засобів є [1]:

- баланс виконання кошторису витрат (форма № 1);
- звіт про рух основних засобів (форма № 5);
- кошторис витрат;
- акти про списання основних засобів з балансу установи;
- відомість інвентаризації основних засобів;
- дані синтетичного обліку основних засобів (меморіальні ордери, записи в книзі «Журнал-Головна», оборотні відомості тощо);

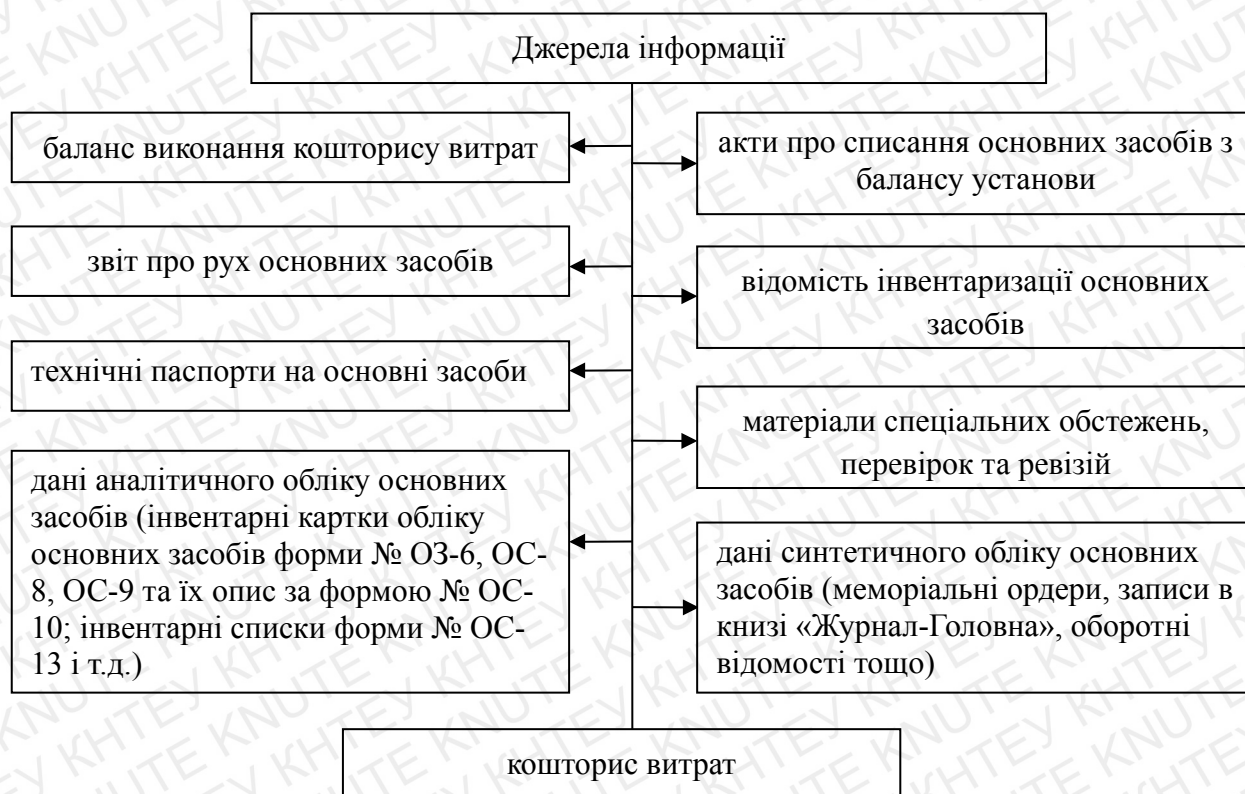

Рис. 3.1. Джерела інформації для проведення аналізу основних засобів

* - за матеріалами [1]

- дані аналітичного обліку основних засобів (інвентарні картки обліку основних засобів форми № ОЗ-6, ОС-8, ОС-9 та їх опис за формою № ОС-10; інвентарні списки форми № ОС-13 і т.д.);
- матеріали спеціальних обстежень, перевірок та ревізій;
- технічні паспорти на основні засоби.

Сучасна наука пропонує значну кількість підходів до оцінювання ефективності використання основних фондів. Так, С.Ф. Покропивний використовує систему показників, яка може вичерпно характеризувати ефективність основних фондів. Вона охоплює два блоки: перший - показники ефективності відтворення окремих видів і всієї сукупності засобів праці; другий - показники рівня використання основних фондів у цілому та окремих їх видів [27, с. 115-116].

Бондар Н.М. для характеристики стану і використання основних фондів підприємства застосовує чотири групи показників:

- показники технічного стану та руху основних фондів (коефіцієнти зносу, придатності, оновлення, вибуття);
- показники завантаження основних фондів (коефіцієнти екстенсивного, інтенсивного та інтегрального використання);
- показники технічного оснащення підприємства (фондооснащеність, фондоозброєність та енергоозброєність праці);
- показники ефективності використання основних фондів (фондовіддача, фондомісткість, рентабельність основних фондів) [11, с. 89-90].

Дещо відмінний підхід до оцінювання основних засобів виробництва запропонував Сідун В.А. Вчені показники використання основних фондів поділяє на три групи:

- показники ступеня зносу (коефіцієнти зносу та придатності);
- показники інтенсивності відновлення основних фондів (коефіцієнти оновлення та вибуття, швидкість оновлення);
- показники ефективності використання основних фондів (загальні та часткові) [63, с. 78-79].

Наведені сучасні підходи до визначення ефективності використання основних фондів досить різноманітні, але в переважній більшості ґрунтуються на одних оціночних показниках, які слід розглядати як три підсистеми (див. рис. 3.2):

Рис. 3.2. Система показників оцінювання основних засобів

* - за матеріалами [7]

- 1) показники, які характеризують технічний стан (відтворення) основних фондів;
- 2) узагальнюючі показники використання основних фондів;
- 3) часткові показники використання основних фондів.

Розглянемо основні показники, які використовуються для аналізу операцій з основними засобами.

До показників, які характеризують забезпеченість підприємства основними засобами, належать: фондомісткість, фондоозброєність, коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства [22]:

1. Фондомісткість є величиною зворотною до фондovіддачі. Цей показник дає можливість визначити вартість основних засобів на одну гривню виробленої продукції і характеризує забезпеченість підприємства основними засобами. За нормальних умов фондovіддача повинна мати тенденцію до збільшення, а фондомісткість - до зменшення.

2. Забезпеченість підприємства основними виробничими засобами визначається рівнем фондоозброєності праці. Останню розраховують як відношення вартості основних виробничих засобів до чисельності працівників підприємства. Збільшення рівня фондоозброєності є позитивним фактором.

3. Коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства визначається як відношення вартості основних виробничих засобів (за вирахуванням суми їхнього зносу) до вартості майна підприємства.

Якщо коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства сягає критичної позначки (0,2 - 0,3), то реальний виробничий потенціал підприємства буде низьким і треба терміново шукати кошти для виправлення становища.

До показників, які характеризують ефективність використання основних засобів, належать:

1. Фондовіддача основних засобів в цілому є функцією приватних показників фондовіддачі окремо з нерухомості і з парку устаткування. Підвищення фондовіддачі в цілому з підприємства може бути досягнуте і зростанням фондовіддачі від нерухомості, і зростанням фондовіддачі від парку устаткування. Природне прагнення знайти такі рішення, які дають найбільший приріст фондовіддачі фондів в цілому при невеликих вкладеннях. Зміна фондовіддачі основних фондів залежить не тільки від зміни вказаних приватних показників фондовіддачі. Фондовіддача основних фондів підприємства в цілому розраховується як відношення обсягу випуску товарної продукції до середньорічної вартості основних фондів [2].

2. Рентабельність основних засобів. Відмінність рентабельності виробничих фондів від рентабельності активів полягає в тому, що перший показник враховує тільки продуктивні активи, тобто ті, які приймають участь у виробничому процесі. До них відносяться основні засоби (які введені в виробничий процес), запаси та інше. Показник розраховується як співвідношення чистого прибутку до середньорічної суми виробничих активів. Він є індикатором ефективності виробничого процесу в компанії. Очевидно, що компанія буде зацікавлена в більш високих значеннях цього коефіцієнта, адже це буде вказувати на ефективне використання активів, що приймають участь у процесі формування доходу. Значення варто порівняти зі значенням конкурентів. Якщо поточний і плановий рівень завантаженості устаткування дозволяє продати частину основних засобів (якщо вони не потрібні в найближчій перспективі), то це слід зробити. Якщо рівень запасів є дуже великим, то необхідно оптимізувати їх структуру і продати надлишки. Надалі необхідно підтримувати мінімальний обсяг запасів таким, щоб забезпечити безперервний виробничий процес [65].

3. Сума прибутку на одну гривню основних засобів відображає обсяг грошових коштів у розрахунку на 1 гривню вартості основних засобів організації та розраховується як відношення отриманого прибутку в

аналізованому періоді до балансової вартості основних засобів у відповідному періоді.

В процесі функціонування основні виробничі засоби поступово зношуються. Розрізняють фізичний і моральний знос засобів праці. Фізичний знос - це поступова втрата основними засобами своїх первісних техніко-експлуатаційних якостей внаслідок використання їх у виробництві (перша форма), а також від бездіяльності під впливом сил природи (корозія металів, вивітрювання та ін.) і надзвичайних обставин (друга форма).

Моральний знос - це передчасне знецінення об'єктів основних засобів під впливом науково-технічного прогресу ще задовго до їх повного фізичного зносу. Розрізняють дві форми морального зносу. Перша форма проявляється в знеціненні вже існуючих серійно виготовлених об'єктів основних засобів в результаті зниження витрат на їх виробництво в сучасних умовах під впливом науково-технічного прогресу. Друга форма морального зносу проявляється у частковій втраті основними засобами своєї вартості внаслідок появи більш продуктивних і досконалих засобів праці.

На фізичне зношення основних засобів впливають такі чинники:

- якість виготовлених об'єктів основних засобів та його комплектуючих;
- особливості експлуатації основних засобів (ступінь завантаження; якість та регулярність проведення технічного огляду,
- ремонтів; захищеність від сил природи та зовнішніх факторів - температура, вологість, атмосферні опади);
- рівень кваліфікації працівників-експлуатаційників і ремонтників, їх ставлення до своїх обов'язків тощо.

Стан основних виробничих засобів характеризують через такі коефіцієнти:

1. Коефіцієнт зносу основних засобів відображає характеризує потребу організації в оновленні основних засобів та визначається як відношення суми

зносу за весь період функціонування основних засобів до їх первісної вартості.

2. Коефіцієнт придатності основних засобів – показник, що характеризує частину основних засобів, які можна використовувати у господарській діяльності установи та розраховується як різниця 1 та коефіцієнта зносу основних засобів.

3. Оновлення - показник, що характеризує інтенсивність оновлення основних засобів організації у досліджуваному періоді та розраховується як відношення вартості виведених основних виробничих засобів до балансової вартості основних засобів.

4. Коефіцієнт вибуття основних засобів – показник, що характеризує рівень інтенсивності вибуття основних засобів та розраховується, як відношення вартості вибутих основних засобів до балансової вартості основних засобів

Рівень технічної озброєності праці розраховується як відношення середньої вартості активної частини основних засобів до кількості робітників у більш численну зміну або до їх середньооблікової чисельності [57, с. 445].

Підсистема часткових показників ефективності використання основних виробничих фондів включає: коефіцієнти екстенсивного, інтенсивного й інтегрального використання обладнання; коефіцієнт змінності роботи устаткування. Рівень використання обладнання за часом (рівень екстенсивного використання обладнання) характеризується системою показників - коефіцієнтів використання, які визначаються як відношення фактично відпрацьованого обладнанням часу до загального фонду часу. Аналіз таких коефіцієнтів у динаміці за кілька звітних періодів дає змогу встановити тенденцію зміни рівня використання обладнання в часі [9].

Значні резерви підвищення ефективності використання основних фондів містяться у збільшенні тривалості роботи машин та механізмів. Основними причинами цілозмінних та цілодобових простоїв обладнання є неузгодженість пропускної спроможності окремих цехів і дільниць;

незадовільна організація технічно-профілактичного обслуговування та ремонту устаткування, відсутність стабільності у забезпеченні робочих місць матеріалами, електроенергією, комплектуючими виробами, оснащенням тощо [11, с. 104-105].

Отже, усю сукупність технічних, організаційних та економічних заходів щодо ліпшого використання основних фондів підприємства можна умовно поділити на дві групи [9]:

- 1) збільшення екстенсивного завантаження;
- 2) підвищення інтенсивного навантаження.

За умов ринкової економіки процес господарювання в цілому має передбачати достатні економічні стимули для забезпечення ефективного використання основних фондів, усього майна підприємств. Дійова система таких колективних та індивідуальних економічних стимулів на підприємствах різних галузей народного господарства України поки що перебуває тільки на стадії становлення й розвитку. Широкому її запровадженню сприятимуть: побудова механізму оплати праці залежно від кінцевих результатів виробництва; більш гнучка амортизаційна та інвестиційна політика; державна підтримка великих інвестиційних проектів, підприємницької діяльності тощо.

Внутрішній контроль за станом основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» повинен здійснюватися за наступними групами:

1. Перевірка облікових документів:
 - Дозволи;
 - Меморіальні ордери;
 - Бухгалтерські облікові реєстри;
 - Відомості нарахування зносу на основні засоби;
 - Розпорядження;
 - Договори купівлі-продажу;
 - Накази;
 - Договори про матеріальну відповідальність.

Контроль здійснюється за вказаними документами об'єкта контролю на предмет:

- стану укладення договорів про матеріальну відповідальність осіб за якими призначені об'єкти основних засобів;
- стану розподілення закріплення всіх основних засобів за визначеними матеріально відповідальними особами;
- періодичності та порядку проведення інвентаризації основних засобів дотримання бюджетною установою, а також чи правильно оформлено та відображено в бухгалтерському обліку її результатів;
- в якому стані (збереженні) знаходяться основні засоби;
- своєчасності, повноти та правильності оприбуткування придбаних основних засобів;
- законності списання (відчуження) основних засобів;
- законності нарахування зносу основних засобів;
- законності проведення індексації;
- законності проведення дооцінок;
- законності встановлення вартості основних засобів;

1. Перевірка своєчасності оприбуткування основних засобів, а також на предмет правильності їх списання, яке проводиться шляхом зіставлення меморіальних ордерів.

2. Перевірка правильності списання основних засобів, в першу чергу необхідно звернути увагу на вказані в актах на списання причини та підстави списання.

3. Контроль за нарахування зносу на основні засоби здійснюється за відповідними документами:

- форма № ОЗ-12 (бюджет);
- інвентарну картки обліку необоротних активів типової форми № ОЗ-6 (бюджет);
- інвентарну картки обліку необоротних активів типової форми № ОЗ-8 (бюджет).

4. Перевірка правильності нарахування зносу на необоротні активи, який показує через який час основний засіб втрачає свою вартість. Інвентаризація являється основною формою проведення внутрішнього контролю за станом основних засобів медичного закладу. Даний процес здійснюється за наступними етапами:

1) інвентаризаційний опис необоротних активів;

1) перед проведенням інвентаризації матеріально-відповідальні особи надають розписку, в якій зазначають, що всі видаткові та прибуткові документи на основні засоби здані в бухгалтерію і всі основні засоби, що надійшли на їх відповідальність, оприбутковані, а ті, що вибули, списані;

2) При інвентаризації встановлюють наступні дані:

- найменування, стисла характеристика та призначення об'єкта основних засобів;
- рік випуску (будівництва) чи дата придбання (введення в експлуатацію) та фірма-виготовлювач;
- номер - інвентарний, заводський та номер паспорта;
- фактична наявність - первісна (переоцінена вартість);
- вибуття;
- за даними бухгалтерського обліку вказують - кількість, первісну вартість, суму зносу, балансову вартість, строк корисного використання.

Під час проведення контролю основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» та інших необоротних активів слід досліджувати такі джерела інформації:

- ОЗ-1 (бюджет) “Акт приймання-передачі основних засобів”;
- ОЗ-2 (бюджет) “Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих і модернізованих об'єктів”;
- ОЗ-3 (бюджет) “Акт про списання основних засобів”;
- ОЗ-4 (бюджет) “Акт про списання автотранспортних засобів”;
- ОЗ-5 (бюджет) “Акт про списання з балансу бюджетних установ і організацій вилученої з бібліотеки літератури”;

- ОЗ-6 (бюджет) “Інвентарна картка обліку основних засобів у бюджетних установах”;
- ОЗ-8 (бюджет) “ Інвентарна картка обліку основних засобів у бюджетних установах (для тварин і багаторічних насаджень)”;
- ОЗ-9 (бюджет) “ Інвентарна картка групового обліку основних засобів у бюджетних установах ”;
- ОЗ-10 (бюджет) “ Опис інвентарних карток з обліку основних засобів”;
- ОЗ-11 (бюджет) “ Інвентарний список основних засобів ”;
- ОЗ-12 (бюджет) “ Відомість нарахування зносу на основні засоби”.

Результати проведеного контролю основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»:

- форма № 1 “Баланс” (рядки 120, 121, 122) - інформація наведена достовірно за 2 останні роки. Знос нарахований правильно згідно із групами нарахування зносу. Кінцева балансова вартість визначена правильно без допущення помилок в розрахунках.

Таким чином, можна зробити висновок, що аналіз основних засобів у бюджетних установах має свої особливості, і, перш за все, це фінансування за рахунок бюджетних коштів, затвердження котрих потребує часу, отже, визначення необхідності тих чи інших основних засобів потрібне заздалегідь, що можливе за допомогою проведення аналізу. Ефективний аналіз неможливий без повних та достовірних даних, що пояснює необхідність проведення інвентаризації в разі її відсутності в установі для підтвердження достовірності даних, а отже, й для прийняття раціональних управлінських рішень у майбутньому, що підтверджує важливість подальшого дослідження.

Покращення використання основних фондів сприяє вирішенню широкого кола економічних проблем, спрямованих на підвищення ефективності виробництва: збільшення обсягів випуску продукції, зростання продуктивності праці, зниження собівартості продукції, економію капітальних вкладень та підвищення доходності підприємства.

Для оцінки рівня ефективності відтворення основних фондів підприємства доцільно використовувати систему таких показників: показники, які характеризують технічний стан (відтворення) основних фондів; узагальнюючі показники використання основних фондів; часткові показники використання основних фондів.

Загалом, сукупність резервів підвищення використання основних засобів виробництва може бути визначена за такими групами: технічне вдосконалення засобів праці; збільшення тривалості роботи машин та обладнання; покращення організації та управління виробництвом.

3.2. Розробка та апробація системи аналізу операцій з надходження основних засобів

У бюджетних установах методика аналізу основних засобів має свої особливості. Крім того, придбання будь-якого майна передбачає витрачання коштів та часу на доведення обґрунтованості запланованих проєктів, адже більшість з них фінансуються за рахунок бюджетних надходжень. При цьому, враховуючи великі інтервали між періодами оновлення основних засобів зважаючи на вказані особливості, важливим завданням є організація їх раціонального менеджменту. Даний аспект можна вдосконалити за допомогою впровадження ефективної системи показників для аналізу основних засобів, виявлення проблемних секторів та пошук рішень для їх усунення.

Узагальнена методика проведення аналізу ступеня ефективності використання основних засобів, що є єдиною для підприємств, а також установ бюджетного сектору, яку доцільно було б підкріпити аналізом оцінки, яка дасть можливість визначити ефективність використанні основних засобів, які відіграють особливу роль у діяльності установ бюджетної сфери. Серед таких показників можна виділити, наприклад:

- середній термін використання ліжка, середня оборотність одного ліжка, кількість проведених обстежень за допомогою певного апарату тощо (для лікувально-діагностичних закладів).

Показники загальної та спеціальної методики здійснення аналізу ефективності використання основних засобів установ бюджетної сфери створюють можливість всебічного вивчення стану управління установою та відображають можливі основні напрями вдосконалення основних засобів.

Елементи аналізу ступеня ефективності використання основних засобів як одного з основних видів ресурсів бюджетної установи базується на узагальненій методиці оцінки використання ресурсів, за допомогою якою здійснюється обчислення й аналіз показників віддачі на одиницю ресурсів та місткості ресурсів в одиниці наданих послуг.

На нашу думку, попередньою процедурою перед розрахунком ефективності використання основних засобів, необхідно здійснити інші дії. Найперше необхідно встановити чи здійснювався аудит основних засобів за період, що буде аналізуватися, адже у випадку, якщо аудитор прописав негативний висновок, щоб бути точнішим, у звіті аудитор зазначив, що інформація бухгалтерського обліку та фінансової звітності не відповідає реальним даним, наявним у бюджетній установі, то не має доцільності проводити такий аналіз, оскільки проведення аналізу повинен ґрунтуватися на даних бухгалтерського обліку.

Перед проведенням аудиту основних засобів, що саме включає перевірку обліку надходження та вибуття основних засобів необхідно провести їхню інвентаризацію. На нашу думку, дану процедуру потрібно здійснити попередньо перед проведенням аналізу для підтвердження інформації даних бухгалтерського обліку, котрі виступають базою для розрахунку показників ефективності використання основних засобів. В результаті проведення аудиту зазначеного періоду встановлено, що в певних аспектах інформація достовірна, а також проведена інвентаризація та були відкориговані дані бухгалтерського обліку згідно з результатами

інвентаризації та наявних відхилень, то в даному випадку додаткове проведення інвентаризації не потрібне, в іншому випадку - доцільно було б проводити.

Основні засоби як головний елемент матеріально-технічної бази підприємства повинні використовуватися раціонально й ефективно, що багато в чому залежить від своєчасності одержання надійної і якомога повнішої аналітичної та обліково-економічної інформації. У цьому зв'язку зростає роль об'єктивного і достовірного аналізу ефективності використання підприємством основних засобів, аби на цій основі можна було запропонувати шляхи вдосконалення управління ними [18].

Економічні процеси ефективного використання та відтворення основних засобів потребують застосування різних методик сучасного економічного і статистичного аналізу:

- абстрактно-логічного (при здійсненні теоретичних узагальнень, розробці моделей економічного механізму ефективності використання основних засобів);
- статистико-економічного;
- розрахунково-конструктивного;
- графічного (при зображенні взаємозв'язків та розвитку окремих процесів та інструментів економічного механізму ефективності використання і відновлення основних засобів);
- економіко-математичного з використанням ПЕОМ і програми Microsoft Excel;
- експериментального [17].

Методика аналізу ефективності використання основних засобів, їх експлуатації та оновлення має враховувати ряд положень, а саме те, що [18]:

- функціональна корисність основних засобів зберігається протягом ряду років, тому витрати по їхньому придбанню й експлуатації розподілені в часі;

- момент фізичної заміни (відновлення) основних засобів не збігається з моментом їхнього вартісного заміщення, у результаті чого можуть виникнути втрати і збитки, що знижують фінансові результати діяльності підприємства;
- ефективність використання основних засобів оцінюється по-різному в залежності від їхнього виду, приналежності, характеру участі у виробничому процесі, а також призначення.

Для забезпечення відтворення основних виробничих засобів важливе значення має вивчення їхнього стану та використання, що є важливим фактором підвищення ефективної діяльності підприємства.

Показники стану й ефективності використання основних засобів можна об'єднати в три групи, які характеризують [18]:

- 1) забезпечення підприємства основними засобами;
- 2) стан основних засобів;
- 3) ефективність використання основних засобів.

Погоджуємося з думкою Болуха М. А., яка полягає в тому, що наявність та рух основних засобів характеризується в натуральному та грошовому відношенні. Такі дані дозволяють проводити аналіз основних засобів в узагальненому вигляді та в аспекті окремих їх видів. Саме тому на початковому етапі аналізу вивчається структура й динаміка необоротних активів бюджетної установи [10, с. 34]. Далі логічним є з'ясування, чи вистачає основних засобів для погашення потреб чи, навпаки, забагато. Як вважає Загородній А. Г., аналіз забезпеченості основними засобами починається з оцінки відповідності їх наявної кількості за складом і структурою нормативним потребам бюджетної установи, які визначаються, виходячи з її потужності, обсягу та функціональних особливостей діяльності [28, с. 86]. Наступним кроком, як зазначають І. Бенько та С. Сисюк, аналіз ефективності використання основних засобів як одного з основних видів ресурсів бюджетної установи базується на загальній методиці оцінки використання ресурсів, що передбачає обчислення й аналіз показників

віддачі на одиницю ресурсів та місткості ресурсів в одиниці продукції (для бюджетної установи - наданих послуг) [7].

Отже на рис. 3.3 запропоновано алгоритм комплексного аналізу основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня».

Рис. 3.3. Комплексний аналіз основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»*

*- власна розробка автора

I Етап. При сучасному високому технічному рівні промислового виробництва величина і прогресивність основних виробничих засобів, їх технічний стан значною мірою визначають потенційні можливості промислового виробництва, його потужність. Відповідно до цього твердження впливає потреба в аналізі забезпеченості виробництва основними засобами, їх технічного стану і використання, а також оцінці їх впливу на зростання обсягу продукції, зниження собівартості продукції і, як наслідок, збільшення прибутку від реалізації продукції.

Основними завданнями аналізу основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» є:

- оцінка забезпеченості підприємства та його структурних підрозділів основними засобами – відповідність величини, складу і технічного рівня основних засобів потребам в них;
- технічний стан основних засобів;
- ступінь використання основних засобів і факторів, що впливають на його рівень;
- оцінка ступеня використання виробничої потужності, площ та устаткування;

Відповідно до цього завдання аналіз основних фондів проводиться в таких напрямках: наявність, стан, структура, прогресивність та інтенсивність оновлення основних засобів; використання основних засобів, виробничих потужностей, площ і обладнання; аналіз рентабельності основних виробничих засобів; резерви збільшення випуску продукції та підвищення рівня інших показників за рахунок кращого використання засобів праці.

У контексті нашого дослідження, варто розглянути вартість основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2013-2017рр. (див. табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Вартість основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2013-2017рр.*

Стаття	Рік					Відхилення 2017 від 2013	
	2013	2014	2015	2016	2017	Абсолютне, +/-	Відносне, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Нефінансові активи							
Основні засоби	23250,8	23780,7	24171,6	24457,5	24743,4	1492,6	6,42
Первісна вартість	41385,4	43584,5	45500,6	47211,7	48922,7	7537,3	18,21
Знос	18134,6	19803,8	21329	22754,2	24179,4	6044,8	33,33
Усього за розділом 1	32137,9	34423,9	36565,9	38607,9	40649,9	8512	26,49

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Відповідно до проведених розрахунків, можемо зробити висновок про те, що вартість основних засобів зростає з кожним роком. Так, у 2017 році

даний показник становив 24743,4 тис. грн., що на 6,42% більше, ніж у 2013 році. Відповідно зростає обсяг зносу, а саме на 6044,8 тис. грн. за останні 5 років. У табл. 3.2 розглянемо структуру основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня».

Таблиця 3.2

Структура основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2013-2017рр.*

Стаття	Рік					Відхилення 2017 від 2013	
	2013	2014	2015	2016	2017	Абсолютне, +/-	Відносне, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Інвестиційна нерухомість	13,2	1,9	14,7	14,7	14,7	1,5	-88,64
Земельні ділянки	9513,3	9738,9	9738,9	9738,9	10323,3	810	-91,49
Будівлі споруди та передавальні пристрої	8432,2	8436,9	8481,8	8481,8	8648,7	216,5	-97,43
Машини та обладнання	25314,3	27511,9	27511,9	27511,9	28335,9	3021,6	-88,06
Транспортні засоби	142419	142419	142419	142419	142419	0	-100,00
Інструменти, прилади, інвентар	312,2	310,4	313,2	273,9	262,4	-49,8	-115,95
Тварини та багаторічні насадження	1024	947	935	833	110	-914	-189,26
Малоцінні необоротні матеріальні активи	741,3	755,3	815,6	815,6	949,6	208,3	-71,90
Білизна постільні речі	239,3	240,7	241,3	246,5	254,2	14,9	-93,77
Інвентарна тара	0	3,2	0	0	5,9	5,9	
Разом	188009	190365,2	190471,4	190335	191324	3314,9	-98,24

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Відповідно до проведених розрахунків, можемо зробити висновок, що протягом аналізованого періоду загальна вартість основних засобів зросла на

98,24%, що у вартісному виразі дорівнює 3314,9 тис. грн. Найбільшу питому вагу у загальній структурі мають машини та обладнання – 28335,9 тис. грн., транспортні засоби – 142419 тис. грн., земельні ділянки – 10323,3 тис. грн., будівлі споруди та передавальні пристрої – 8648,7 тис. грн. Інформація щодо руху основних засобів наведена у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Динаміка руху основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2013-2017рр.*

Стаття	Рік					Відхилення 2017 від 2013	
	2013	2014	2015	2016	2017	Абсолютне, +/-	Відносне, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Надходження							
Машини та обладнання	212,3	11,2	114,5	418,9	959,5	747,2	351,95
Малоцінні необоротні матеріальні активи	22,3	0	0	87,5	166,4	144,1	646,19
Білизна постільні речі	12,3	0,5	14,7	2,1	34,6	22,3	181,30
Інвентарна тара	1,2	3,1	0,8	4,1	5,9	4,7	391,67
Разом	248,1	14,8	130	512,6	1166,4	918,3	370,13
Вибуття							
Будівлі споруди та передавальні пристрої	7	2	10	1	20	13	185,71
Машини та обладнання	119,3	1,5	3,7	41,5	212,7	93,4	78,29
Інструменти, прилади, інвентар	4,9	1,3	4,2	7,8	11,5	6,6	134,69
Тварини та багаторічні насадження	25,3	14,8	111,7	2,9	723	697,7	2757,71
Малоцінні необоротні матеріальні активи	2,5	17,9	38,5	43,6	32,4	29,9	1196,00
Білизна постільні речі	4,5	8,3	13,6	0,7	26,5	22	488,89
Разом	156,5	43,8	171,7	96,5	1006,1	849,6	542,88

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Як бачимо, у 2017 році надішли такі основні засоби, як машини та обладнання, малоцінні необоротні матеріальні активи, білизна постільні речі, інвентарна тара загальною вартістю 1166,4 тис. грн. Найбільш вагомі надходження: машини та обладнання – 959,5 тис. грн. та малоцінні необоротні матеріальні активи – 166,4 тис. грн. При цьому вибуло основних засобів на суму 1006,1 тис. грн.

II Етап. Діяльність КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» нерозривно пов'язана з наявністю та використанням основних засобів, які повинні характеризуватися відповідним складом та структурою для здійснення процесу господарського процесу. Для забезпечення конкурентоспроможності установи та отримання необхідної величини прибутку необхідно здійснювати постійний аналіз ефективності використання основних засобів та досліджувати фактори, які впливають на цю зміну.

У практичній діяльності більшості медичних закладів аналіз ефективності використання основних засобів медичного закладу зводиться до розрахунку ряду коефіцієнтів, серед яких:

- 1) коефіцієнт амортизації і придатності основних засобів;
- 2) розрахунку коефіцієнта оновлення;
- 3) коефіцієнта вибуття основних засобів.

На наш погляд, найбільш доцільними показниками для аналізу ефективності використання основних засобів, що знаходяться на балансі КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» є наступні:

1. Фондомісткість.
2. Фондоозброєність
3. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства
4. Коефіцієнт зносу ОЗ
5. Коефіцієнт придатності основних засобів
6. Коефіцієнт оновлення ОЗ
7. Коефіцієнт вибуття ОЗ
8. Коефіцієнт приросту основних засобів
9. Фондовіддача
10. Рентабельність ОЗ.

У табл. 3.4. розглянемо методику розрахунку даних показників.

Таблиця 3.4

Методика розрахунку даних показників ефективності використання основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Показник	Формула розрахунку	Характеристика
1	2	3
1. Фондомісткість	$\Phi_k/\text{ВП}$	Відображається рівень забезпеченості господарського процесу основними засобами
2. Фондоозброєність	$\Phi_k/\text{Ч}$	Відображається вартість основних засобів на одного працівника
3. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства	$\Phi_3/\text{М}$	Відображається питома вага залишкової вартості основних засобів у загальній структурі майнового комплексу підприємства
4. Коефіцієнт зносу основних засобів	$З_0/\Phi_k$	Відображається рівень зносу основних засобів
5. Коефіцієнт придатності основних засобів	$1-\text{К}_3$	Відображається частина основних засобів, придатна для ведення в експлуатацію
6. Коефіцієнт оновлення основних засобів	$\Phi_{\text{в}}/\Phi_k$	Відображається частка введених основних засобів у загальному обсязі їх вартості
7. Коефіцієнт вибуття основних засобів	$\Phi_{\text{у}}/\Phi_k$	Характеризується рівень інтенсивності вибуття основних засобів
8. Коефіцієнт приросту основних засобів	$(\Phi_{\text{в}}-\Phi_{\text{у}})/\Phi_k$	Відображається рівень збільшення основних засобів за розрахунковий період
9. Фондовіддача	$\text{В}_{\text{п}}/\Phi_k$	Характеризується рівень ефективності використання основних засобів. Відображається сума наданих послуг на одну гривню основних засобів
10. Рентабельність використання основних засобів	$\text{П}_6/\Phi_k * 100\%$	Визначається рівень корисного використання основних засобів

Де: Φ_k - балансова вартість основних виробничих засобів;

$\text{В}_{\text{п}}$ - вартість виробленої продукції/наданих послуг;

Φ_3 - залишкова вартість основних виробничих засобів;

М - вартість майна підприємства;

$З_0$ - сума зносу основних виробничих засобів;

Ч - середньооблікова чисельність працівників;

$\Phi_{\text{у}}$ - вартість уведених основних виробничих засобів;

$\Phi_{\text{в}}$ - вартість виведених основних виробничих засобів;

K_3 - коефіцієнт зносу основних виробничих засобів;

Π_6 - загальний прибуток підприємства.

У табл. 3.5 розглянемо основні показники ефективності використання основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2013-2017рр.

Таблиця 3.5

**Основні показники ефективності використання основних засобів
КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» у 2013-2017рр.***

Стаття	Рік					Відхилення 2017 від 2013	
	2013	2014	2015	2016	2017	Абсолютне, +/-	Відносне, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Вартість ОЗ	23250,8	23780,7	24171,6	24458	24743	1492,6	6,42
Вартість наданих послуг	817,7	840,1	829,8	838,8	900,9	83,2	10,17
1. Фондомісткість	28,43	28,31	29,13	29,16	27,46	-0,97	-3,41
Середньооблікова чисельність працівників	213	210	212	215	218	5	2,35
2. Фондо-озброєність	109,1	113,2	114	113,8	113,5	4,4	4,03
Вартість майна установи	32137,9	34423,9	36565,9	38607,9	40649,9	8512	26,49
3. Коефіцієнт реальної вартості ОЗ	0,72	0,69	0,66	0,63	0,61	-0,11	-15,28
Знос ОЗ	18134,6	19803,8	21329	22754,2	24179,4	6044,8	33,33
4. Коефіцієнт зносу ОЗ	0,78	0,83	0,88	0,93	0,98	0,2	25,64
5. Коефіцієнт придатності ОЗ	0,22	0,17	0,12	0,07	0,02	-0,2	-90,91
Надходження ОЗ	248,1	14,8	130	512,6	1166,4	918,3	370,13
6. Коефіцієнт оновлення ОЗ	0,01	0,00	0,01	0,02	0,05	0,04	400,00
Вибуття ОЗ	156,50	43,80	171,70	96,50	1006,10	849,6	542,88
7. Коефіцієнт вибуття ОЗ	0,01	0,00	0,01	0,00	0,04	0,03	300,00
Вартість виведених ОЗ	156,5	43,8	171,7	96,5	1006,1	849,6	542,88
Вартість введених ОЗ	248,1	14,8	130	512,6	1166,4	918,3	370,13
8. Коефіцієнт приросту ОЗ	-0,004	0,001	0,002	-0,017	-0,006	-0,002	50,00
9. Фондовіддача	0,04	0,04	0,03	0,03	0,04	0	0,00
Чистий прибуток установи	-3204,9	-514,3	-900,7	-2254,4	-2950,1	254,8	-7,95
10. Рентабельність використан-ня ОЗ	-13,78	-2,16	-3,73	-9,22	-11,92	1,86	-13,50

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Відповідно до розрахованих даних, можемо зробити висновок, що показник фондоозброєності мав стабільне значення протягом усього аналізованого періоду, а у 2017 році становив 113,5 тис. грн./ос. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів має негативну тенденцію, а саме за останні 5 років його значення зменшилося на 0,11. Спостерігається поступове зношення основних засобів кожного аналізованого періоду. Так, у 2017 році значення даного показника становило 0,98, тоді як у 2013 – 0,78, що на 0,2 більше. У 2017 році відбулося значне оновлення основних засобів, що відповідно відобразилося на значення коефіцієнта оновлення основних засобів – 0,05, що 0,04 більше, ніж у 2013 році. Варто відмітити й підвищення рівня вибуття основних засобів, а саме на 0,03 за останні 5 років.

При цьому рентабельність використання за останні 5 років зросла на 1,86%, однак у зв'язку з негативним фінансовим результатом установи, даний показник залишається від'ємним.

Можемо зробити висновок, що основні засоби КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» за період 2013-2017рр. використовувалися неефективно. Про це свідчить негативна тенденція основних показників.

На наш погляд, підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві можливе різними шляхами, зокрема:

- 1) шляхом технічного вдосконалення засобів праці, яке передбачає:
 - технічне переозброєння на базі комплексної автоматизації та впровадження гнучких автоматизованих систем;
 - заміну застарілої техніки, модернізацію обладнання;
 - механізацію допоміжних та обслуговуючих технічних засобів;
 - розвиток винахідництва та раціоналізаторства.
- 2) через збільшення тривалості роботи обладнання за рахунок:
 - ліквідації незадіяного обладнання (здавання його в оренду, лізинг, реалізація тощо);
 - скорочення строків ремонту обладнання;

- зниження простоїв: цілозмінних та всередині змін.

3) шляхом покращення організації та управління господарським процесом, а саме:

- прискорення досягнення проектної продуктивності введених в експлуатацію основних фондів;
- впровадження наукової організації праці;
- покращення забезпечення матеріально-технічними ресурсами;
- вдосконалення управління господарським процесом на базі сучасної комп'ютерної техніки;
- розвиток матеріальної зацікавленості працівників, що сприяє підвищенню ефективності їх діяльності.

Крім того важливо призначити відповідального за постійний моніторинг поточного стану основних засобів, їх надходження, вибуття, фізичного зносу, рентабельності, що загалом позитивно вплине на ефективність їх використання.

Головними завданнями контролю в установах державного сектору є:

- здійснення контролю за використанням і збереженням фінансових ресурсів та необоротних інших активів;
- правильність встановлення потреби в бюджетних коштах та взяттям зобов'язань,
- процедура спостереження за ефективним використанням коштів і майна;
- спостереження за станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності у виконавчій владі, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, установах і суб'єктах господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, або

використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно;

- процедура спостереження за дотриманням бюджетного законодавства, дотриманням законодавства про державні закупівлі, діяльністю суб'єктів господарської діяльності незалежно від форми власності, які не віднесені законодавством до підконтрольних установ, за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні.

Досягнення цілей проведення внутрішнього контролю, як відомо, забезпечується реалізацією завдань, які, на наш погляд, полягають в досягненні наступних показників ефективності управління організацією [35]:

- 1) відповідність діяльності організації прийнятому курсу дій (цільовим орієнтирам;
- 2) фінансово-економічна та правова стійкість організації;
- 3) збереження ресурсів і потенціалів організації;
- 4) належний рівень повноти і точності первинних документів та якості первинної інформації, необхідної для успішного керівництва і прийняття ефективних управлінських рішень;
- 5) безпомилковість реєстрації і обробки фінансово-господарських операцій організації - своєчасність, повнота і арифметична точність обліку, правильність рознесення по рахунках, формальний дозвіл на здійснення, часова визначеність періоду здійснення, представлення і розкриття даних у звітності;
- 6) раціональне і економне використання всіх видів ресурсів;
- 7) дотримання працівниками організації встановлених адміністративних вимог, правил і процедур - положень про підрозділи, посадових інструкцій, правил поведінки, планів документації і документообороту, планів організації праці, наказу про облікову політику, інших наказів і розпоряджень;
- 8) дотримання вимог законів і підзаконних актів, виданих органами

влади і її суб'єктами, а також уповноваженими органами місцевого самоврядування.

Водночас слід наголосити на основні критерії оцінки стану внутрішнього контролю [48]:

- наявність контрольного підрозділу в структурі суб'єкта господарювання або відповідної посади в штатному розписі, внутрішніх нормативних документів, які регулюють здійснення внутрішнього фінансового контролю, закріплення відповідальних за його здійснення осіб та розподілення для них кола обов'язків, які повинні передбачати повноту і компетентність контрольних заходів;
- дієвість внутрішнього контролю, в тому числі в плані недопущення, вчасного виявлення і виправлення відхилень від встановлених правових норм або перешкоджання виникненню таких відхилень, встановлення резервів для підвищення ефективності функціонування досліджуваних процесів діяльності;
- ефективність механізму інформування керівництва суб'єкта господарювання про результати внутрішнього фінансового контролю, надання практичних рекомендацій щодо удосконалення досліджуваних процесів діяльності та своєчасність адекватного зворотного реагування;
- стан практичного впровадження результатів внутрішнього фінансового контролю.

Отже, з урахуванням результатів дослідження, можна стверджувати, що ефективним слід вважати той внутрішній фінансовий аналіз основних засобів установи державного сектору економіки, який забезпечує:

- 1) недопущення фінансових порушень та/або мінімізацію їх наслідків;
- 2) своєчасне надання керівництву установи повної і достовірної інформації для прийняття управлінських рішень;
- 3) внесення обґрунтованих пропозицій щодо підвищення ефективності використання бюджетних коштів, державного і комунального майна.

Це дасть в подальшому змогу зовнішньому контролю і керівництву установи державного сектору однаково трактувати відхилення від законодавчих норм щодо її побудови і функціонування як порушення, або неврахування відповідних відомчих рекомендацій як недоліки.

По-друге, при здійсненні оцінки ефективності проведення контролю, на нашу думку, потрібно проводити аналіз організації даного виду контролю на трьох рівнях:

- 1) на рівні керівника установи державного сектору;
- 2) на рівні головного бухгалтера установи;
- 3) на рівні спеціалізованого контрольного підрозділу установи.

Звичайно, що про останнє може йти мова за умови створення в установі такого підрозділу або покладання відповідних контрольних функцій (поряд із покладанням їх на головного бухгалтера) на існуючі підрозділи чи окремих посадових осіб.

Підсумовуючи усе вищесказане, можемо зробити висновок, що для того, щоб використання основних засобів було справді економічно вигідним та ефективним, необхідно стежити за його технічним станом; залучати фахівців при проведенні складних ремонтів; вивчати ринки виробництва; залучати спеціалістів маркетингового відділу; підвищувати рівень спеціалізації виробництва; усувати простой; модернізувати устаткування; поліпшувати склад, структуру й стан основних засобів; удосконалювати планування, управління й організацію праці та господарської діяльності загалом.

Висновки до розділу 3

Аналіз основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» та шляхів його удосконалення дозволили зробити певні висновки.

По-перше, проаналізувавши мету, джерела, основні показники аналізу операцій з надходження основних засобів з'ясовано, що аналіз основних засобів у бюджетних установах має свої особливості, і, перш за все, це фінансування за рахунок бюджетних коштів, затвердження котрих потребує часу, отже, визначення необхідності тих чи інших основних засобів потрібне заздалегідь, що можливе за допомогою проведення аналізу. Ефективний аналіз неможливий без повних та достовірних даних, що пояснює необхідність проведення інвентаризації в разі її відсутності в установі для підтвердження достовірності даних, а отже, й для прийняття раціональних управлінських рішень у майбутньому, що підтверджує важливість подальшого дослідження.

Покращення використання основних фондів сприяє вирішенню широкого кола економічних проблем, спрямованих на підвищення ефективності виробництва: збільшення обсягів випуску продукції, зростання продуктивності праці, зниження собівартості продукції, економії капітальних вкладень та підвищення доходності підприємства.

Для оцінки рівня ефективності відтворення основних фондів підприємства доцільно використовувати систему таких показників: показники, які характеризують технічний стан (відтворення) основних фондів; узагальнюючі показники використання основних фондів; часткові показники використання основних фондів.

Загалом, сукупність резервів підвищення використання основних засобів виробництва може бути визначена за такими групами: технічне вдосконалення засобів праці; збільшення тривалості роботи машин та обладнання; покращення організації та управління виробництвом.

По-друге, апробувавши запропоновану систему аналізу операцій з основними засобами, зроблено висновок, що основні засоби КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» за період 2013-2017рр. використовувалися неефективно. Про це свідчить негативна тенденція основних показників. Щоб використання основних засобів було справді економічно вигідним та ефективним, необхідно стежити за його технічним станом; залучати фахівців при проведенні складних ремонтів; вивчати ринки виробництва; залучати спеціалістів маркетингового відділу; підвищувати рівень спеціалізації виробництва; усувати простой; модернізувати устаткування; поліпшувати склад, структуру й стан основних засобів; удосконалювати планування, управління й організацію праці та господарської діяльності загалом.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В результаті аналізу теорико-методологічних основ обліку і аналізу операцій з надходження основних засобів[Error: Reference source not found](#), зроблено ряд висновків.

По-перше, проаналізувавши економічний зміст основних засобів як об'єкта обліку та аналізу з'ясовано, що дане поняття досі не знаходить однозначного трактування у наукових дослідженнях фахівців. На підставі здійсненого аналізу, надано власне уточнене визначення: «основні засоби медичних закладів - це об'єкт капіталовкладень, який виступає у ролі основи господарської діяльності і має свої специфічні особливості, які медичний заклад використовує у процесі своєї господарської діяльності або здає в оренду іншим суб'єктам господарювання з метою отримання корисного ефекту, при цьому термін використання даних засобів більше одного року.

По-друге, дослідження літератури, у якій відображено особливості обліку основних засобів дало змогу зробити наступні висновки: по-перше, спостерігаємо наявність недосконалої нормативно-правової бази, по-друге, наявна розгалужена система нормативно-правових актів, особливо що стосується здійснення особливих операцій з основними засобами ускладнює здійснення господарської діяльності через наявні суперечності у рекомендаціях.

Аналіз передумов організації обліку надходження основних засобів в КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» виявив, що лікарня знаходиться у безпосередньому підпорядкуванні управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації. Лікарня має статус юридичної особи, свій баланс, рахунки в установах банку, статут, штамп і печатку. Медичний заклад веде облік і подає звіт про свою діяльність за відповідними формами та у встановлені строки. проаналізовані показники свідчать про недостатність фінансування медичного закладу а також про низький рівень організації

управління у лікарні. В результаті чого відбувається значний знос основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня».

У результаті дослідження обліку надходження та руху основних засобів у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» зроблено ряд висновків.

По-перше, проаналізувавши документальне оформлення та облік надходження основних засобів з'ясовано, що оформлення основних засобів в КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» ведеться відповідно до Закону про бухгалтерський облік № 129-ФЗ. Надходження основних засобів до КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» регулює НП(С)БО 121, який почав діяти в 2015 р. В 2017 році були затверджені державою нові зміни в НП(С)БО: НП(С)БО 124 «Доходи» та НП(С)БО 135 «Витрати». Відповідно до розглянутого опису схем документального оформлення у КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня», ми бачимо, що придбання в експлуатацію основних засобів здійснюється комісією, призначеною для цієї цілі наказом або розпорядженням відомства до якого відноситься лікарня та її керівника (головного лікаря).

По-друге, дослідивши процес узагальнення інформації про основні засоби у звітності підприємства, виявлено, що важливою умовою функціонування суб'єкта господарювання в державному секторі є наявність основних засобів. Це вимагає постійного контролю за ефективністю використання основних засобів для потреб управління виробничою діяльністю. Одним із основних завдань обліку основних засобів є надання повної, правдивої та неупередженої інформації щодо них. Однак інформація, що міститься у фінансовій звітності відносно основних засобів, не завжди є такою через недосконалість вітчизняного законодавства та постійні зміни в ньому, тому бухгалтерський облік основні засоби варто здійснювати достовірно, правильно та відповідно до чинних положень нормативно-правових актів. Подальшому дослідженню підлягають основні аспекти організації обліку та відображення на рахунках бухгалтерського обліку

господарські операції з віднесення, тобто зменшення внесеного капіталу на суму амортизації.

По-третє, здійснивши аналіз обліку основних засобів в системі прийняття управлінських рішень, з'ясовано, що економічні зміни сьогодення створюють об'єктивні умови для визначення методів та підходів управління основними засобами. Правильна постановка проблеми дає змогу підприємству сформулювати управлінські завдання, прийняти управлінські рішення, розробити заходи розвитку конкурентних переваг та адаптувати підприємство до нестабільних умов господарювання. На нашу думку, описані вище підходи та методи відіграють важливу роль в управлінні основними засобами.

Аналіз основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» та шляхів його удосконалення дозволили зробити певні висновки. По-перше, проаналізувавши мету, джерела, основні показники аналізу операцій з надходження основних засобів з'ясовано, що аналіз основних засобів у бюджетних установах має свої особливості, і, перш за все, це фінансування за рахунок бюджетних коштів, затвердження котрих потребує часу, отже, визначення необхідності тих чи інших основних засобів потрібне заздалегідь, що можливе за допомогою проведення аналізу. Ефективний аналіз неможливий без повних та достовірних даних, що пояснює необхідність проведення інвентаризації в разі її відсутності в установі для підтвердження достовірності даних, а отже, й для прийняття раціональних управлінських рішень у майбутньому, що підтверджує важливість подальшого дослідження.

Покращення використання основних фондів сприяє вирішенню широкого кола економічних проблем, спрямованих на підвищення ефективності виробництва: збільшення обсягів випуску продукції, зростання продуктивності праці, зниження собівартості продукції, економію капітальних вкладень та підвищення доходності підприємства.

Для оцінки рівня ефективності відтворення основних фондів підприємства доцільно використовувати систему таких показників:

показники, які характеризують технічний стан (відтворення) основних фондів; узагальнюючі показники використання основних фондів; часткові показники використання основних фондів.

Загалом, сукупність резервів підвищення використання основних засобів виробництва може бути визначена за такими групами: технічне вдосконалення засобів праці; збільшення тривалості роботи машин та обладнання; покращення організації та управління виробництвом.

По-друге, апробувавши запропоновану систему аналізу операцій з основними засобами, зроблено висновок, що основні засоби КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» за період 2013-2017рр. використовувалися неефективно. Про це свідчить негативна тенденція основних показників. Щоб використання основних засобів було справді економічно вигідним та ефективним, необхідно стежити за його технічним станом; залучати фахівців при проведенні складних ремонтів; вивчати ринки виробництва; залучати спеціалістів маркетингового відділу; підвищувати рівень спеціалізації виробництва; усувати простой; модернізувати устаткування; поліпшувати склад, структуру й стан основних засобів; удосконалювати планування, управління й організацію праці та господарської діяльності загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анализ хозяйственной деятельности бюджетных организаций: учеб. пособие / [Д.А. Панков, Е.А. Головкова, Л.В. Пашковская и др.]; под. общ. ред. Д.А. Панкова, Е.А. Головковой. – [2. –е изд., испр.] – М.: Новое знание, 2003. – 409с.
2. Антипов О.А. Показник фондівддачі в системі управління майном на підприємстві / О.А. Антипов // Економічний вісник Донбасу. — 2009. — № 1. — С. 109-113.
3. Атамас П. Й. Облік у бюджетних установах : [навч. посіб.] / Атамас П. Й. - Київ : Центр учбової л-ри, 2009. - 288 с.
4. Бабаєв Ю. А. Теорія бухгалтерського обліку / Ю. А. Бабаєв. - К. : Вища школа, 2007. - 692 с.
5. Бабяк Н. Д. Амортизаційна політика підприємства на сучасному етапі реформування економіки України / Н. Д. Бабяк // Теорія і практика перебудови економіки. 2001. - С. 61-64.
6. Барановський О.І. Фінансова безпека : монографія / О. І. Барановський, Інститут економічного прогнозування. - К. : Фенікс, 2009. - 338 с.
7. Бенько І. Аналіз ефективності використання основних засобів у медичних установах [Електронний ресурс] / І. Бенько, С. Сисюк. - Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Ecan/2011_8_1/pdf/benko.pdf.
8. Біляєва О. Невиробничі основні засоби: облік-2017 / О. Біляєва // Бухгалтерський тиждень, 2017. - №11. - Електронний ресурс. - Режим доступу:<https://i.factor.ua/ukr/journals/bn/2017/march/issue-11/article-25889.html>
9. Бобко Н. А. Особливості визначення показників ефективності використання основних засобів підприємства. URL: http://www.zgia.zp.ua/-gazeta/evzdia_6_105.pdf.

10. Болюх М. А. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетних установ : навч. посібн. / М. А. Болюх. - К. : КНЕУ, 2008. - 342 с.
11. Бондар Н.М. Економіка підприємства : Навч. посіб. / Бондар Н.М. - К. : Видавництво А.С.К., 2004. - 400 с.
12. Борисов А. Б. Большой экономический словарь / А. Б. Борисов. - М. : Книжный мир, 1999. - 894 с.
13. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський словник / Ф. Ф. Бутинець. - Житомир : ПП «Рута», 2001. - 224 с.
14. Бухоблік та аудит / Бухгалтерський облік у бюджетних установах - Михайлов М.Г. - Основні засоби [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.westudents.com.ua/glavy/6279-osnovn-zasobi.html>
15. Бюджетний Кодекс України, ВВР, 2010, № 50-51, ст. 572.
16. Бюджетні установи: бухгалтерський облік та оподаткування : [навч. посіб.] / за ред. В. І. Ле- мішевського. - 2-е вид., допов. і перероб. - Львів : Нац. ун-т «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «Інтелект+» Інституту післядипломної освіти) : «Інтелект- Захід», 2007. - 1104 с.
17. Васильок Л.І. Основні засоби сільськогосподарського призначення: потреба та забезпеченість / Л.І. Васильок, М. І. Герун, Г. М. Підлісецький та ін.. - К.: ННЦ «ІАЕ», 2009. - 98 с.
18. Волоська Н. Р. Аналіз стану та шляхи покращення використання основних засобів підприємства [Електронний ресурс] / Наталія Романівна Волоська // НТК ВНТУ. Факультет менеджменту. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2016/paper/view/664/334>.
19. Гарасим П.М. Курс фінансового обліку: Навч. посіб./ Гарасим П.М., Журавель Г.П., Хомин П.Я.- К.: Знання, 2007 - 566с.
20. Герасимчук В. Управління підприємством як соціально-економічною системою: функціональний підхід. В. Герасимчук// Економіка України. - 2003., №4. - с.12-18, с.17.

21. Гереженко І.М., Томчук О.Ф. Вінницький національний аграрний університет, Україна «Аналітична оцінка ефективності використання основних засобів [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2011/Economics/6_86089.doc.htm.
22. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навчал. посібник для студентів вищих навчальних закладів./ Гетьман О.О., Шаповал В.М. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 488 с.
23. Грабенко Л. О. Удосконалення етапів аналізу основних засобів у бюджетних установах / Л. О. Грабенко // Управління розвитком. - 2014. - № 3. - С. 6-8.
24. Гуренко Т. О. Теоретичні основи формування обліково-аналітичного забезпечення управління / Т. О. Гуренко, С. І. Дерев'янка, А. С. Липова // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. - 2013. - Вип. 10(3). - С. 204-210.
25. Джога Р. Т. Д 42. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Навч. посіб- ник. — К.: КНЕУ, 2001. — 250 с.
26. Дорошенко О. О. Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі України і стан її реалізації на сучасному етапі / О. О. Дорошенко // Вісник ЖДТУ / Серія: Економічні науки. — 2012. — №3(61). — С. 43–46.
27. Економіка підприємства : Підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. - [Вид. 3-тє, без змін]. - К. : КНЕУ, 2006. - 528 с.
28. Загородній А. Г. Облік, аналіз та аудит : навч. посібн. / А. Г. Загородній, Є. В. Мних, В. С. Рудницький. - К. : Кондор, 2009. - 618 с.
29. Занько Б. „Операційна оренда обладнання : облік витрат на ремонт та поліпшення" // Все про бухгалтерський облік №20 від 1 березня 2004р. - С. 4-8
30. Калюга Є.В. Нормативно-правове регулювання обліку в державному секторі / Є.В. Калюга / / Науковий вісник Національного

університету біоресурсів і природокористування України. Сер.: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. - 2013. - Вип. 181(3). - С. 105-111.

31. КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня». – Офіційний сайт. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://kdol.in.ua>.

32. Кісельова А., Сояк О. „6-й метод 7-го стандарту " // Вісник бухгалтера і аудитора №13, серпень 2002р. -С 12-16

33. Класифікація основних засобів. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://i.factor.ua/law-314/section-1106/article-17180>.

34. Корягін, М. В. Облікова класифікація основних засобів в системі управління підприємства [Текст] / М. В. Корягін, Н. О. Сарахман // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Економіка / редкол.: В.П. Мікловда (гол. ред.), М.І. Пітюлич, Н.М. Надь та ін. – Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. – Спецвип. 29. Ч. 2 : Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці. – С. 33–36.

35. Кравченко, О.В. Напрями реформування бюджетного обліку. Сайт в мережі Інтернет. [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: [http://uabs.edu.Ua/images/stories/docs/K BOA/Kraytsiiep- ko 006.pdf](http://uabs.edu.Ua/images/stories/docs/K%20BOA/Kraytsiiep-ko%20006.pdf)

36. Куттер М. И. Теория и принципы бухгалтерского учета: учеб. пособ. / М. И. Куттер. - М. : Финансы и статистика, Экспертное бюро, 2000. - 544 с.

37. Лишиленко О. В. Фінансовий облік: навч. посіб. / О. В. Лишиленко. - К.: Центр навч. літератури, 2008. - 556 с.

38. Лончакова В. „Поліпшення та ремонт основних засобів" // Все про бухгалтерський облік №32 від 9 квітня 2003 р. -С. 4 1-44

39. Майдуда Г. С. Місце і роль бухгалтерського обліку у формуванні інформації для управління фінансовими ресурсами на відтворення основних засобів [Електронний ресурс] / Г. С. Майдуда // Ефективна економіка : електрон. журн. – 2015. – № 10. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4402>.

40. Маліна І. П. Облік основних засобів: особливості та практичне застосування// Все про бухгалтерський облік. - 2007. -№28
41. Медичне майно - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/6551/medichne-majno>
42. Медичне майно та його облік. Забезпечення медичним майном. Медичне майно: класифікація та характеристика - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://faqukr.ru/zdorov-ja/12533-medichne-majno-ta-jogo-oblik-zabezpechennja.html>
43. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектора: Затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 р. № 11 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mmfm.gov.ua/control/publish/article/>.
44. Михальчук В.М. ОСНОВНІ ФОНДИ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.hcm.in.ua/wp-content/uploads/%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%BD2016.pdf.
45. Міжнародні стандарти фінансової звітності – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_010.
46. Мочерний С. В. Економічна енциклопедія / С. В. Мочерний. - К.: Видавничий центр “Академія”, 2001. - 848 с.
47. Назарбаева Й., Назарбаева Р. "Операции по улучшению основных средств" // Бухгалтерия, право, налоги, консультации. (прил. к газете "Бизнес")., 2002, №1- 2, 10 января, - С. 106-116
48. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2002 № 1098 “Про паспорти бюджетних програм”. Сайт у мережі Інтернет. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1098-2002p>

49. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби». Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202.

50. Неміш Ю. В. Удосконалення механізму управління основними засобами на м'ясопереробних підприємствах / Ю. В. Неміш // Інноваційна економіка. - 2014. - № 5. - С. 311-319.

51. Облік основних засобів. Розкриття інформації щодо основних засобів у примітках до фінансової звітності. Bizresurs. - Електронний ресурс. - Режимдоступу: https://bizresurs.com.ua/taxes/gospoper/bo_2_1_osnzasobi.html.

52. Облік у бюджетних установах / І. Д. Ватуля, М. І. Ватуля, З. М. Левченко [та ін.]. - Київ : Центр учбової л-ри, 2009. - 368 с.

53. Облік у бюджетних установах : [навч.-метод. посіб.] / Верига Ю. А., Гладких Т. В., Артюх О. В., Кулявець Н. О., Мілька А. І. - Полтава : РВВ ПУЕТ, 2010. - 317 с.

54. Осипов В. І. Економіка підприємства: навч. посіб. / В. І. Осипов. - Одеса: Маяк, 2005. - 724 с.

55. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі: Затверджений наказом Мінфіну від 31.12.2013 р. № 1203 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>.

56. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 02.12.2010 р. [Електронний ресурс] // ВВР. - 2011. - №№13-17. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

57. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби". - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.help/law/92>.

58. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2015 №1219. - Електронний ресурс. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16>.

59. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] Закон України від 16.07.1999 р. № 996 (чинний, зі змінами) - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>

60. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання. Наказ Міністерства фінансів України від 13.09.2016 р. № 818.

61. Романюк М. О. Основні проблеми обліку основних засобів / М. О. Романюк, Н. Б. Купчак, Т. О. Вовк // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції „Розвиток соціально-економічних систем в геоекономічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування“, 11-12 травня 2017 року. — Т. : ФОП Паляниця В.А., 2017. — С. 133–135.

62. Свірко С.В. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: методологія та організація [Текст]: Монографія / С.В. Свірко. - К.: КНЕУ, 2006. - 243 с.

63. Сідун В.А. Економіка підприємства : Навчальний посібник / Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. - [Вид. 2-ге, перероб. та доп.]. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 356 с.

64. Скворцов І. Б. Ефективність інвестиційного процесу: методологія, методи і практика: моногр. / І. Б. Скворцов. - Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2003. - 312 с.

65. Словник економічних показників. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.finalon.com>.

66. Станкус Т. Проведення інвентаризації при зміні матеріально відповідальної особи. БЮДЖЕТНА БУХГАЛТЕРІЯ, 2017. - № 19 - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.hcm.in.ua/wp-content/uploads/%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D1%87%D1%83%D0%BA_

%D0%91%D0%B0%D0%BD

%D0%B4%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%BD2016.pdf.

67. Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами від 29.12.2015 № 1219 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0086-16>.

68. Фінансова звітність бюджетних установ за 2017 рік: звітуємо за новими формами. - Електронний ресурс. - Режим доступу: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/oneanalytics/114824>.

69. Фінансовий словник-довідник / [Дем'яненко М. Я., Лузан Ю. Я., Саблук П. Т. та ін.] ; за ред. М. Я. Дем'яненко. - К. : ІАЕ УААН, 2003. - 555 с.

70. Шандова Н.В. Зикористання основних засобів для прийняття управлінських рішень // Фінанси України. -2007 -№ 1. -С. 21 -24

71. Шара Є. Ю., Андрієнко О. М., Жидеева Л. І. Бухгалтерський облік у бюджетних установах і організаціях. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.

72. Яшан Ю.В. Напрямки підвищення ефективності відтворення і використання основних засобів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/66.pdf](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/66.pdf)

ДОДАТОК А

Облік та рахунки основних засобів КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня» згідно нового плану рахунків

10	Основні засоби	
	101	Основні засоби та інвестиційна нерухомість розпорядників бюджетних коштів
	1010	Інвестиційна нерухомість
	1011	Земельні ділянки
	1012	Капітальні витрати на поліпшення земель
	1013	Будівлі, споруди та передавальні пристрої
	1014	Машини та обладнання
	1015	Транспортні засоби
	1016	Інструменти, прилади, інвентар
	1017	Тварини та багаторічні насадження
	1018	Інші основні засоби
	102	Основні засоби та інвестиційна нерухомість державних цільових фондів
	1020	Інвестиційна нерухомість
	1021	Земельні ділянки
	1022	Капітальні витрати на поліпшення земель
	1023	Будівлі, споруди та передавальні пристрої
	1024	Машини та обладнання
	1025	Транспортні засоби
	1026	Інструменти, прилади, інвентар
	1027	Тварини та багаторічні насадження
	1028	Інші основні засоби
11	Інші необоротні матеріальні активи	
	111	Інші необоротні матеріальні активи розпорядників бюджетних коштів
	1111	Музейні фонди
	1112	Бібліотечні фонди
	1113	Малоцінні необоротні матеріальні активи
	1114	Білизна, постільні речі, одяг та взуття
	1115	Інвентарна тара
	1116	Необоротні матеріальні активи спеціального призначення
	1117	Природні ресурси
	1118	Інші необоротні матеріальні активи

ДОДАТОК Б

Нормативно-правове забезпечення обліку основних засобів державного сектору

Назва нормативно-правового документу	Сфера регулювання
1	2
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Визначає порядок ведення бухгалтерського обліку, порядок складання та ведення фінансової звітності
1. Бюджетний Кодекс України із змінами та доповненнями	Регулюються відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства, а також визначаються правові засади утворення та погашення державного і місцевого боргу.
Податковий кодекс України	В частині основних засобів здійснюється розділ на 16 груп з визначенням мінімального строку їх експлуатації, методи проведення амортизації, формування первісної вартості основних засобів, правил проведення індексації
Господарський Кодекс України	Поняття майна бюджетної установи, в тому числі й основних засобів, джерел його формування
Цивільний кодекс України	Порядок придбання та оренди, правила використання транспортних засобів як основних засобів
Державний класифікатор України «Класифікація основних фондів»	Складова частина державної системи класифікації та кодування техніко-економічної та соціальної інформації. Розглядається детальна класифікація основних фондів для покращення організації систематичного обліку та звітності.
2. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби»	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку та розкриття у фінансовій звітності інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи.
3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору	Застосовуються суб'єктами державного сектору для відображення у бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції та необоротні матеріальні активи визнані відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби»

4. Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору	Застосовуються суб'єктами державного сектору при визначенні облікової політики і складанні відповідного розпорядчого документа. Зазначено типові строки корисного використання основних засобів.
5. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти діяльності суб'єктів бухгалтерського обліку в державному секторі
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України	Поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно з законодавством.
7. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання. Наказ Міністерства фінансів України	Порядок застосовується при складанні типових форм з обліку та списання основних засобів розпорядниками бюджетних коштів, Державною казначейською службою України та фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування.
8. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 127 «Зменшення корисності активів»	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зменшення корисності активів і її розкриття у фінансовій звітності.
9. Порядок складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів. Наказ Міністерства фінансів України	Регламентує порядок заповнення та подання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів. Зокрема, порядок представлення інформації про основні засоби в звітності бюджетних установ.

ДОДАТОК В

Огляд спеціальної літератури з обліку основних засобів

№ п/п	Назва підручника (статті), автор, рік видання	Короткий зміст
1	2	3
1.	Лончакова В. [38]	Аналізується процес ремонту та поліпшення основних засобів. Питання розглянуто у 2-ох аспектах у бухгалтерському та у податковому, наведено кореспонденцію рахунків при обліку ремонту основних засобів. Розглянута можливість віднесення до валових витрат сум ремонту, а також можливість нарахування амортизації на суму, що перевищує 10%.
2.	Занько Б. [29]	Розглядається особливості при ремонті орендованих основних засобів, витрати на ремонт включаються до витрат звітного періоду. Охарактеризовується різниця між ремонтом та технічним обслуговуванням. На переданий в операційну оренду об'єкт основних засобів амортизацію продовжує нараховувати орендодавець.
3.	Кісельова А., Совяк О. [32]	Не припустимо нараховувати амортизацію згідно до податкового законодавства - саме такий висновок можна зробити після ознайомлення з цією статтею. В ній наводяться всі недоліки використання так званого „податкового методу” нарахування амортизації.
4.	Назарбаева Й., Назарбаева Р. [47]	Подано шляхи поліпшення ефективності використання основних засобів
5.	Маліна І. П. [40]	Подано практичні приклади обліку і нарахування амортизації необоротних активів за чинними методами
6.	Шандова Н.В. [70]	Розглянуто принципи прийняття рішень щодо організації фінансово-господарської діяльності в залежності від стану наявних основних засобів на підприємствах

Рис.1.5. Організаційно-управлінська структура КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»*

* - за матеріалами КЗ «Кіровоградська дитяча обласна лікарня»

Додаток Д

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку в державному
у секторі 101 «Подання фінансової
звітності»

Установа/бюджет
Територія
Організаційно-правова
форма господарювання
Орган державного управління
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру: грн.
Періодичність: квартальна, річна

Дата (рік, місяць, число)		КОДИ
18/01/01		18/01/01
Кіровоградська дитяча обласна лікарня за ЄДРПОУ		01994921
Кіровоград.Преображенська 79/35	за КОАТУУ	3510136600
Комунальний заклад		
	за КОПФГ	430
Обласні, Київська та Севастопольська		
міські ради	за КОДУ	01004
Діяльність лікарняних закладів	за КВЕД	86.10

БАЛАНС
на 1 січня 2018 року

Головне управління
Державної казначейської
служби України
Форма № 1-дс

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Основні засоби:	1000	24 457 521	24 743 365
первісна вартість	1001	47 211 749	48 922 737
знос	1002	22 754 228	24 179 372
Інвестиційна нерухомість:	1010	1 332	1 332
первісна вартість	1011	14 652	14 652
знос	1012	13 320	13 320
Нематеріальні активи:	1020	-	-
первісна вартість	1021	-	-
накопичена амортизація	1022	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1030	570 701	39 011
Довгострокові біологічні активи:	1040	-	-
первісна вартість	1041	-	-
накопичена амортизація	1042	-	-
Запаси	1050	13 578 298	15 866 179
Виробництво	1060	-	-
Поточні біологічні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	38 607 852	40 649 887
II. ФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1100	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, у тому числі:	1110	-	-
цінні папери, крім акцій	1111	-	-
акцій та інші форми участі в капіталі	1112	-	-

Продовження додатку Д

2

Продовження додатка 1

Поточна дебіторська заборгованість:			
за розрахунками з бюджетом	1120	-	-
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1125	-	-
за наданими кредитами	1130	-	-
за виданими авансами	1135	-	-
за розрахунками із соціального страхування	1140	-	-
за внутрішніми розрахунками	1145	842 130	266 996
інша поточна дебіторська заборгованість	1150	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1155	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів та державних цільових фондів у:			
національній валюті, у тому числі в:	1160	82 142	41 302
касі	1161	436	89
казначействі	1162	81 706	41 213
установах банків	1163	-	-
іноземній валюті	1165	-	-
Кошти бюджетів та інших клієнтів на:			
єдиному казначейському рахунку	1170	-	-
рахунках в установах банків, у тому числі:	1175	-	-
в національній валюті	1176	-	-
іноземній валюті	1177	-	-
Інші фінансові активи	1180	-	-
Усього за розділом II	1195	924 272	308 298
III. ВИТРАТИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1200	12 176	14 618
БАЛАНС	1300	39 544 300	40 972 803
ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ			
Внесений капітал	1400	24 458 853	26 430 042
Капітал у дооцінках	1410	-	-
Фінансовий результат	1420	7 572 447	4 622 335
Капітал у підприємстві	1430	-	-
Резерви	1440	-	-
Цільове фінансування	1450	570 701	39 011
Усього за розділом I	1495	32 602 001	31 091 388
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові зобов'язання:			
за цінними паперами	1500	-	-
за кредитами	1510	-	-
інші довгострокові зобов'язання	1520	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1530	-	-

Закінчення додатку Д

3

Продовження додатка 1

Поточні зобов'язання:			
за платежами до бюджету	1540	-	-
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1543	-	-
за кредитами	1550	-	-
за операційними авансами	1553	-	-
за розрахунками з оплати праці	1560	-	-
за розрахунками із соціального страхування	1563	-	-
за внутрішніми розрахунками	1570	6 942 299	9 881 415
інші поточні зобов'язання, з них:	1573	-	-
за цінними паперами	1576	-	-
Усього за розділом II	1595	6 942 299	9 881 415
III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	1600	-	-
IV. ДОХОДИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1700	-	-
БАЛАНС	1800	39 544 300	40 972 803

Керівник (посадова особа)

(підпис)

Головний бухгалтер (посадовець, на якого
покладено виконання обов'язків бухгалтерської
служби)

(підпис)

Хоросний В.Д.

(підпис та прізвище)

Прийма О.М.

(підпис та прізвище)

49156870 42226501
15105222 15195701

Головний бухгалтер
Олександр Хоросний
у відповідності з наказом

Додаток Е

Додаток 3
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку в державному секторі
101 «Подання фінансової звітності»

Установа/бюджет
Територія
Організаційно-правова форма господарювання
Орган державного управління
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру: грн.
Періодичність: річна

Дата (рік, місяць, число)		КОДИ
Кіровоградська область ліс за ЄДРПОУ		01994921
Кіровоград, Преображенська 79/35 за КОАТУУ		3510136600
Комунальний заклад за КОПФГ		430
		за КОДУ
		за КВЕД

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
за 2017 рік

Форма № 3-дс

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від обмінних операцій:			
бюджетні асигнування	3000	63 916 493	-
надходження від надання послуг (виконання робіт)	3005	409	-
надходження від продажу активів	3010	86 431	-
інші надходження від обмінних операцій	3015	29 972	-
Надходження від необмінних операцій:			
податкові надходження	3020	-	-
неподаткові надходження	3025	-	-
трансферти, з них:	3030	-	-
кошти трансфертів, отримані від органів державного управління	3031	-	-

Продовження додатка Е

2

надходження до державних цільових фондів	3040	-	-
інші надходження від необмінних операцій	3045	784 110	-
Інші надходження	3090	495 195	-
Усього надходжень від операційної діяльності	3095	65 312 610	-
Витрати за обмінними операціями:			
витрати на виконання бюджетних програм	3100	63 380 564	-
витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	3110	1 955	-
витрати з продажу активів	3115	-	-
інші витрати за обмінними операціями	3120	194 389	-
Витрати за необмінними операціями:			
трансферти, з них:	3125	-	-
кошти трансфертів органам державного управління інших рівнів	3126	-	-
інші витрати за необмінними операціями	3130	1 282 600	-
Інші витрати	3180	495 195	-
Усього витрат від операційної діяльності	3190	65 353 103	-
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-40 493	-
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
основних засобів	3205	-	-
інвестиційної нерухомості	3210	-	-
нематеріальних активів	3215	-	-
незавершених капітальних інвестицій	3220	-	-
довгострокових біологічних активів	3225	-	-
Надходження цільового фінансування	3230	634 333	-
Інші надходження	3235	-	-
Усього надходжень від інвестиційної діяльності	3240	634 333	-
Витрати на придбання:			
фінансових інвестицій	3245	-	-
основних засобів	3250	449 619	-
інвестиційної нерухомості	3255	-	-
нематеріальних активів	3260	-	-
незавершених капітальних інвестицій	3265	-	-
довгострокових біологічних активів	3270	-	-
Інші витрати	3285	184 714	-
Усього витрат від інвестиційної діяльності	3290	634 333	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
повернення кредитів	3300	-	-
отримання позик	3305	-	-
отримання відсотків (розліг)	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-

Усього надходжень від фінансової діяльності	3345	-	-
Витрати на:			
надання кредитів	3350	-	-
погашення позик	3355	-	-
сплату відсотків	3360	-	-
Інші витрати	3380	-	-
Коригування	3385	-	-
Усього витрат від фінансової діяльності	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух коштів за звітний період	3400	-40 493	-
Залишок коштів на початок року	3405	81 706	4 317 121
Залишок коштів отриманий	3410	-	-
Залишок коштів перерахований	3415	-	-
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3420	-	-
Залишок коштів на кінець року	3425	41 213	4 357 338

705 707
705 707

 (President)

 (Vice President)

Хороняк В.Д.
Генерал та президент

Пример 0.М.

Додаток Ж

Додаток 1
до Порядку складання фінансової, бюджетної
іншої звітності розпорядниками та одержувачами
бюджетних коштів
(пункт 2.1)

БАЛАНС (форма №1)

на 1 січня 2017 р.

назва	Кіровоградська дитяча обласна лікарня	за ЄДРПОУ	01994921
адреса	Кіровоград, Преображенська 79/35	за КОАТУУ	3510136600
організаційно-правова форма господарювання	Комунальний заклад	за КОПФГ	430
назва відомчої класифікації видатків та кредитування державного бюджету			
назва типової відомчої класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів			
відомчий сегмент охорони здоров'я			
частота: квартальна, річна			
в одиницях виміру: грн коп.			

Олександр
[підпис]

Продовження додатка Ж

АКТИВ			Продовження додатка Ж
I			На кінець звітного періоду (року)
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			4
Нематеріальні активи			
Балансова (залишкова) вартість			-
Накопичена амортизація			-
Первісна (переоцінена) вартість			-
Основні засоби			
Балансова (залишкова) вартість			23 927 808,72
Знос			22 238 501,88
Первісна (переоцінена) вартість			46 164 308,60
Інші необоротні матеріальні активи			
Балансова (залишкова) вартість			531 046,06
Знос			531 046,06
Первісна (переоцінена) вартість			1 062 092,12
Незавершені капітальні інвестиції в необоротні активи			570 701,56
Повгострокові фінансові інвестиції			
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ			
Матеріали і продукти харчування			13 471 898,88
Малоцінні та швидкозношувані предмети			44 244,37
Інші запаси			62 154,46
Дебіторська заборгованість			
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги			-
Розрахунки із податків і зборів			-
Розрахунки із страхування			-
Розрахунки з відшкодування завданіх збитків			-
Розрахунки за спеціальними видами платежів			-
Розрахунки з підзвітними особами			-
Розрахунки за іншими операціями			-
Розрахунки за операціями з внутрішньою передачею запасів			842 130,08
Розрахунки за окремими програмами			-
Витрати майбутніх періодів			12 176,01
Короткострокові векселі одержані			-
Інші кошти			436,50
Грошові документи			436,50
Грошові кошти в дорозі			-
Рахунки в банках			
Рахунки загального фонду			-
Рахунки спеціального фонду			-
Рахунки в іноземній валюті			-
Інші поточні рахунки			-
Рахунки в казначействі загального фонду			-
Рахунки в казначействі спеціального фонду			81 705,79
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих як плата за послуги			68 731,76
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень			12 974,03
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку інших надходжень спеціального фонду			-
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів			-
Інші рахунки в казначействі			-
Каса			-
Поточні фінансові інвестиції			-
III. ВИТРАТИ			
Видатки та надання кредитів загального фонду			-
Видатки та надання кредитів спеціального фонду			-
Видатки за коштами, отриманими як плата за послуги			-
Видатки та надання кредитів за іншими джерелами власних надходжень			-
Видатки та надання кредитів за іншими надходженнями спеціального фонду			-
Видатки за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів			-
Інші витрати			-
БАЛАНС	310	31 138 246,14	39 544 300,41

Продовження додатка Ж

3

Продовження додатка 1

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Фонд у необоротних активах	330	17 069 036,79	25 029 554,28
Фонд у малоцінних та швидкозношуваних предметах	340	45 999,91	44 244,37
Фонд у фінансових інвестиціях	345	-	-
Результат виконання кошторису за загальним фондом	350	1 909 792,62	5 068 917,67
Результат виконання кошторису за спеціальним фондом	360	382 194,98	2 459 284,84
Капітал у дооцінках	370	-	-
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові зобов'язання	380	-	-
Короткострокові позики	390	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	400	-	-
Короткострокові векселі видані	410	-	-
Кредиторська заборгованість	420	-	-
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	421	-	-
Розрахунки за спеціальними видами платежів	422	-	-
Розрахунки із податків і зборів	423	-	-
Розрахунки із страхування	424	-	-
Розрахунки із заробітної плати та інших виплат	425	-	-
Розрахунки зі студентами	426	-	-
Розрахунки з підзвітними особами	427	-	-
Розрахунки за депозитними сумами	428	-	-
Розрахунки за іншими операціями	429	-	-
Розрахунки за операціями з внутрішньої передачі запасів	430	11 731 221,84	6 942 299,05
Розрахунки за окремими програмами	440	-	-
Доходи майбутніх періодів	445	-	-
III. ДОХОДИ			
Доходи загального фонду	450	-	-
Доходи спеціального фонду	460	-	-
Доходи за коштами, отриманими як плата за послуги	461	-	-
Доходи за іншими джерелами власних надходжень	462	-	-
Доходи за іншими надходженнями спеціального фонду	463	-	-
Доходи за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	464	-	-
Інші доходи	465	-	-
БАЛАНС	470	31 138 246,14	39 544 300,41

Закінчення додатка Ж

3

Продовження додатка 1

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Фонд у необоротних активах	330	17 069 036.79	25 029 554.28
Фонд у малоцінних та швидкозношуваних предметах	340	45 999.91	44 244.37
Фонд у фінансових інвестиціях	345	-	-
Результат виконання кошторису за загальним фондом	350	1 909 792.62	5 068 917.87
Результат виконання кошторису за спеціальним фондом	360	382 194.98	2 459 284.84
Капітал у дооцінках	370	-	-
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові зобов'язання	380	-	-
Короткострокові позики	390	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	400	-	-
Короткострокові векселі видані	410	-	-
Кредиторська заборгованість	420	-	-
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	421	-	-
Розрахунки за спеціальними видами платежів	422	-	-
Розрахунки із податків і зборів	423	-	-
Розрахунки із страхування	424	-	-
Розрахунки із заробітної плати та інших виплат	425	-	-
Розрахунки зі стипендіями	426	-	-
Розрахунки з підзвітними особами	427	-	-
Розрахунки за депозитними сумами	428	-	-
Розрахунки за іншими операціями	429	-	-
Розрахунки за операціями з внутрішньої передачі запасів	430	11 731 221.84	6 942 299.05
Розрахунки за окремими програмами	440	-	-
Доходи майбутніх періодів	445	-	-
III. ДОХОДИ			
Доходи загального фонду	450	-	-
Доходи спеціального фонду	460	-	-
Доходи за коштами, отриманими як плата за послуги	461	-	-
Доходи за іншими джерелами власних надходжень	462	-	-
Доходи за іншими надходженнями спеціального фонду	463	-	-
Доходи за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	464	-	-
Інші доходи	465	-	-
БАЛАНС	470	31 138 246.14	39 544 300.41

Додаток 3

Додаток 1
до Порядку складання фінансової, бюджетної
та іншої звітності розпорядниками та
одержувачами бюджетних коштів
(пункт 2.1)

Голова обласного управління
Державної казначейської
служби України
у Кіровоградській області

БАЛАНС (форма №1)

на 1 січня 2016 р.

Установа	Кіровоградська дитяча обласна лікарня	на СДРПОУ	Коди 01994921
Територія	Кіровоград, Преображенська 79/35	на КОАТУУ	3510136600
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальний заклад	за КОПФГ	430
Код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування державного бюджету			
Код та назва типової відомчої класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів			
14 Департамент охорони здоров'я			

Періодичність: квартальна, річна.
Одиниця виміру: грн коп.

Продовження додатку 3

АКТИВ		Код рядка	Звітний період	
1	2	3	4	5
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ				
Нематеріальні активи				
Балансова (залишкова) вартість	110			-
Накопичена амортизація	111			-
Повісна (переоцінена) вартість	112			-
Основні засоби				
Балансова (залишкова) вартість	120	11 850 000		11 850 000
Знос	121	17 741 744		17 741 744
Повісна (переоцінена) вартість	122	29 391 567		29 391 567
Інші необоротні матеріальні активи				
Балансова (залишкова) вартість	130	484 256 000		484 256 000
Знос	131	436 437 000		436 437 000
Повісна (переоцінена) вартість	132	920 713 000		920 713 000
Незавершені капітальні інвестиції в необоротні активи	140	-		-
Довгострокові фінансові інвестиції	145	-		-
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ				
Матеріали і продукти харчування	150	7 105 352,81		7 105 352,81
Малоцінні та швидкозношувані предмети	160	65 294,20		65 294,20
Інші запаси	170	531,18		531,18
Дебіторська заборгованість	180	23 262,83		23 262,83
Розрахунки з поставальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	181	-		-
Розрахунки із податків і зборів	182	-		-
Розрахунки із страхування	183	-		-
Розрахунки з відшкодування завданих збитків	184	-		-
Розрахунки за спеціальними видами платежів	185	-		-
Розрахунки з підзвітними особами	186	-		-
Розрахунки за іншими операціями	187	23 262,83		23 262,83
Розрахунки за операціями з внутрішньої передачі запасів	190	46 214,39		46 214,39
Розрахунки за окремими програмами	200	-		-
Витрати майбутніх періодів	205	-		-
Короткострокові векселі одержані	210	-		-
Інші кошти	220	404,48		404,48
Грошові документи	221	404,48		404,48
Грошові кошти в дорозі	222	-		-
Рахунки в банках	240	-		-
Рахунки загального фонду	241	-		-
Рахунки спеціального фонду	242	-		-
Рахунки в іноземній валюті	243	-		-
Інші поточні рахунки	244	-		-
Рахунки в казначействі загального фонду	250	-		-
Рахунки в казначействі спеціального фонду	260	43 437,44		43 437,44
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих як плата за послуги	261	32 424,56		32 424,56
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень	262	11 012,88		11 012,88
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку інших надходжень спеціального фонду	263	-		-
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	264	-		-
Інші рахунки в казначействі	270	-		-
Каса	280	-		-
Поточні фінансові інвестиції	285	-		-
III. ВИТРАТИ				
Видатки та надання кредитів загального фонду	290	-		-
Видатки та надання кредитів спеціального фонду	300	-		-
Видатки за коштами, отриманими як плата за послуги	301	-		-
Видатки та надання кредитів за іншими джерелами власних надходжень	302	-		-
Видатки та надання кредитів за іншими надходженнями спеціального фонду	303	-		-
Видатки за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	304	-		-
Інші витрати	305	-		-
БАЛАНС	310	19 422 544,38		19 422 544,38

Закінчення додатку 3

3

ПАСИВ	Код рядка	Проведення розрахунку	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Фонд у необоротних активах	330	12 135 089.00	17 069 036.79
Фонд у малоцінних та швидкозношуваних предметах	340	65 294.20	45 899.91
Фонд у фінансових інвестиціях	345	-	-
Результат виконання кошторису за загальним фондом	350	1 107 944.18	1 909 792.62
Результат виконання кошторису за спеціальним фондом	360	149 898.80	382 194.98
Капітал у дооцінках	370	-	-
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові зобов'язання	380	-	-
Короткострокові позики	390	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	400	-	-
Короткострокові векселі видані	410	-	-
Кредиторська заборгованість	420	79 958.28	-
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	421	56 027.93	-
Розрахунки за спеціальними видами платежів	422	-	-
Розрахунки із податків і зборів	423	-	-
Розрахунки із страхування	424	-	-
Розрахунки із заробітної плати та інших виплат	425	-	-
Розрахунки зі стипендіатами	426	-	-
Розрахунки з підзвітними особами	427	667.52	-
Розрахунки за депозитними сумами	428	-	-
Розрахунки за іншими операціями	429	23 262.83	-
Розрахунки за операціями з внутрішньої передачі запасів	430	5 682 301.85	11 731 221.84
Розрахунки за окремими програмами	440	-	-
Доходи майбутніх періодів	445	-	-
III. ДОХОДИ			
Доходи загального фонду	450	-	-
Доходи спеціального фонду	460	-	-
Доходи за коштами, отриманими як плата за послуги	461	-	-
Доходи за іншими джерелами власних надходжень	462	-	-
Доходи за іншими надходженнями спеціального фонду	463	-	-
Доходи за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	464	-	-
Інші доходи	465	-	-
БАЛАНС	470	19 420 586.31	31 138 246.14

Головне управління
Державної казначейської
служби України
у Кіровоградській області

Додаток И

Додаток І
до Порядку складання фінансової, бюджетної та
іншої звітності розпорядниками та одержувачами
бюджетних коштів
(абзац другий підпункту 2.1.1 пункту 2.1)

БАЛАНС (форма №1)

на 1 січня 2015 р.

Установа	Кіровоградська дитяча обласна лікарня	а ЄДРПОУ	01994921
Територія	Кіровоград, Преображенська 79/35	а КОАТУУ	3510136600
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальний заклад	за КОПФГ	430

Код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування державного бюджету

Код та назва типової відомчої класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів

14 Департамент охорони здоров'я

Періодичність: квартальна, річна,
Одиниця виміру: грн коп.

Продовження додатку И

Продовження додатку			
АКТИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			
Нематеріальні активи			
Балансова (залишкова) вартість	110	-	-
Знос	111	-	-
Первісна (переоцінена) вартість	112	-	-
Основні засоби			
Балансова (залишкова) вартість	120	14 091 690,00	11 650 823,00
Знос	121	19 651 647,00	17 748 744,00
Первісна (переоцінена) вартість	122	32 743 337,00	29 399 567,00
Інші необоротні матеріальні активи			
Балансова (залишкова) вартість	130	464 213,00	484 266,00
Знос	131	415 518,00	436 437,00
Первісна (переоцінена) вартість	132	879 731,00	920 703,00
Незавершене капітальне будівництво	140	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	145	-	-
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ			
Матеріали і продукти харчування	150	5 718 043,73	7 105 352,80
Малоцінні та швидкозношувані предмети	160	57 577,22	65 294,20
Інші запаси	170	1 287,58	531,20
Дебіторська заборгованість	180	1 529,27	23 282,50
Розрахунки з поставачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	181	-	-
Розрахунки із податків і зборів	182	-	-
Розрахунки із страхування	183	-	-
Розрахунки з відшкодування завданих збитків	184	-	-
Розрахунки за спеціальними видами платежів	185	-	-
Розрахунки з підзвітними особами	186	1 529,27	-
Розрахунки за іншими операціями	187	-	23 282,50
Розрахунки за операціями з внутрішньої передачі запасів	190	57 640,92	46 214,20
Розрахунки за окремими програмами	200	-	-
Короткострокові векселі одержані	210	-	-
Інші кошти	220	6 380,60	1 404,40
Грошові документи	221	6 380,60	1 404,40
Грошові кошти в дорозі	222	-	-
Рахунки в банках	240	-	-
Рахунки загального фонду	241	-	-
Рахунки спеціального фонду	242	-	-
Рахунки в іноземній валюті	243	-	-
Інші поточні рахунки	244	-	-
Рахунки в казначействі загального фонду	250	-	-
Рахунки в казначействі спеціального фонду	260	66 360,85	43 437,40
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих як плата за послуги	261	50 847,49	32 424,40
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень	262	15 513,36	11 012,40
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку інших надходжень спеціального фонду	263	-	-
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	264	-	-
Інші рахунки в казначействі	270	11 870,25	-
Каса	280	-	-
Поточні фінансові інвестиції	285	-	-
III. ВИТРАТИ			
Видатки та надання кредитів загального фонду	290	-	-
Видатки та надання кредитів спеціального фонду	300	-	-
Видатки за коштами, отриманими як плата за послуги	301	-	-
Видатки та надання кредитів за іншими джерелами власних надходжень	302	-	-
Видатки та надання кредитів за іншими надходженнями спеціального фонду	303	-	-
Видатки за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	304	-	-
БАЛАНС		11 174 690,40	19 420 551,40

Закінчення додатку И

3

Продовження додатка І

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Фонд у необоротних активах	330	14 555 903,00	12 135 069,00
Фонд у малоцінних та швидкозношуваних предметах	340	57 577,22	65 294,20
Фонд у фінансових інвестиціях	345	-	-
Результат виконання кошторису за загальним фондом	350	815 390,90	1 107 944,16
Результат виконання кошторису за спеціальним фондом	360	162 568,29	149 998,80
Результати переоцінок	370	-	-
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
овгострокові зобов'язання	380	-	-
зроткострокові позики	390	-	-
зточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	400	-	-
зроткострокові векселі видані	410	-	-
здиторська заборгованість	420	11 870,25	79 958,28
ззрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	421	-	56 027,93
ззрахунки за спеціальними видами платежів	422	-	-
ззрахунки із податків і зборів	423	-	-
ззрахунки із страхування	424	-	-
ззрахунки із заробітної плати та інших виплат	425	-	-
ззрахунки зі стипендіатами	426	-	-
ззрахунки з підзвітними особами	427	-	667,52
ззрахунки за депозитними сумами	428	-	-
ззрахунки за іншими операціями	429	11 870,25	23 262,83
ззрахунки за операціями з внутрішньої передачі запасів	430	4 773 283,77	5 882 301,85
ззрахунки за окремими програмами	440	-	-
III. ДОХОДИ			
зди загального фонду	450	-	-
зди спеціального фонду	460	-	-
зди за коштами, отриманими як плата за послуги	461	-	-
зди за іншими джерелами власних надходжень	462	-	-
зди за іншими надходженнями спеціального фонду	463	-	-
зди за коштами, отриманими на виконання програм соціально-лічного та культурного розвитку регіонів	464	-	-
БАЛАНС	470	20 476 693,43	19 428 585,31

Головне управління
Державної інформаційної
служби України
у Хмельницькій області

Додаток К

Додаток 1
до Порядку складання фінансової та бюджетної
звітності розпорядниками та одержувачами
бюджетних коштів
(абзац другий підпункту 2.1.1 пункту 2.1)

БАЛАНС (форма №1)

на 1 січня 2014 р.

		Коди
Установа	Кіровоградська дитяча обласна лікарня	за ЄДРПОУ 01994921
Територія	Кіровоград, Преображенська 79/35	за КОАТУУ 3510136600
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальний заклад	за КОПФГ 430

Код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування державного бюджету

Код та назва типової відомчої класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів

14 орган з питань охорони здоров'я

Періодичність: квартальна, річна.
Одиниця виміру: грн коп.

Продовження додатка К

Продовження додатка К			
АКТИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			
Нематеріальні активи			
Балансова (залишкова) вартість	110	-	-
Знос	111	-	-
Первісна (переоцінена) вартість	112	-	-
Основні засоби			
Балансова (залишкова) вартість	120	15 231 505.00	14 091 690.00
Знос	121	17 580 715.00	18 651 647.00
Первісна (переоцінена) вартість	122	32 812 221.00	32 743 337.00
Інші необоротні матеріальні активи			
Балансова (залишкова) вартість	130	472 599.00	464 213.00
Знос	131	388 925.00	415 518.00
Первісна (переоцінена) вартість	132	861 624.00	879 731.00
Незавершене капітальне будівництво	140	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	145	-	-
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ			
Матеріали і продукти харчування	150	3 623 256.18	5 718 043.73
Малоцінні та швидкозношувані предмети	160	55 827.43	57 577.22
Інші запаси	170	987.50	1 287.59
Дебіторська заборгованість	180	-	1 529.27
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	181	-	-
Розрахунки із податків і зборів	182	-	-
Розрахунки із страхування	183	-	-
Розрахунки з відшкодування заявлених збитків	184	-	-
Розрахунки за спеціальними видами платежів	185	-	-
Розрахунки з підзвітними особами	186	-	1 529.27
Розрахунки за іншими операціями	187	-	-
Розрахунки за операціями з внутрішньої передачі запасів	190	111 185.68	57 640.82
Розрахунки за окремими програмами	200	-	-
Короткострокові векселі одержані	210	-	-
Інші кошти	220	2 354.92	6 380.60
Грошові документи	221	2 354.92	6 380.60
Грошові кошти в дорозі	222	-	-
Рахунки в банках	240	-	-
Рахунки загального фонду	241	-	-
Рахунки спеціального фонду	242	-	-
Рахунки в іноземній валюті	243	-	-
Інші поточні рахунки	244	-	-
Рахунки в казначействі загального фонду	250	-	-
Рахунки в казначействі спеціального фонду	260	41 183.04	66 360.85
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих як плата за послуги	261	33 636.94	50 847.49
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень	262	7 547.00	15 513.36
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку інших надходжень спеціального фонду	263	-	-
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	264	-	-
Інші рахунки в казначействі	270	27 004.42	11 870.25
Каса	280	-	-
Поточні фінансові інвестиції	285	-	-
III. ВИТРАТИ			
Видатки та надання кредитів загального фонду	290	-	-
Видатки та надання кредитів спеціального фонду	300	-	-
Видатки за коштами, отриманими як плата за послуги	301	-	-
Видатки за іншими джерелами власних надходжень	302	-	-
Видатки та надання кредитів за іншими надходженнями спеціального фонду	303	-	-
Видатки за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	304	-	-
Видатки за іншими надходженнями спеціального фонду (фінансові інвестиції, векселі)	305	-	-
БАЛАНС	310	19 571 997.22	20 476 593.43

Закінчення додатка К

3

Продовження додатка 1

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Фонд у необоротних активах	330	15 704 204,00	14 555 903,00
Фонд у малоцінних та швидкозношуваних предметах	340	55 820,48	57 577,22
Фонд у фінансових інвестиціях	345	-	-
Результат виконання кошторису за загальним фондом	350	609 027,18	915 390,90
Результат виконання кошторису за спеціальним фондом	360	-39 371,33	162 588,29
Результати переоцінок	370	-	-
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові зобов'язання	380	-	-
Короткострокові позики	390	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	400	-	-
Короткострокові векселі видані	410	-	-
Кредиторська заборгованість	420	235 551,51	11 870,25
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	421	206 453,10	-
Розрахунки за спеціальними видами платежів	422	-	-
Розрахунки із податків і зборів	423	-	-
Розрахунки із страхування	424	-	-
Розрахунки із зарплатної плати та інших виплат	425	-	-
Розрахунки зі стипендіатами	426	-	-
Розрахунки з підзвітними особами	427	2 093,99	-
Розрахунки за депозитними сумами	428	-	-
Розрахунки за іншими операціями	429	27 004,42	11 870,25
Розрахунки за операціями з внутрішньої передачі запасів	430	3 006 765,37	4 773 283,77
Розрахунки за окремими програмами	440	-	-
III. ДОХОДИ			
Доходи загального фонду	450	-	-
Доходи спеціального фонду	460	-	-
Доходи за коштами, отриманими як плата за послуги	461	-	-
Доходи за іншими джерелами власних надходжень	462	-	-
Доходи за іншими надходженнями спеціального фонду	463	-	-
Доходи за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	464	-	-
Доходи за іншими надходженнями спеціального фонду (фінансові казначейські векселі)	465	-	-
БАЛАНС	470	19 571 997,22	20 476 593,43

Головне управління
Державної казначейської
служби України
у Кіровоградській області

АКТ

Прийняття-передачі благодійної допомоги

Кропивницький

« 23 » . 05 2018 р.

Благодійна організація «Міжнародний благодійний фонд «Янгол життя» в особі директор Гарабніної Н.М., що діє на підставі Статуту, надалі Благодійний фонд, з однієї сторони, та КОДІ м Кропивницький (відділення гематології) в особі головного лікаря Хорошака В.Д., з іншої сторони надалі Отримувач, уклали цей акт про те, що від Благодійного фонду отримано, як благодійну допомогу наступні:

№	Найменування товару	Од. Вим	Кіл-ть	Ціна без ПДВ	ПДВ 7%	Ціна Розд з ПДВ
1	Апарат для зберігання та перемішування компонентів крові: інкубатор для тромбоцитів у комплекті з перемішувачем тромбоцитів (AP-48 LT, AP-48 L), Presvac S.R.L., Аргентина	шт	1	252200.00	17654.00	269854.00
Всього:				252200.00	17654.00	269854.00

БО МБФ «ЯНГОЛ ЖИТТЯ»

код ЄДРПОУ 40707580.

Адреса: 25006, м. Кропивницький,

Вул. Соборна, 4, офіс 110.

Адреса для листування:

25006, м. Кропивницький,

Вулиця Соборна, 4, офіс 110.

ПАТ КБ «Приватбанк»,

Р/рахунок 26006052917335

МФО 323583

e-mail: angelusvitae.fond@gmail.com

тел. +38 (099) 038 17 50

+38 (098) 003 19 29

Отримувач:

Адреса

e-mail:

тел: +38 (098) 2 24 35 11

Директор БО «МБФ «ЯНГОЛ ЖИТТЯ»

м.п.

/Н.М.Тарабріна/

Бенефіціар

ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
КИРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

КИРОВОГРАДСЬКА ДИТЯЧА ОБЛАСНА ЛІКАРНЯ

вул. Преображенська, 79/35, м. Кіровоград, 25006, тел./факс 0 (522) 22-57-51, e-mail: dol66@mail.ru,
код ЄДРПОУ 01994921, р/р 3541301030408 в ГУДКС України у Кіровоградській області, МФО 823016

24.01.17р.

№31

НАКАЗ

Про затвердження Положення
про облікову політику

Відповідно до Закону України від 16.07.1999р. № 996-XIU " Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", Типового положення з бухгалтерської служби бюджетної установи, затвердженого постановою КМУ від 26.01.2011 №59 (зі змінами), положень Національних (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі (далі НП(С)БОДС), Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, який введено в дію наказом Міністра фінансів України від 29.12.2015р. № 1219,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про облікову політику, що додається.
2. Бухгалтерській службі лікарні прийняти цей наказ до виконання та забезпечити приведення документів, які регламентують питання бухгалтерського обліку, у відповідність до вимог цього Положення.
3. Головному бухгалтеру Правді О.М. довести цей наказ до відома працівників бухгалтерської служби та керівників структурних підрозділів лікарні.
4. Наказ набирає чинності з дня його видання.
5. Наказ від 21.05.2015 року №100 «Про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку на 2015 рік» вважати таким, що втратив чинність.
6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Головний лікар

В.Д.Хорошак

Правда 243906

Затверджено
наказом Кіровоградської
дитячої обласної лікарні
24.01.18 2017 року №31

Положення про облікову політику

1. Положення про облікову політику (далі – Положення) визначає методи оцінки, обліку, і процедури, які застосовуються суб'єктом державного сектора для ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової та бюджетної звітності, не визначені національними положеннями(стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі або щодо яких передбачено більш ніж один їх варіант, а також строки корисного використання груп основних засобів.

2. Облік запасів у лікарні ведеться згідно з Національним положенням(стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 12 жовтня 2010 року №1202, з урахуванням такого:

1). Одиницею аналітичного обліку запасів визнається їх найменування.

2) Для оформлення надходження, руху та вибуття запасів та їх аналітичного обліку використовуються типові форми, затверджені наказом Державного казначейства України від 18.12.2000р.№130.

3) У місцях зберігання запасів матеріально відповідальні особи ведуть кількісний облік руху запасів в книзі складського обліку запасів за найменуваннями та кількістю. Щокварталу на дату балансу спеціаліст бухгалтерської служби відповідальний за ведення обліку запасів, проводить вибірку звірку фактичної наявності запасів із записами у книзі та даними бухгалтерського обліку.

4) У бухгалтерській службі облік запасів ведеться за найменуваннями в розрізі матеріально відповідальних осіб – в оборотних відомостях(за кожним субрахунком) в кількісному та сумарному вимірах.

5) Оцінку запасів, які придбані за рахунок коштів загального, спеціального фонду, при їх вибутті (в наслідок їх використання, передачі або іншому вибутті) проводити за методом середньозваженої собівартості діленням сумарної вартості таких запасів на дату операції на сумарну кількість запасів на дату операції.

6) Оцінку запасів, які надійшли безкоштовно, згідно наказів або листів Міністерства охорони здоров'я, шляхом централізованого постачання за рахунок коштів державного бюджету по програмам, проводити за методом ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів, який передбачає

ведення окремого обліку за кожним видом запасів і списання їх за фактичною собівартістю, яка склалася на момент придбання.

7) Транспортно – заготівельні витрати, пов'язані з придбанням запасів, включаються прямим підрахунком до первісної вартості запасів, до яких належать транспортно – заготівельні витрати, і не підлягають обліку на окремому субрахунку рахунків обліку запасів.

3. Облік основних засобів у лікарні ведеться згідно з Національним положенням(стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 12жовтня 2010 року №1202, з урахуванням такого:

1) До складу основних засобів відносити матеріальні активи термін експлуатації яких перевищує один рік та первісна вартість за одиницю (комплект) складає 6000 грн. включно без урахування податку на додану вартість. Матеріальні активи, які були віднесені до складу основних засобів до дати набрання чинності НП(С)БОДС 121 «Основні засоби», обліковувати як основні засоби до їх вибуття (списання) з обліку установи.

2) Нарахування амортизації проводиться на річну дату балансу із застосуванням прямолінійного методу (крім інших необоротних матеріальних активів).

3) Амортизація необоротних активів нараховується виходячи зі строків корисного використання груп основних засобів, визначених у додатку 1 до цього Положення.

4) Ліквідаційна вартість об'єктів основних при введенні об'єкта основних засобів в експлуатацію дорівнює нулю. У разі, коли залишкова вартість об'єкта основних засобів дорівнює нулю, але об'єкт ще придатний до експлуатації приймається величина:

- для будинків, споруд та транспортних засобів – 10% від їх первісної вартості;
- для інших об'єктів основних засобів – 1% від їх первісної вартості.

4. Критерії суттєвості інформації визначаються згідно з Національними положеннями(стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі та затвердженими Методичними рекомендаціями, зокрема:

1)порогом суттєвості для проведення переоцінки об'єктів основних засобів береться величина, що дорівнює 10-відсотковому відхиленню залишкової вартості об'єктів основних засобів від їх справедливої вартості. Підставою для проведення переоцінки є розпорядження Кіровоградської обласної ради як органа, що уповноважений управляти об'єктами державної (комунальної власності) або департаменту охорони здоров'я Кіровоградської обласної державної адміністрації, з визначенням порядку та строків її здійснення. Проведення переоцінки проводити за наказом головного лікаря складом робочих інвентаризаційних комісій, визначених наказом по установі.

5. Зміни до цього Положення вносяться лише у випадках, установлених у національних положеннях(стандартах) бухгалтерського обліку у державному секторі, та обов'язково обґрунтовуються і розкриваються у фінансовій звітності, а також у випадках, коли зміни до облікової політики сприятимуть більш достовірному відображенню в бухгалтерському обліку інформації про здійснені господарські операції.

Головний лікар

В.Д.Хорошак

Додаток 1
до Положення про облікову політику

Строки корисного використання основних засобів

№ з/п	Назва субрахунку	Назва підгрупи	Строк корисного використання, років
1	Будинки та споруди	Будинки виробничо-господарського призначення (підгрупа 1): з плівкових матеріалів, збірно-розбірні, пересувні, кіоски, ларьки, альтанки тощо	10
		дерев'яні, каркасні і щитові, контейнерні, дерево-металеві, каркасно-обшивні і панельні, глинобитні, сирцеві, саманові та інші аналогічні	20
		без каркасів зі стінами полегшеної кам'яної кладки, залізобетонними, цегляними і дерев'яними колонами та стовпами, із залізобетонними, дерев'яними та іншими перекриттями; дерев'яні з брущатими або зробленими з колод рубаними стінами	25
		із залізобетонними і металевими каркасами, зі стінами з кам'яних матеріалів, великих блоків і панелей, із залізобетонними, металевими, іншими довговічними покриттями та інші неklasифіковані	50
		Будинки, що повністю чи переважно призначені для проживання (підгрупа 2): каркасно-комиштові та інші полегшені	15
		сирцеві, збірно-щитові, каркасно-засипні, глинобитні, саманові	20
		інші неklasифіковані	50
		Водокачки, стадіони, басейни, дороги, мости, пам'ятники, загорожі парків, скверів і загальних садів тощо (підгрупа 3)	20
		Лінії електропередач, трансмісії та трубопроводи з усіма проміжними пристроями, необхідними для трансформації (перетворення) і передачі енергії та для переміщення трубопроводами рідких та газоподібних речовин до споживача (підгрупа 4)	20
		Гідротехнічні споруди, у тому числі канали, дамби, водозахисні об'єкти, колекторно-дренажні мережі, водомірні пости та інші споруди (підгрупа 5): греблі бетонні, залізобетонні, кам'яні, земляні, тунелі, водоскиди і водоприймачі, акведуки, лотки, дюкери і водопровідні споруди, рибопропускні і рибозахисні споруди, напірні трубопроводи	50

Продовження додатка Н

		берегоукріплювальні та берегозахисні споруди залізобетонні, бетонні, кам'яні	40
		гідротехнічні споруди дерев'яні	10
		водосховища при земляних дамбах	50
		водоскиди і водовипуски при ставках: бетонні та залізобетонні	40
		дерев'яні	10
		гідротехнічні споруди на каналах (шлюзи-регулятори, мости-відводи, дюкери, у тому числі сталі, акведуки, водоскиди кам'яні, бетонні і залізобетонні та інші)	40
		зрошувальна і осушувальна мережа: канали земляні без облицювання, канали, облицьовані каменем, бетоном, залізобетоном; водозбірно-схидна мережа із відкритих земляних каналів; колекторно-дренажні земляні канали без кріплення	40
		закрита колекторно-дренажна мережа: канали із азбестоцементних труб	40
		канали із гончарних труб	50
		канали із пластмасових труб	20
		водомірні пости	10
2	Машини та обладнання	Вимірювальні прилади, регулюючі прилади і пристрої, лабораторне обладнання, обчислювальна техніка, медичне обладнання, інші машини та обладнання (підгрупи 3 - 8)	10
		Робочі машини та обладнання (підгрупа 2)	15
		Силові машини та обладнання (підгрупа 1)	10
3	Транспортні засоби	Рухомий склад залізничного, повітряного та іншого транспорту (підгрупи 1 - 2)	20
		Корпуси та причеми автомобілів (підгрупа 1)	10
		Автомобілі легкові з двигуном внутрішнього згорання об'ємом циліндра (підгрупа 1): до 2500 см куб.	7
		більше 2500 см куб. та інші	10
		Автомобілі вантажні (підгрупа 1): вантажопідйомністю до 5 т	7
		вантажопідйомністю від 5 т до 20 т	7
		вантажопідйомністю більше 20 т та інші	7
		Автобуси з двигуном внутрішнього згорання об'ємом циліндра (підгрупа 1): до 2800 см куб.	7

Закінчення додатка Н

		берегоукріплювальні та берегозахисні споруди залізобетонні, бетонні, кам'яні	40
		гідротехнічні споруди дерев'яні	10
		водосховища при земляних дамбах	50
		водоскиди і водовипуски при ставках: бетонні та залізобетонні	40
		дерев'яні	10
		гідротехнічні споруди на каналах (шлюзи-регулятори, мости-відводи, дюкери, у тому числі сталі, акведуки, водоскиди кам'яні, бетонні і залізобетонні та інше)	40
		зрошувальна і осушувальна мережа: канали земляні без облицювання, канали, облицювані каменем, бетоном, залізобетоном; водозбірно-скидна мережа із відкритих земляних каналів; колекторно-дренажні земляні канали без кріплення	40
		закрита колекторно-дренажна мережа: канали із азбестоцементних труб	40
		канали із гончарних труб	50
		канали із пластмасових труб	20
		вodomірні пости	10
2	Машини та обладнання	Вимірювальні прилади, регулюючі прилади і пристрої, лабораторне обладнання, обчислювальна техніка, медичне обладнання, інші машини та обладнання (підгрупи 3 - 8)	10
		Робочі машини та обладнання (підгрупа 2)	15
		Силові машини та обладнання (підгрупа 1)	10
3	Транспортні засоби	Рухомий склад залізничного, повітряного та іншого транспорту (підгрупи 1 - 2)	20
		Корпуси та причеми автомобілів (підгрупа 1)	10
		Автомобілі легкові з двигуном внутрішнього згорання об'ємом циліндра (підгрупа 1): до 2500 см куб.	7
		більше 2500 см куб. та інші	10
		Автомобілі вантажні (підгрупа 1): вантажопідйомністю до 5 т	7
		вантажопідйомністю від 5 т до 20 т	7
		вантажопідйомністю більше 20 т та інші	7
		Автобуси з двигуном внутрішнього згорання об'ємом циліндра (підгрупа 1): до 2800 см куб.	7